

УВОДНИК

Професор није професор са каталогом само

Припремљен текст за ову рубрику завршио је у „кошу“. Разлог – изгубио је у конкуренцији од другог текста. А он је стигао ненаручено, од аутора који није новинар, већ учитељ. Некада познати учитељ Јокса у Основној школи „Јован Поповић“, цењен и омиљен и од ђака и од родитеља, сада просветни саветник Горан Јоксимовић. Ево шта је он написао и послао „Крагујевачким“ новинама:

„Има ли потребе, на почетку ове приче, истицати да је истинита? Боље би било да није. А десила се ових дана, од свих земаља на Земљи, баш у нашој. То значи и у нашој школи. Има ли потребе питати да ли је ова прича једина таква која се у нашим школама дешава?“

Ни дете ни момак, Дечак, тако ћемо га звати, растао је и дорастао до осмог разреда као одличан ђак, на крилима подршке и љубави коју је имао од своје Мајке и старије Сестре, студенткиње. У себи још носи и сенку топлине љубави и поноса на свог оца, чији лик зна са породичних фотографија. Изненада је умро када је Дечак имао непуне три године. Све су њих троје заједништвом, али пре свега снагом својственом мајкама, пребродили. И период живота од понижавајуће суме очеве пензије, и све недаће мајчиног тражења посла, и пресељење из провинције у велики град, и све што та промена носи. Тада је наизглед кренуло на добро, али после неколико година, после свега преживљеног и на својим леђима изнетог, Мајка се разболела.

На дан Мајчине операције Сестра и Дечак су решили да буду у њеној близини. То значи да она не иде на факултет, а ни он у школу. Али Дечак је хтео нешто више. Учио је пуно тих дана. Сестра га је преслишавала и подржала је његову идеју. Хтео је да мајку, када се пробуди на операционом столу, обрадује својом петицом из биологије. И решио је да тог дана оде само на први час.

Сигуран у себе и свој рад, јавио се да одговара и професорка га је питала. Говорио је сигурно, али је код неке чињенице застао, запео, а професорка је неумољиво баш хтела тај детаљ, да чује ту „ситницу, али важну ствар“. Прокоментарисала је да је „хелија основна јединица грађе свих живих бића и ко не зна све до танчина о хелији, код ње, док она предаје биологију у школи, не може да има прелазну оцену“. И у дневник је записала јединицу...

Има ли потребе, на крају ове приче дати коментар? Има ли сврхе професоре подсећати на то да застану када уписују све те бесмислене оцене које живот у највећој мери демантује све одреда? Да погледају у очи оног са киме разговарају и размене неколико реченица са њим. Не о школи. Да чују нешто о животу и открију обриси душе оног кога оцењују. Има ли смисла подсећати професоре да сваком оценом коју записују оцењујући ученика, они, у ствари, оцењују себе?“

Ова прича потписана је само са – Горан Јоксимовић, Крагујевац, уз пропратну поруку: „Шаљем вам овај текст, с надом да ће његово објављивање имати бар симболичан утицај на просветарску и другу јавност“. Уредништво је, међутим, сматрало да је потребно навести да је господин Јоксимовић просветни саветник јер тиме његов текст, који је истовремено жестока критика просветног формализма и „упутство“ за враћање људског и хуманог лика наставничке професије – добије на снази. Зато му је и право место на првој страни новина.

УМЕСТО панике превентивне мере

НА ПРАГУ ЕПИДЕМИЈЕ СВИЊСКОГ ГРИПА

МУКЕ НА ПУТУ ДЕМОКРАТИЗАЦИЈЕ

Ко да иријисне Београд

страна 6.

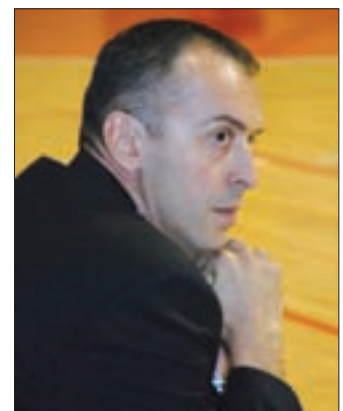
ЗАЛАГАЊЕ ПОСЛОВОДСТВА „КАМИОНА“

Да опстане производња теретњака

страна 7.

ДРАГАН РИСТАНОВИЋ, ТРЕНЕР КОШАРКАШИЦА

Опстанак у лиги, пре свега

страна 26.

Kolibri
for kids
Југословенска 18
Телефон 034 385 385
www.kolibri.nadlana.com

ВОДА ЈЕ ДРАГОЦЕНА
ВК
ТРОШИТЕ ЈЕ РАЦИОНАЛНО

www.merkur.rs
MERKUR
OSIGURANJE
est. 1798
Београд, Београдска 12, Контакт центар: 034 302 798

Galerija nakita
Davi

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
RefillM
Karađorđeva 31, www.refillm.com
Тел: (034) 3377 98 (034) 34 01 03 (034) 287 04 00

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Грип

Пише Драган Рајчић

У нашу невеселу свакодневицу директно из белог света стигао је, ево, и овај загуљени вирус новог грипа. Неки га, не знам зашто, зову вирусом „свињског грипа“, али сам готово сигуран да се он, бар овде у Србији, не преноси прекомерном употребом свињског меса и печења. Са свињетином, а и било којим другим месом, честити Срби и иначе имају искључиво платонски однос који почива искључиво на визуелном доживљају. Мислим, гледамо га кроз излог са великим симпатијама, понекад нам од узбуђења и вода пође на уста, али га из разумљивих разлога за сада не додирујемо и не мазимо.

Ко баш не може да обузда своје гастрономске страсти и са месом оде даље од палтонске љубави, све до тигања, тај, дабоме, после седи у мраку јер нема паре за струју. Тај се мало омрсио, али док је он обрисао тигањ, исто то месо њега је преварило са електродистрибуцијом тако што му је појело паре за струју. Али, ако, таквима тако и треба кад траже ђавола и то баш сада када они који брину о нама пружају свој максимум.

Да се вратим на грип. Вирус, очигледно, није нимало наиван. Ем је окупирао цео свет, ем удара и на старо и на младо. Мене ипак највише брине да не мутира у најгорем правцу, па узме да напада само оне који немају шта да једу. Већ сам објаснио да ми са месом одржавамо само платонску везу, па се бојим да и тај вирус не навали тамо где смо најтањи. То би могло и овде, у нашем граду, да нас десеткује. Само што би после обдуценти имали муку да утврде да ли смо изумрли од „свињског гипа“ или због недостатка свињетине у свом организму. Шта ће стварно бити видећемо, али код мене је инкубација изгледа почела. Већ ми пред очима играју неки печени прасићи, па ћу зато овде да баталим ову тему, да не ширим даље заразу. Уосталом, ако ми нешто претекне кад у пекари купим деци 'леба, можда се и вакцинишем.

Сад бих да проговорим нешто и о најтежој могућој ситуацији која би могла да нас снађе. Шта, наиме, ако ми све преживимо, и тај грип и остала чуда? Бојим се да смо га тек онда награбушили. Ево, на пример ових питања: где ће да се запосли 25 000 наших суграђана који су сада на бироу, шта ће ти људи да једу, ко ће да издржава њихове породице? Ако су они који брину о нама пронашли и неку вакцину којом се ови проблеми могу решити, нека кажу да не губимо време него да одмах почнемо да скачемо у вис од радости. А ако нису, онда би, да опет не губимо залуд време, требало да мало више пораде на нашој еутаназији. Чуо сам да бар то ништа не боли.

У овом историјском тренутку када смо на корак и од Европе и од гроба јер се не зна да ли ће нам пре главе доћи тај вирус или гола глад, ја сам пре неки дан озбиљно почео да размишљам о томе да и сам узнем учешће у лепој и свуда рекламираној акцији „Очистимо Србију!“. У том смислу очистио сам лопату, будак, одељао сам једну добру багремову мотку, офарбао је у жуто и са једним багеристом се договорио да ових дана кренемо за Београд у акцију. Рачунао сам, по оној народној, да се риба чисти од главе, те да отуда и са чишћењем Србије треба почети са врха, односно од оних који данас у својим рукама држе све полуге власти.

После, кад сам боље размислио, ипак сам од ове идеје одустао. Закључио сам заправо да је Србија исувише мала земља за једну овако велику акцију. Тешко да би се на њеној територији могао депоновати толики шљам и отпад. А опет, и кад би то било могуће, тек то би довело до невиђене еколошке катастрофе. Знаш шта причам јер знам и оне који данас овако брину о нама!

АНКЕТА ИМАТЕ ЛИ СВОЈ РЕЦЕПТ ПРОТИВ СВАКЕ ВРСТЕ ГРИПА?

М. Игњатовић

Владимир Сајчић, инжењер пољопривреде:
- Код нас у Црној Гори нема грипа, јер смо еколошка држава.

Радосав Ашић, инжењер:
- Пијем велике количне чајева и уз јело користим бели лук.

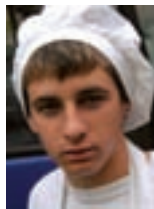
Милена Милановић, пресер:
- Компоти од воћа и незаменљивим шипурцима.

Магдалена Тошић, аутопревозник:
- Имам лек за имунитет, на бази меда, ораха и лешника.

Горан Веселиновић, дипл. инжењер:
- Нема боље превентиве од спортског живота и квалитетне хране.

Дејан Златић, кувар:
- Превентива у хигијени, маска и без љубљења.

Милан Милосављевић, пензионер:
- Пијем ујутру љуту, у подне врућу ракију, а увече „нифелат“ и „диклофен“.

Нада Јанковић, домаћица:
- Ракија, подварак са сланином и белим луком.

Драженка Максимовић, студент менаџмента:
- Браним се исхраном пуном воћа и витамина.

CityVision
MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH
LED EKLAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOKLADNO OGLAŠAVANJE

Bilbordi kakve ste oduvek želeli!

TOP LOKACIJA
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i početak pešačke zone

POZOVITE
302-852
i uz nagradni kod: "kgnovine" dobićete 10% popusta za reklamu

trgovina građevinskim materijalom

Немограф

Kragujevac, ul. Slobode bb (preko puta Elektrošumadije), i u Jovanovcu
Tel/fax: 034/340-558; 034/370-559; 034/370-034

УЧИНАК АКЦИЈЕ „МОРАВА” У КРАГУЈЕВЦУ

Седморица завршили иза браве

У акцији „Морава” ухапшено је седам особа из Шумадије, од тога шест због дроге и један због оружја. Заплењено је 5,3 килограма марихуане, 19,6 грама хероина, 50 метака, два пиштоља у илегалном поседу, као и један аутомобил „рено клио”

Пише Елизабета Јовановић

У полицијској акцији „Морава”, која је прошле суботе спроведена на нивоу читаве државе, на простору који покрива Полицијска управа у Крагујевцу ухапшено је седам особа. То су Дејан Стојановић, Радослав Денчић и Владимир Илић из Крагујевца, Марко Терзић и Ненад Глишић из Аранђеловца, Славиша Игњатовић из Баточине и Милан Блечић из Лапова.

Од њих је одузето укупно 5,3 килограма марихуане, 19,6 грама хероина, 50 метака различитог калибра, два пиштоља и аутомобил „рено клио” за кога се сумња да потиче из крађе, јер се испоставило да се разликују бројеви на њему и у саобраћајној дозволи.

Иначе, полиција је организовала ову акцију у највећој тајности, у намери да се обрачуна са растурачима дроге, нарочито међу младима, што поприма епидемијске размере.

Пре полицијске акције у Крагујевцу истражне судије издале су 31 одобрење за претресање станова, кућа и других помоћних објеката особа за које се сумњало да имају посла са шверцом опојне дроге, али је само у пет случаја она откривена. Додуше, у „Морави” је „испливао” један украден аутомобил и оружје које су појединци држали без дозволе. Сви они, након истека мере задржавања од 48 сати, приведени су истражним судијама Окружног суда, који су им након саслушања одредили притвор до месец дана и они су смештени у притворску јединицу крагујевачког Окружног затвора.

■ Ко су ухапшени?

Међу ухапшенима су и они који су први пут откривени у улози дистрибутера наркотика, али и Дејан Стојановић (40) из Крагујевца, познатији у граду по надимку Бели Маг, који је полицији и судовима одавно познат. Он је први пут доспео у јавност априла 2002. године, после убиства познаника Ненада Милошевића Крндета у кафани Шумски рај. За ово убиство била му је одмерена казна од пет година затвора, али је он и после тога наставио са криминалистичком делатношћу. Има дебљи и разноврснији крими досије од свих ухапшених на овим просторима. Између осталог, суђено му је за растурање дроге, због чега је у Забели лежао 37 месеци. Поред тога, теретио се за изнуде, угрожавање сигурности, насилничко понашање.

Овог пута осумњичен је за недозвољено стављање у промет о-

ХАПШЕЊЕ ЈЕДНОГ ОД ДИЛЕРА У АКЦИЈИ „МОРАВА” У КРАГУЈЕВЦУ

појних дрога, али и за недозвољено држање оружја. Приликом претреса код њега је полиција пронашла 4,6 грама прашкасте материје за коју се претпоставља да је хероин, затим један пиштољ „берета” и пет пиштољских метака.

Следећи је Радослав Денчић (54) из Крагујевца. Код њега је пронађено 0,3 грама прашкасте материје – највероватније хероина и 259 грама марихуане у сувом стању, спремне за продају, коју је по свему судећи сам узгајао. То му није први пут да је дошао у су-

коб са законом због наркотика. По речима истражног судије Окружног суда Сузана Грујовић, против њега се већ води један поступак пред Окружним судом због истоветног дела.

Иначе, како сазнајемо, Денчић има широку лепену кривичних дела иза себе. Забележено је у његовој биографији више обичних и тешких крађа, као и нарушавања јавног реда и мира. Писане су му кривичне пријаве због наношења тешких телесних повреда, недозвољене трговине, а имао је и поднетих пријава у вези девизног пословања, највероватније због уличне препродаје девиза.

Код Славише Игњатовића (26), родом из Зворника са пријављеним пребивалиштем у Баточини, пронађено је 560 грама марихуане. Он се, за разлику од претходника, први пут појављује као извршилац кривичног дела, односно никада до сада није био осуђиван.

Исти случај је и са Владимиром Илићем (33) из Крагујевца, код кога је приликом претреса пронађено 3.465 грама марихуане, као и један фалсификовани пасош.

Следећи у низу ухапшених је двадесетдогодишњи Ненад Глишић из Аранђеловца. Код њега није пронађена дрога, али је доведен у везу са крађом путничког аутомобила „рено клио”. Сумња се да је заједно са Аранђеловчанином Марком Терзићем (25), код кога је пронађено и 12 грама хероина и килограм марихуане, као и поменуто возило, имао удела у крађи овог возила. Глишић је, како незванично сазнајемо,

још једном пре овог случаја „пао” због дроге.

Седми ухапшени је Милан Блечић (31) из Лапова. Он је једини приведен истражном судији Општинског суда у Баточини. Код њега приликом претреса није пронађена дрога, али јесте један гасни пиштољ и муниција различитог калибра. Он иза себе има само једну кривичну пријаву због разбојништва.

■ Издвојен случај

Иако је током прошлонедељне акције један број особа за које се сумња да су трговале наркотицима уклоњен са улица, још увек је велики број њих остао у игри. Мислило се да ће после тога доћи до скока цена због мање дроге на тржишту, код дилера, али то се није десило. И даље је на тржишту ниска цена наркотика и доступна готово на сваком кораку, само што су они који њоме тргују опрезнији. Продаја иде искључиво преко проверених купаца. То значи да је она и даље доступна деци и младима који су и најугроженија категорија. Без проблема могу да је купе јер су се већи дилери увукли у њихово окружење кроз регрутовање њихових вршњаке.

Министар полиције Ивица Дачић изјавио је да циљ акције „Морава” и није био нека велика заплена дроге или велики број ухапшених лица, већ да се они који тргују наркотицима превентивним акцијама отерају и спрече илегални ток који воде ка деци и школама, као и местима где они проводе слободно време.

ПЕТОГОДИШЊИ „УЧИНАК” ПОЛИЦИЈЕ

Дрога плењена 982 пута

Према подацима крагујевачке Полицијске управе, од средине 2004. године до данас укупно је заплењено 702 килограма и 447 грама марихуане, 80.921 килограма хероина, 2.523 килограма кокаина, 131 грам екстазија, 645 грама спиде, 45 грама ЛСД-а, 226 грама хашиша, 696 семенки индијске конопље од које се производи марихуана, затим 1.688 различитих таблета које имају неуролептичко дејство. Заплењено је и 8.993 грама мака, 1.493 грама осталих наркотика, као и 32 боцице метадона.

Укупно је било 982 заплене опојних дрога. Поднето је 646 кривичних пријава, а 595 лица било је због тога лишено слободе, 120 задржано 48 сати, а 961 било је предмет полицијске обраде.

НА ПРАГУ ЕПИДЕМИЈЕ СВИЊСКОГ ГРИПА

Уместо панике превентивне мере

Пише Гордана Божић

Последњих дана Крагујевац је најчешће помињан у медијима, пошто се у овдашњем Клиничком центру налазило троје пацијената тешко оболелих од свињског грипа. Реч је Краљевчанке која је недавно преминула, а тренутно се лекари боре за живот још два пацијента - двадесетпетогодишње студенткиње из Крагујевца и педесетогодишњег мушкарца из Чачка.

Оболела девојка јавила се свом лекару са баналним симптомима, али је након два дана већ била прикључена на апарате за дисање. Њено стање је сада стабилно и показује знаке побољшања, док је Чачанин у тешком стању и животом угрожен.

Тренутно (уторак, 3. новембар) на Инфективној клиници лежи и 12 пацијената са сумњом да су заражени вирусом новог грипа, али њихово стање, за сада, није забрињавајуће.

■ Информисаност уместо панике

Директор Инфективне клинике др Зоран Тодоровић каже да се настоји да сви пацијенти што краће буду на болничком и да што пре буду пуштени на кућно лечење. Према препоруци радне групе за праћење пандемије, антивирусну терапију добијају оболели који су хоспитализовани, као и они који имају „налаз“ на плућима.

У Србији још увек није дијагностикован сезонски грип, али је дијагностикован вирус Х1Н1, па је логично закључити да је доминантан број пацијената који имају ову врсту инфекције. Тренутна ситуација само је један тренинг за све нас, како бисмо спремније дочекали далеко већи број пацијената, каже директор Инфективне клинике.

Он наглашава да направљени акциони планови треба да заживе и постану реалност, јер једно је написати их на папиру, а сасвим нешто друго када на Клинику дође заражени пацијент.

У Клиничком центру двоје тешко оболелих пацијената од свињског грипа и 12 са лакшим симптомима, а тренутну ситуацију доктор Зоран Тодоровић објашњава као „тренинг за лекаре“ како би спремније дочекали далеко већи број пацијената

- Сугерисао сам стручном тиму да акционе планове треба реализовати према тренутним могућностима и потребама. Важно је организовати се према постојећим околностима, каже Тодоровић.

На питање каква је сарадња са сектором примарне здравствене заштите, одговара да је добра, а велики број пацијената које лекари опште праксе упућују на Инфективну клинику објашњава најбољим намерама да се помогне

преглед. Не треба узимати антибиотике на своју руку. Потребно је уносити довољне количине течности са витамином Ц, а обавезно је мировање и лежање. У случају да дође до проблема везаних за дисајне органе, у смислу отежаног дисања или продуженог кашља са губитком даха, обавезно се треба јавити лекару, објашњава Гордана Дамњановић, ПР Дома здравља.

Како још увек не постоји кол центар, јединствен телефонски број на нивоу града где би грађани могли да се обрате за савете, сви осигуранци који су се определили за изабраног лекара добијали су и број амбуланте у којој се лече или локал свог лекара, тако да могу добити све потребне информације. Последњих неколико дана сви лекари у примарној здравственој заштити то и чине, а према речима наше саговорнице највише се обраћају родитељи који желе додатне информације о томе како да поступе у одређеним ситуацијама.

■ Спремност у Клиничком центру

Када је реч о здравственим радницима Дома здравља, Дамњановићка каже да је обавезно ношење маске, а велики број медицинског особља сваке године прима вакцину против сезонског грипа. Иначе, Дому здравља стигло је 7.000 доза тих вакцина, а вакцинасање је почело 15. октобра. До сада је највећи број утрошен и очекују се нове количине. Занимљиво је да су ове године поједине фирме, у којима запослени имају контакте са великим бројем људи, упутиле захтеве за организовано вакцинасање, па им је Дом здравља изашао у сусрет и у тим колетивима обавио вакци-

пацијентима. Последњих недеља дана знатно је повећан и број грађана који се јављају Дому здравља због акутних респираторних инфекција горњих дисајних путева.

У свакој здравственој станици у граду постоје посебне собе за изолацију, за пријем таквих пацијената, којима се према потреби преписује одређена терапија или се, ако је стање пацијента озбиљно, упућују у Клинички центар.

У ситуацији у којој се налазимо апсолутно нема разлога за панику. Потребно је само добро се информисати, следити упутства и примењивати превентивне мере. Препорука лекара је да се температура снижава антипиретицима, а уколико нема ефекта, после дан-два, треба се јавити изабраном лекару на

ТРЕНУТНА СИТУАЦИЈА ПОД КОНТРОЛОМ: ДР РАДЕ ПАВЛОВИЋ И ДР ЗОРАН ТОДОРОВИЋ

ЗАБРАЊЕНЕ ПОСЕТЕ КЛИНИЧКОМ ЦЕНТРУ

ЗДРАВСТВЕНИ РАДНИЦИ ЗАШТИЋЕНИ МАСКАМА

нацију запослених. Очекујући појаву и епидемију новог грипа, Министарство здравља је још током лета, заједно са директорима клиничких центара који су носиоци лечења, направило акциони план мера за одржавања континуитета функционалности здравствене службе у периоду пандемије грипа. На основу тога, клинички центри били су дужни да направе своје акционе планове, као и свака њихова организациона целина.

Директор Клиничког центра у Крагујевцу Радомир Павловић каже да акциони план нашег КЦ-а садржи комплетан програм организације рада у ванредним околностима, почев од начина манифестовања новог грипа, спровођења амбулантних прегледа и критеријума за пријем у болницу, преко мера заштите пацијената и медицинског особља, до узимања узорка за вирусолошка испитивања и транспорт пацијената. Посебне мере предвиђене су за труднице, породиље и новорођенчад. План садржи и протокол лечења, вакцинације пацијената и особља, посете. Такође, обухвата и мере уклањања отпада, чишћења посуђа и прибора за јело, прања рубља и веша, чишћења и дезинфекције површина, отпуста пацијената из болнице, поступак у случају смрти и епидемиолошки надзор и истраживање.

На свакој клиници одређене су собе за изолацију, број постела за оболеле који се из других здравствених разлога налазе на лечењу у Клиничком центру, а истовремено су оболели од грипа.

Чим су први пацијенти примљени у КЦ, још пре више од месеца дана, почеле су да се примењују прописане мере. Забрањене су посете, запослени носе маске, обавезна је дезинфекција руку, просторије се дезинфикују и редовно проветравају. Све мере функционисају на највишем нивоу, јер тешких пацијената од ових које сада

имамо и Краљевчанке која је преминула неће бити. Ових дана стигло нам је 5.000 кутија лекова за лечење новог вируса, тако да смо комплетно обезбеђени у овом тренутку и спремни да збринемо и примимо све потенцијално оболеле.

Празне постеле које очекују оболеле постоје само на Инфективној клиници, док остале клинике нормално функционишу. Пацијенти имају закажане прегледе и операције на разним клиникама и тамо нема празних постела, али су планиране собе за изолацију, уколико неко од хоспитализованих пацијената оболи од грипа, објашњава директор Павловић.

Он напомиње да упућивање пацијената у КЦ зависи од тога колико је њихово здравствено стање озбиљно. У сваком случају, неопходно је, каже Павловић, да приликом прегледа лекари опште праксе по-

ЗАВОД ЗА ХИТНУ ПОМОЋ

Број 94 само за хитне случајеве

Ових дана за трећину је повећан број амбулантних прегледа. Према речима портпарола Хитне помоћи Јелене Танасијевић, углавном долазе пацијенти са високим температуром, али нема значајног пораста случајева на терену, као ни оних који захтевају транспортовање пацијената.

Пракса је да здравствени радници Завода дају савете грађанима и телефоном, али будући да је број 94 резервисан за хитне случајеве и да постоје само две линије, препоручује се да грађани током дана позову свог изабраног лекара и посаветују се са њим. Број 94 треба користити само у изузетним случајевима и током ноћи, како не би блокирали наш рад, каже др Танасијевић.

слушају пацијента који кашље и уколико има знања о запаљењу плућа, а при томе и температуру изнад 38, тек тада га упућују у КЦ, где се ради грађанима плућа и вирусологија. Сви лакши случајеви лече се код куће, осим оних код којих је дошло до компликација и потребан им је респиратор због чега морају да буду хоспитализовани.

Када је реч о набавци додатних респиратора, Павловић каже да је Министарство здравља расписало тендер за набавку ових уређаја, а да ли ће они стићи, када и колико није прецизно могао да каже.

СТРУЧНИ ТИМ ЗА БОРБУ ПРОТИВ ПАНДЕМИЈЕ

У Шумадији триста оболелих

На састанку Окружног штаба цивилне заштите за Шумадијски управни округ и Стручног тима за борбу против пандемије грипа који је одржан у уторак, 3. новембра, закључено је да у циљу превенције и рада у условима епидемије или пандемије новог вируса треба интензивно радити на подизању нивоа опште и колективне хигијене. Пре свега, ово се односи на школе, вртиће, домове, јавне установе, шалтерске службе, како би се број потенцијално нових болесника одржао у одређеним границама.

Према подацима достављеним из Института за јавно здравље, током последњих месеци дана пријављено је 300 оболелих од грипа, док је у истом периоду прошле године тај број био два и по пута већи. Прошле недеље пријављено је 114 случајева, што се не сматра алармантним податком. Према речима Небојше Ранковића,

вође Стручног тима за борбу против пандемије, требало би да је тај број бар десет пута већи да би се пријавила епидемија.

Сасвим је небитно да ли се ради о сезонском или новом грипу, јер симптоми су врло слични, као и могуће компликације. Досадашња пракса је показала да је смртност од новог грипа мања него код сезонског, те због тога апелујем на грађане, посебно на одређене категорије, да се вакцинишу, али и да подигну ниво хигијене и у својим домовима. Никома ништа неће фалити ако чешће перу руке или проветрава собе и слично, каже Ранковић.

Посебна пажња скренута је и на рад јавних служби и упућене су препоруке за одржавање хигијене у јавним објектима, као и у јавном градском превозу. На ову препоруку први је реаговао „Вуловић транспорт“ захтевом да склопи уговор са

ДР НЕБОЈША РАНКОВИЋ

Институтом за заштиту здравља о дезинфекцији 22 аутобуса који саобраћају у градском превозу због повећане опасности од новог грипа.

Ранковић напомиње да је ово прави пример одговорности и самосвести запослених у овој фирми и да би овим путем требало да крену

сви јавни превозници, нарочито таксисте, како би се превентивно деловало са више аспеката.

Неопходно је свим овим мерама заобићи панику и што више урадити на превенцији како би број оболелих био што мањи. За сада још увек нема одлагања јавних скупова, али постоји блага тенденција да се обрати пажња да се, уколико није неопходно, они одложе.

Када је реч о томе да ли треба носити маске, наш саговорник тврди да их је непотребно носити на отвореном простору, јер је немогуће добити вирус на улици уколико нема блиског контакта са зараженом особом.

СТАЊЕУ О БДАНИШТИМАИШК ОЛАМА

Страх растуерује децу

Иако су хи гијенскеи превентивне ме ре подигнутена на јвиши ниво, све више је родитељако оји нерадоша лед ецуу обдаништаи шк оле

Без обзира на то што лекари непрестано говоре да нема места паници, она се, изгледа, шири много брже од новог вируса. Након вести о оболевању неколико ученика, на појединим интернет порталима појавили су се апели родитеља да се школе и обданишта затворе „док опасност не прође“.

Министарство просвете је у уторак одлучило да јесењи распуст продужи за два дана, па ће се ђаци уместо у понедељек у клубе вратити тек у среду. Министар просвете Жарко Обрадовић је, у „Кажипрсту“ Б92, изјавио да је одлука донета у договору се епидемиолозима, јер је шест дана довољно за инкубацију вируса и то би могло да буде довољно време да нека деца, уколико су заражена новим gripом, болест прележе код куће и не доносе вирус у школу.

■ Продужен распуст

Чињеница је да су крагујевачка Школска управа, основне и средње школе, као и Установа за децу „Нада Наумовић“, реаговале већ на прве вести о епидемији. Акциони планови су, по речима Радојка Дамјановића, начелника Школске управе, припремљени, како на нивоу Управе, тако и у свакој од институција.

Прва реакција била је да се ученици Медицинске школе више не шаљу на праксу на Инфективну клинику. У сталном смо контакту са Домом здравља и за сада немамо информација да је неко од крагујевачких ђака оболео, каже Дамјановић.

Да је ситуација у школама под контролом уверава и Рајна Нешић, саветница у Школској управи и координатор радне групе за пандемију.

На територији Шумадијског округа у понедељак је из школе

МАСКЕ, 3 АСАДА, У ГЛАВНОМНО СЕМ ЛАДИ

изостало 1.270 ђака, што је мање од 10 одсто. Не искључујемо могућност да су неки од њих изостали због страха родитеља од заразе. Ипак, то је уобичајен број за ово доба године, каже Рајна Нешић.

Учесталост изостајања разликује се од школе до школе. Тако се у Медицинској школи у понедељак и уторак од 998 није појавило 257 ученика. По речима директорке,

једна трећина изостала је из објективних здравствених разлога, док су остале родитељи „повукли“ превентивно. На кућном лечењу је и 40 од 135 ђака смештених у Дому ученика, што јесте знатно више од обичајеног роја.

У Основној школи „Станислав Сремчевић“ није забележен већи број изостанака. Свега осамдесетак од 1.100 ђака у прва два дана

ове седмице није дошло у школу. Директор школе Милан Божовић не жели да коментарише разлоге за изостајање, али најважнијим сматра да ни једно дете за сада није оболео од овог рипа.

Добринка Милосављевић, директорка „Радоја Домановића“, каже да у уторак од око 400 ђака у преподневној смени на наставу није дошло 80, што је нешто више од уобичајеног броја изосталих у овом периоду године, да је приметан страх, пре свега код родитеља, мада ни у овој школи нема деце оболео од овог рипа.

У школама су предузете све превентивне мере, пре свега хигијенске. Учионице се, у складу са препорукама, чешће проветравају и чисте. Школе су добиле течне сапуне и папирне убрусе, пошто се ђацима саветује чешће прање руку. Нисмо им препоручивали ношење маске. Додатне мере заштите су предузете и у домовима ученика. А да би ризик био максимално избегнут Министарство је одлучило да се продужи распуст, каже Рајна Нешић.

По речима наше саговорнице, школама и вртићима је препоручено да избегну екскурзије и наставу у природи уколико је то могуће, односно да одложе планирану товања.

Проблем је, међутим, са заказаним екскурзијама у иностранство за средњошколце. Ту одлуку препустили смо школама, односно упутили смо их да се за мишљење обрате Министарству, каже Нешић.

■ У вртићима 500 малишанамање

У Установи за децу „Нада Наумовић“ за сада није примећено веће одсуство деце, иако то много помније контролишу него раније. У уторак ујутру 500 малишана није се појавило у вртићу, али, по мишљењу директорке Установе за децу Славице Отовић, то није велики број.

Васпитачима је дат задатак да обавезно преконтролишу шта је са одсутном децом. При томе се ни једно дете које је било одсутно не прима поново без лекарске потврде о здравственом стању. За сада је само неколико деце оболео од стрептококних инфекција, што је уобичајено за ово време године.

Хигијена у вртићима подигнута је на највиши ниво. Све плишане и мекане играчке од тканине смо повукли, а остале се редовно дезинфикују. Јутарњи пријем деце не врши се у заједничкој просторији већ се она одмах шаљу у своје собе како би се избегао масовни контакт. Из истог разлога смо ограничили и све активности које доводе децу у већу групу.

Пријему деце, поред васпитача, у сваком од вртића присуствују и медицинске сестре како би евентуални симптоми били уочени на време. Децу са сумњивим симптомима не примамо већ родитеља саветујемо да их одмах одведу лекару, каже директорка Установе за децу „Нада Наумовић“.

За запослене у вртићима током викенда организована су предавања на којима су предавачи били лекари из Института за заштиту здравља. Планирано је и да васпитачи одрже родитељске састанке у оквиру својих група како би са симптомима новог gripа и превентивним мерама упознали родитеље.

М.О. БРЕНОВИЋ

ЈАГМАЗ А ЗАШТИТНИМ МАСКАМА

Штите, али само неколико сати

Медицинске и епидемиолошке маске последњих дана су два можда најтраженија производа у овдашњим апотекама. Само током викенда продато је око 3.000 комада, а већ у понедељак је набављена нова количина.

На крагујевачким улицама спорадично се могу видети људи са маскама на лицу, међутим, по речима Ане Љубић, помоћнице директора Апотекарске установе Крагујевац, овај вид заштите од вируса новог gripа ипак није преко потребан.

Маске се препоручују искључиво за кућну употребу и то у ситуацији када је особа у контакту са оболелим који се налази у кућној изолацији. За сада нема препорука да се маске носе и на улици. При том треба знати да и обичне медицинске, али и епидемиолошке маске пружају заштиту само у року од два до највише четири сата. Дужом употребом маска се навлажи, па не представља никаву препреку за микроорганизме и почиње да „пропушта“ вирус, каже Ана Љубић.

Ни запослени у Апотекарској установи још увек не носе заштитне маске, иако су свакодневно у контакту са великим бројем људи. За сада је овај вид заштите обавезан само за запослене у Клиничком центру.

Иначе, цена обичне медицинске маске је девет динара по комаду, док су епидемиолошке нешто скупле пакет од три кошта 130 динара.

Крагујевачани се последњих десетак дана више интересују и за „тамифлу“ и сличне антивирусне лекове.

Имамо „тамифлу“ и антивирусне лекове у довољним количинама. Апелујемо на грађане да их не купују и не користе на своју руку већ искључиво на лекарски рецепт, каже Ана Љубић.

Тражња за антипиретицима, односно лековима за скидање температуре, и мултивитаминским препаратима који побољшавају имунитет на нивоу је уобичајене за ово доба године.

М. О.

DODAJTE GAS NA PUTU USPEHA

Da li znate šta je zajednicko vozilima Punto Van i Doblo Cargo Maxi?

Oba Fiatova Profesionalca omogućuje Vam da za manje od dve godine uштедите više od 4.000 eura!

U čemu je tajna? U okviru velike akcije Fiat Professional-a, uz bilo koje od ova dva vozila dođete na paklet TNG uređaj renomiranog svetskog proizvođača gasnih uređaja - BRC i besplatno redovno servisiranje u garantnom roku. Računica je jaina - do uspeha se sada stiže lakše i brže.

Besplatan TNG uređaj
Besplatno redovno servisno održavanje

PUNTO VAN 1.2
8.950 eur*

DOBLO CARGO 1.4 MAXI
9.950 eur*

ZASTAVA PROMET
ARENA
MOTORS
Kragujevac

ZASTAVA PROMET-ARENA MOTORS
Lepenički bulevar 33, Kragujevac
Telefoni 034/ 50 20 10; 034/ 50 20 25
Besplatan poziv 0800 034 035
www.arenamotors.rs; fiat@arenamotors.rs

МУКЕ НА ПУТУ ДЕМОКРАТИЗАЦИЈЕ

Ко да иришисне Београд

Локални политичари различито гледају на децентрализацију, и њен садржај и начине спровођења, што умањује шансе да се притисцима „одоздо“ на централну власт издејствује бар почетак процеса који би локалне самоуправе и грађане приближили позицији какву треба да имају у демократском друштву

Пише Слободан Цупарић

П рича о потреби децентрализације и регионализације одавно је у жижи наше политичке јавности. И док је владајућа коалиција у овој идеји првенствено видела реалну потребу и развојну шансу Србије, највеће опозиционе странке у томе су препознале политичку опасност по њен територијални интегритет. Конкретније, већина опозиционара тврди да се на овај начин стварају услови за „комадање“ државе. Из владајућих кругова, пак, узвраћају да су такве критике резултат страха од промена и вечита тежња за јаким централизованом државом, која не препушта надлежности нижим нивоима власти, већ Београд одлучује о свему. Трезвенији аналитичари упозоравају да ћемо имати велике проблеме у земљи ако не схватимо потребу за децентрализацијом.

Пре неколико дана председник Србије Борис Тадић изјавио је да је ова Влада заснована на принципима децентрализације и регионализације, затим је то поновио и премијер Цветковић пред народним посланицима. СПО уопште не сумња у добру намеру ни председника ни премијера, већ сматра да постоје велики отпори децентрализацији и регионализацији земље, пре свега због финансијских центара моћи из Београда, каже за „Крагујевачке“ народни посланик Мирко Чикирић, потпредседник Српског покрета обнове. – Очигледно је да се без великих притисака са свих страна финансијски центри моћи неће тако лако одрећи привилегија да управљају финансијама – без обзира на катастрофалну ситуацију у Србији, која управо настаје због одсуства децентрализације и регионализације, оцењује Чикирић.

■ Силе отпора

Владан Јовановић, потпредседник Градског одбора Демократске странке у Крагујевцу, тврди да је децентрализација процес који ће трајати.

– Постоје концепти децентрализације који су усвојени, постоје и одређене процедуре у вези са тиме и ја верујем да сви важни државни чиновници раде на томе. Наравно, потребно је и законска решења и статуте и остала акта која се доносе у вези са децентрализацијом ускладити са највишим правним

ВЛАДАН ЈОВАНОВИЋ

актом, а то је Устав, тврди Владан Јовановић.

По речима Саше Миленића, потпредседника „Заједно за Шумадију“, Србија ће морати у догледној будућности да уђе у процес децентрализације и регионализације, без алтернативе, уколико жели да задржи тренд даље демократизације и приближавања стандардима ЕУ. Силе отпора јесу изузетно јаке, али је и важно да се сагледава цела леза проблема који су нерешиви без улажења у овај процес. Нису то само проблеми партиципације грађана и афирмације демократије у пуном смислу, већ у једнакој мери и културни и демографски и економски и безбедносни – и читав низ других проблема, напомиње Миленић, од виталне важности за државу.

– Ако се има у виду период иза нас, када је почело да се говори и предочава да треба да се изврши децентрализација и регионализација државе Србије, онда не треба очекивати да ће у скороје време доћи до реализације ових процеса, каже Обрен Ђетковић, први човек крагујевачких социјалиста. – Докле год се не разреши неке политичке позиције у земљи, мислим на питање Косова, неће доћи до децентрализације и регионализације земље.

Милета Поскурица, народни посланик и повереник за округ Српске напредне странке апострофира да наша држава практично има јасно дефинисан однос власти од вертикале према локалним самоуправама. Но, како рече, питања надлежности у неким о-

ПРЕДРАГ ЦАЈЕВИЋ

МИРКО ЧИКИРИЋ

бластима, попут финансијских, представљају камен спотицања у стварној децентрализацији од извршне власти која у држави постоји. Иначе, напредњаци се залажу за финансијску самосталност, при чему би већа количина средстава од управних прихода остајала локалним самоуправама.

– Не сматрамо да ће ускоро Србија бити децентрализована и регионализована, јер ово што се сада

ОБРЕН ЂЕТКОВИЋ

спомиње то су само статистички региони, категоричан је Предраг Цајевић, председник Градског одбора ДСС у Крагујевцу. – Да би се извршила потпуна децентрализација и регионализација потребно је променити Устав, а мислимо да у овом тренутку нема политичке воље за то.

Цајевић даље напомиње да ДСС у свом програму има и одредбу о децентрализацији и регионализацији Србије, али не на начин како је предложено, јер деесесовци верују да је то наставак разбијања Србије, а не прави пут да се реше проблеми у земљи.

– Не знам да ли ће Србија ускоро бити децентрализована и регионализована, али знам да је то један од највећих издајничких потеза и највећа трагедија коју ће доживети Србија и српски народ, оцењује Владан Вучићевић, председник Градског одбора Нове Србије у Крагујевцу. – Један од највећих заговорника децентрализације и регионализације је управо је наш градоначелник, који каже да ћемо срећно живети у том будућем региону. Мислим да немамо разлога да се свађамо с Београдом, јер нема јаке Србије ни јаке државе без јаког главног града.

■ Политичке нагодбе

Очигледно је, дакле, да о овом питању не да нема политичког консензуса, већ се ставови и дијаметрално разликују. Међутим, зашто оклевају и они који се декларишу за децентрализацију и регионализацију?

– Управо због огромне интереса над монополизованим, метрополизованим моделом организације живота, експлицитан је Саша Миленић. – То практично значи да они који изађу на прву линију захтева за убрзаном децентрализацијом Србије заправо су на-

јистуренији – на удару одбране тог монополизованог интереса. Та линија додире је линија на којој се искушава снага демократије у Србији данас. Тезе о подривању суверенитета и државног интегритета потпуно су нетачне.

Наше друштво своје златне тренутке бележи у право у периодима када је припадало интернационалним, међународним токовима и дешавањима. Када би постојао некакав стварни непријатељ Србије, он би јој

желео тачно оно што јој жели такозвани национално-одбранашки ултранационализам. Да буде препуштена себи самој, зачурана у себе – и да води бриге о бајци о интегралном српству. То је перспектива ишчезавања Србије.

Мирко Чикирић верује да није само оклевање у питању, већ да су отпори процесу децентрализације и регионализације велики са свих страна...

– Видели сте пре неколико година, кад су се окуљали председници општина и градова из централне Србије, каква је паника и узбуна била у Београду. Мислим да ће с овим процесима ићи много теже него што очекујемо, резервисан је Чикирић.

Владан Јовановић је у дилеми да ли је овде реч о оклевању или се не жели направити грешка у корацама – папазјанија због које ћемо се у једном дужем периоду кајати?

– Сећамо се кроз историју да је било на пречац донетих одлука с великим жељама и амбицијама, које су биле контрапродуктивне – управо због тога што нису испоставале некакав след догађаја.

Мислим да је за децентрализацију најважније да буде суштинска, да подразумева већу одговорност и могућност утицаја локалних самоуправа на сферу финансија и управљања већим финансијским ресурсима, каже Владан Јовановић.

И Милета Поскурица није сигуран колико се овде може говорити о оклевању, а колико је на делу ствар политичких нагодби.

– Цела ова игра и оклевање мислим да је повезано са оним што се дешава у вези са усвајањем статута и преносом надлежности Војводине. Поставља се питање која је ту улога Г17 плус и Демократске странке? Колико ће локалне демократе Војводине моћи да нађу заједнички језик са „централом“ у Београду – или ће се формирати две паралелне институције које ће имати два различита погледа на ниво аутономије, односно регионалне самосталности ове покрајине, која прети да преузме и неке ингеренције државности, наводи Поскурица.

МИЛЕТА ПОСКУРИЦА

ВЛАДАН ВУЧИЋЕВИЋ

Предраг Цајевић апострофира да су они који се залажу за овакву децентрализацију и регионализацију очигледно свесни да то није добар начин решавања проблема, да су ту дневно-политички разлози у питању... Иначе, он верује да ће овај процес сачекати још неко време и да се неће тако лако и брзо решавати.

– Они који се декларишу за децентрализацију и регионализацију сада оклевају зато што, једноставно, раде по диктату Запада, категоричан је Владан Вучићевић. – Мислим да је у питању издајнички пројекат, једна велика маркетиншка прича пред будуће изборе, којом би народ опет требало да се обмане да ће срећно живети, само да се ослободимо Београда и да наше паре не иду у престоницу.

ЗАЛАГАЊЕ ПОСЛОВОДСТВА „ЗАСТАВА КАМИОНА“

Да опстане производња

Да ли ће приватизација „Застава камиона“ и најављени долазак, не „Ивека“, него компаније „Мањети Марели“, дефинитивно ставити тачку на производњу камиона у Крагујевцу, за сада је још увек под знаком питања. Према првим најавама из „Фијата“, односно компаније „Мањети Марели“, која се бави производњом аутомобилских делова и компоненти, камионском програму у „Застава камионима“ је, по свему судећи, одзвонило.

Последњи догађаји показали су, према мишљењу пословодства, да о идеји да се угаси производња камиона у крагујевачкој фабрици треба добро размислити. Ова и слична питања посебно су постала актуелна после доношења две уредбе Владе Србије о продаји камиона, лаких комерцијалних возила и грађевинских машина по субвенционисаним ценама и куповини возила по принципу замене „старо за ново“.

Набавка нових привредних возила и грађевинских машина одвијаће се по сличном принципу као и акција која је промовисана за куповину „пунта“. Овога пута држава није одредила контингент возила, него новац који је спремна да потроши. Субвенција за набавку камиона износи 20 одсто, а код замене

теретњака

Велика тражња за лаким комерцијалним возилима по субвенционисаним ценама и принципу „старо за ново“, тврде у пословодству „Камиона“, показују да је суживот „Мањети Марелија“ и камионског програма не само могућ, него и потребан

„старо за ново“ купац добија попуст од још десет одсто.

Према речима директора маркетинга „Застава камиона“ Боре Савића, тражња за „ривалом“ и „турбо зетом“ премашила је сва очекивања.

Што се наше фабрике тиче, удео у колачу смо већ реализовали и сада очекујемо да нам држава одобрим да кренемо у наредни круг. Овога тренутка имамо веће поруцбине од додељене квоте, каже Савић. У „Камионе“ ускоро треба да стигне и велика поруцбина Железница Србије. Ради се о 50 камиона, које ће „железничари“ набавити по систему замене „старо за ново“.

Због тога је менаџмент крагујевачке фабрике од Владе Србије и ресорних министарстава за-

тражио да се набавка Железница Србије изузме из квоте намењене Крагујевчанима.

Иначе, за десет месеци ове године „Камиони“ су продали 96 возила, а од почетка субвенционисане продаје и акције замене старих возила за нова у фабрику је стигло више од 90 поруцбина. Према речима директора „Застава камиона“ Ђорђа Несторовића, реакција тржишта је изнад очекивања и сада су у прилици да пошаљу извештај да су оправдали прву додељену квоту и

квалификују се за другу.

Оваква тражња показује да је програм лаких комерцијалних возила, која се производе у Крагујевцу, добар програм и да је потребан овој држави. Уверен сам да ће наредних година тражња за овим возилима бити још већа. Због тога озбиљно треба поставити питање да ли постоји могућност за суживот овог програма и програма који има компанија „Мањети Марели“, или ће доћи до гашења камионског програма у нашој фабрици. Ако постоји тржиште за овај програм, а тражња то показује, ако на овим просторима нема другог произвођача и ако имамо раднике који знају да производе камионе, онда дефинитивно треба добро извагати идеје о гашењу производње камиона. Не спорим и друге идеје, али мислим да би интересовање које је изазвала акција замене „старо за ново“ и продаја по субвенционисаним ценама могла да буде и одбрана камионског програма у „Застави“, каже Несторовић.

ЂОРЂЕ НЕСТОРОВИЋ

ПОГОН ФАБРИКЕ КАМИОНА

ИЗМЕНЕ У ПРИВАТИЗАЦИЈИ „21. ОКТОБРА“

Продаја у деловима

После четири неуспешна покушаја да се приватизује фабрика „21. октобар“, која је пре декомпоновања пословала у систему „Заставе“, у Агенцији за приватизацију су одлучили да промене начин продаје ове велике фирме. На захтев фабричког менаџмента и синдиката у Агенцији је одлучено да се одустане од продаје фабрике у целини и да се покуша са налажењем купаца прво за погоне у Гружи и Топоници, а потом и за фабрику у Крагујевцу.

Према договору у Агенцији фирма је у обавези да прода све оно што није у функцији производње. То су станови у Гружи и Крагујевцу, али и још неизграђени апартмани на Копаонику. Од те продаје требало би намирити дугове фабрике према радницима, али и Фонду за пензијско и инвалидско осигурање.

Ова фирма, која је својевремено имала плац на Копаонику, склопила је уговор са Скупштином општине Рашка да јој уступи земљиште, а да за узврат, после изградње апартманског насеља, добије 160 квадрата изграђеног простора. Тај посао је, међутим, још далеко од реализације, јер су радови тренутно обустављени.

Према речима председника Самосталног синдиката „21. октобра“

Живомира Петровића, нови став Агенције за приватизацију и одустајање од продаје фирме у „комаду“ даје реалну шансу да се фабрика што скорије приватизује.

Дислоциране фабрике

Предузеће у Гружи и Топоници има две производне хале са комплетном инфраструктуром. У погону у Гружи ради 15 радника који тренутно, као резервне делове после гашења „Заставиног“ основног програма, производе облоге браника за „југо“, „флориду“, „кеца“... У Топоници се налази фабрика металних отпресака. И она запошљава 15 људи. У Агенцији је постигнут договор да се ове две фабрике приватизују уз преузимање запослених.

За фабрику у Гружи својевремено је била заинтересована једна фирма из Италије. Она је у тој варијанти надградила производну халу, али се на томе стало. Да би ова фабрика могла да буде продата потребно је да се од менаџмента те италијанске компаније добију одговори да ли је она и даље заинтересована за наставак сарадње са „21. октобром“, да ли намерава да настави садашњу производњу, или жели да купи празну халу без инсталираних машина и опреме. Иначе, крагујевачка фирма у Гружи располаже и са четири и по хектара земљишта, колико отприлике има и у

Топоници. На матичној локацији у Крагујевцу, поред производних хала, фабрика има и 8,5 хектара земљишта за које је интересовање показала и локална самоуправа и која ту намерава да направи још једну индустријску зону. У „21. октобру“ кажу да ће људи из Агенције за приватизацију и овлашћене консултантске куће поново извршити процену вредности капитала сваког дела фирме који се одвојено може приватизовати, али и вредности фабрике на матичној локацији.

И „Фијат“ у игри

Фабрика која је пре одвајања од „Заставе“ запошљавала више од 2.500 радника тренутно има 355 запослених. Тренутно производи резервне делове за угашени „Заставин“ основни програм, компоненте за фабрику у Ваљеву, која послује у саставу словеначке компаније „Горње“ и још неке стране и домаће фирме. Председник Самосталног синдиката Живомир Петровић каже

ДЕО РАДНИКА ФАБРИКЕ АУТОМОБИЛА ИДЕ НА ПРИНУДНИ ОДМОР

Плате умањене за топли оброк и превоз

Између 300 и 400 запослених биће, док не пређе код неког од „Фијатових“ коопераната, на принудном одмору и за то време примати плату умањену за топли оброк и превоз

Пред дефинитивни долазак „Фијата“ најављен за 10. новембар и преузимање Фабрике аутомобила коцкице полако почињу да се слажу. Преговори између Самосталног синдиката Фабрике аутомобила и министра економије Млађана Динкића још нису окончани, али су ушли у завршну фазу, када је доста тога јасно дефинисано.

Према бизнис плану „Фијата“ у крагујевачкој фабрици наредне године треба да се произведе 30.000 „пунта“, али и да се у потпуности измести постојећа и инсталира нова савремена опрема за производњу новог модела аутомобила. Према плану италијанске компаније 20.000 „пунта“ биће намењено пласману на страна, а 10.000 возила на домаће тржиште.

У фирму „Фијат аутомобили Србија“ прећи ће 1.000 радника, док ће између 200 и 400 људи бити такође

ангажовано на производњи „пунта“, али ће фактички бити запослено у Фабрици аутомобила. Иначе, сада је на продукцији „пунта“ ангажовано око 1.600 запослених.

Према договору са Министарством економије у Фабрици аутомобила ће на рашчишћавању и дислокацији старе опреме бити ангажовано 965 радника, чије ће плате финансирати држава. Између 300 и 400 запослених биће, док не пређе код неког од „Фијатових“ коопераната, на принудном одмору. Они ће, бар како сада ствари стоје, за то време примати плату умањену за трошкове превоза и топли оброк.

Иначе, Фабрика аутомобила овога тренутка има око 2.700 запослених. Договорено је и да се крене у још један круг социјалног програма. Према информацијама из Самосталног синдиката око 460 запослених ће до краја године испунити услов да узме отпремнину и напусти фабрику. Питање је, међутим, колико ће њих искористити шансу и, условно речено, отићи у превремену пензију, јер је изјашњавање за неку од понуђених опција добровољно. Према договору новац за отпремнину био би исплаћен у јануару наредне године.

М. Ђ.

да се у фирми надају да ће успети да се квалификују и да ће постати једна од домаћих фирми која ће радити аутомобилске делове и компоненте за прву уградњу у „Фијатове“ моделе који ће се производити у Крагујевцу.

И о томе је било разговора у Агенцији за приватизацију и Министарству економије. Фабрика има опрему за производњу делова од пластике и метала, а имамо доста искуства и у производњи светлосне опреме. Морам да сачекамо да се „Фијат“ на прави начин позиционира у Крагујевцу, да дефинише планове и програм, па да после тога нађемо своје место у тако ве-

ликој породици. Најбитније је да се са Министарством економије договоримо шта ћемо дотле, како да преживимо, објашњава Петровић.

У „21. октобру“ истичу да је најважније што се, када је приватизација у питању, нешто позитивно дешава.

Како је фабрика у реструктурирању, Агенција за приватизацију дуго није дозвољавала да се продају поједини делови. Сада се дошло до тога да смо заједнички закључили да ће се фирма лакше приватизовати ако се продају дислоцирани погони, каже Петровић.

М. ЂЕВИЋ

Još nije kasno!

PUNTO CLASSIC

- Mogućnost kupovine automobila putem subvencionisanih kredita
- Kamata 4,5%
- Cene proizvođača

POKLON

BLUETOOTH
UREĐAJ

A OD SADA I PUNTO CLASSIC
1.3 Multijet Diesel

ZASTAVA PROMET

ARENA
MOTORS
KRAГУЈЕВАС

ZASTAVA PROMET-ARENA MOTORS

Lepenički bulevar 33, Kragujevac
034/502 010, 034/502 025; call centar 0800 034 035
fiat@arenamotors.rs
www.arenamotors.rs

**NARUČITE I DO 1.500 EVRA
BEZ ODLASKA U BANKU.**

ISPUNITE ŽELJE IZ FOTELJE!

Slobodno pozovite i uverite se kako se dobija sveži keš:
U NAJKRAĆEM MOGUĆEM ROKU, BEZ ČEKANJA I ŠETANJA, BEZ
„PAPIROLOGIJE“, KOMPLIKACIJA I ODLAZAKA U BANKU!

Dovoljno je da pozovete i tražite FINDOMESTIC HALO KREDIT –
gotovinu uz najmanje formalnosti u Srbiji.

**POZOVITE
ODMAH!**

0700 700 702

POZOVITE SA FIKSNOG TELEFONA OD 09 DO 20h SVAKOG RADNOG DANA
PO CENI LOKALNOG POZIVA

ДРАГИ КРАГУЈЕВЧАНИ!

РОБНА КУЋА БЕОГРАД ПОНОВО ЈЕ ТУ ЗА ВАС!

ДОБРОДОШЛИ!

Улица Др Зорана Ћинђића бр.13
у срцу Крагујевца

Београд
РОБНЕ КУЋЕ

понедељак - субота 08 - 20 ч, недељом не радимо

ОДЕЋА И ОБУЋА: Nicola's, Marta, Fashion Show Room Plus, Petra, Ana E, Fancy plus, Lazar, Spiridon, Super sport, Primadonna, Friends, Ella, Kum.
ИНТИМО: Intimissimi, Calzedonia, Porto, Feel style.
АКСЕСОАРИ: Златара Nina Simone, Mag, Čilibar, Annabella, Noa, Bomar Police.
ОСТАЛО: Pertini, парфимерија Glamour, продавница компјутерске опреме Abako, Foto Ristić, Dobra knjiga, Caffee & Restaurant Nole.

СУПЕРМАРКЕТ: **фамилија** понедељак - субота 07 - 22 ч, недеља 07 - 18 ч

САЈАМ „ФУД ЕКСПО 09”

Расадник здраве хране

Напр вом специјализованом међународном сајму произвођача хране и пића се оје производеи зложило је преко 60 фирми из Србије, Црне Горе, Македоније, Босне и Херцеговине, Републике Српске, а манифестацију јепо сетилопе т хиљадаљ уди

Пише Зоран Мишић

Крагујевац је богатији за још једну нову сајамску манифестацију. Прошлог викенда, од 30. октобра до 1. новембра у хали „Шумадија сајма” одржан је први специјализовани сајам хране у организацији крагујевачке агенције „ПОСС”. На 27 штандова своје производе излагала су 62 произвођача, од великих и познатих брендова, до малих породичних фирми и пољопривредних газдинстава из Србије, Црне Горе, Македоније, Босне и Херцеговине и Републике Српске.

Марко Селаковић, организатор сајма и директор агенције „ПОСС”, истиче да је уговор о одржавању ове манифестације склопљен са „Шумадија сајмом” на наредних пет година. Сајам је званично отворио Зоран Рајевић, начелник Шумадијског круга.

За Александра Рајића из месаре „Будућност”, која је специјално за овај сајам своје производе изложила у најновијој раскладној витрини - последњој речи технике, „Фуд експо” је још један, добар вид рекламе и могућност за „професионално авантовање” свих осталих произвођача.

Његово мишљење дели и Владимир Башић, менаџер продаје РБ „Глобала” из Ужица, произвођача чувене „Старе соколове ракије”. Њихов штанд на коме се сем „Соколове” промовишу и нови производи попут пелинковца „Златиборски врх” и „Траварице” заузео је централни део хале. Ина-

РЕКОРДЕРКЕЗ АГИ НИСАИЗ 3 РЕЊАНИНА

ДЕГУСТАЦИЈА В ОДЕ

ВЕЛИКИ ИЗБОР КВАЛИТЕТНИХ ВИНА

че, „Стара соколова ракија” је недавно на светском сајму шљивовице у Минесоти проглашена за најбољу ракију.

■ Заби знисв англаница Србије

И Јездимир Куч, власник и директор Млекаре „Куч компани” пун је хвале за први сајам хране.

- Храбро, добро, потребно. Идеја је фантастична да се на локалу презентујемо нашим потрошачима из прве руке, али и људима из Србије и читавог овог региона, за развијање бизниса ван граница Србије, тврди он, а његова фирма на „Фуд експу” ексклузивно промовише по први пут на овом тржишту теста од сирева за ресторане и објекте брзе хране, роштиљски качкаваљ, као и десерте попут сутлијаша по рецепту како су га правиле наше баке.

На сајму су присутни и ученици из крагујевачких школа „Вукашин Марковић” и Прве техничке, које у својим програмима имају и прехранбене смерове, па овакву манифестацију третирају као „обавезну лекцију”.

Посетилаца је све више. Бесплатан улазак, слободна дегустација и наградне игре узимају свој позитиван „данак”. Директор маркетинга компаније „Еко фарм”, произвођача „Одмењске воде”, Бранко Балтић сматра да је сајам добро конципиран и замишљен. Он је већ остварио контакте са фирмама из Босне и Херцеговине, а специјално за „Фуд експо” на шумадијском тржишту сем „Одмењске воде” промовише и сирће од дивље јабуке, винско сирће, купиново и вино од боровнице и најављују ускоро производњу сла-

тког и цема. Све, наравно, без конзерванса.

- Ми смо као излагачи презадовољни. Штанд нам је фантастичан. Преко свих очекивања, тврди Светлана Младеновић из прве крагујевачке винотеке „Вајн енд Вајн” која на сајму излаже вина двадесетак произвођача, винских кућа и винарија из Србије.

Ове ласкаве оцене потврђује и винар Никола Младеновић који је испред породичне винарије „Матаљ” скокнуо из неготинске крајине да види како су њихови производи пласирани на крагујевачком сајму хране.

Јован Ковачевић, извршни директор савеза седам севернохерцеговачких општина и председник друштва „Српски домаћин” каже да је за њих из Херцеговине битно да регија која

броји свега 70.000 људи „излази” на овакве манифестације и повећује се са светом.

Када неки произвођач из Републике Српске добије награду, па још „Никола Тесла” за иновацију у Хрватској, е, то је онда стварно вест. А, управо са тим признањем на „Фуд експо”-у појавила се и прва српска фабрика стакленика „МП комерц” из Бијељине. По речима Љиљане Чичковић, њихове заступнице, стакленици које они производе погодни су за узгајање органске хране, воћа, поврћа и цвећа и повољни су за овдашње тржиште, а неупоредиво јефтинији од конкуренције из Холандије и квалитетнији од осталих.

■ Штрудла Гиниса

Од крагујевачких излагача ту је и Студентски центар који промовише делатности своје пекарске и послатичарске радионице, два експрес ресторана, кетеринга, исхране за раднике приватних и државних фирми, али и нову идеју - „банке хране”, у оквиру којег ће се храна из свих објеката који се баве њеном производњом, на крају сваког дана по свим стандардима сакупити и дистрибуирати оним нашим суграђанима којима је најпотребнија.

Други дан сајма био је резервисан за конгресни део у прес центру и тематски округли сто о производњи органске хране, али ништа није мање занимљиво ни у излагачком делу.

Миладин Гавриловић, управник задужбине краља Петра првог из Тополе, чија пре пет година обновљена винарија излаже вино „совињон бели” у оквиру крагујевачке „Куће правих вина” сматра да сајам заслужује еп охвале.

Највећу пажњу другог сајамског дана привлачи група старијих жена у народној ношњи која изворним песмама „Шкрипи ђерам” и „Синоћ кад је пао мрак” најављују моћни сајамски разглас. У питању је активна жена из зрењанинске Месне зајнице Граднулица које су баш на крагујевачком сајму хране обориле Гинисов рекорд и направиле штрудлу са макомо д 300 метара.

- Штрудла те дужине састављена је од више делова које печемо у пекари, а потом их спајамо и постављамо, објашњава Нада Берар, хоровађа активна тајна гинисових рекордерки.

За Гиниса је и којом брзином је плануло 300 метара штрудле са њиховог штанда... Тражи се празан сто у сајамској кафани тог суботњег поподнева, убацују се резервне столице, што је најбољи знак да је смотра заживела и доброп осећена.

МИСИЈАМ МФ-АУ ТО ПОЛИ

Наздрављање тријумфом

Преговарачки „тајмаут” ми нистар Млађан Динкић искористио од ачла нове мисије МФ-а одведе о то поле и Опленца, где их је их „допинговао” шумадијским специјалитетима и познатим винима

Мисија Међународног монетарног фонда, која је протеклих дана преговарала са представницима Владе Србије о закључивању новог финансијског аранжмана са нашом земљом, искористила је први преговарачки „тајмаут” за посету Тополи. Министар Млађан Динкић, домаћин званичницима МФ-а, гостима је показао задужбину краља Петра Првог Карађорђевића на Опленцу, а потом их одвео на „винску туру” у подрум „Александровић” у Винчи, где су „светски ризничари” пробали „тријумф”, „варијанту”, „родослов”, „регент” и остала вина из најпознатије српске винарије, али и сир, кајмак, ајвар, чварке и шумадијску јагњетину и прасетину са ражња.

Према незваничним информацијама, министар Динкић и његови гости најчешће су наздрављали уз „тријумф”, наговештавајући успешан исход преговора и потписивање новог финансијског аранжмана.

Пре доласка делегације МФ, у винарији „Александровић”, одржана је трибина на тему „Опленачко виногорје - српска Тоскана” на којој су виноградарски разговарали са представницима Владе и Туристичке организације Србије о развоју виноградарства, винарства и винског туризма у Тополи. Власник винарије Божа Александровић, чији је подрум вина само током ове године освојио 14 медаља на најзначајнијим светским такмичењима, каже да модел опленачког виногорја може бити окосница успешне обнове српског виноградарства и винарства који Србију треба да вратити авинском апу Е вропе.

- Овом крају недостају добри хотели и ресторани, које треба градити у виноградима, да туристи ручају и спавају у окружењу винограда. Да би смо имали праве винске путеве, попут Тоскане, морамо да обезбедимо добре смештајне капацитете. Ја сам данас управо због тога позвао представнике МФ да дођу у Тополу. Опленцац је нешто чиме се Ср-

ПОСЕТА П ОДРУМ ИВА В ИНАРИЈЕ „АЛЕКСАНДРОВИЋ”

бија може похвалити пред странцима и зато смо их позвали да овде да упознају нашу историју и културу, али и да пробају ашав инаи х рану, р екао ј е Д инкић.

М.Ј. ЕВТОВИЋ

ПОДВИГ КРАГУЈЕВАЧКИХ НЕУРОРАДИОЛОГА

Први на Балкану уградили силк стент

Применивши и у светским оквирима релативно нову методу, крагујевачки лекари успели да реше проблем троструке анеуризме на možданом крвном суду једне пацијенткиње

Др специјалиста Снежана Лукић, др доцент Милан Миаиловић интервентни неурорадиолози, и анестезиолог Томица Стоилковић из службе за рендген дијагностику крагујевачког Клиничког центра пре десетак дана уписали су се у анале медицинске науке код нас. Први пут у Србији применивши и у светским оквирима релативно нову методу, успели су да реше проблем троструке анеуризме на možданом крвном суду код пацијенткиње Благоице Екмецић из Старе Пазове.

Метода којом се кроз крвни суд анеуризме у мозгу искључују из циркулације почела је у свету да се примењује пре нешто више од деценије. Она подразумева да се, уместо класичне неурохируршке операције, проблем решава тако што се до сићушног крвног суда у мозгу стиже кроз препонску артерију. У питању је за лекаре тешка и компликована операција, али минимално инвазивна за пацијента, те он после свега неколико дана може да иде кући.

Ту методу смо др Снежана Лукић и ја у Крагујевцу почели да примењујемо пре три године. Она подразумева да се у крвни суд убацује стент, ваљкаста мрежица која са унутрашње стране облаже зидове крвног суда, а затим се сама анеуризма пуни влакнима, такозваним којловима. Стентом се постиже изоловање анеуризме од крвног суда, док се убацивањем којлова она потпуно пуни и касније тромбозира, односно згрушава и неутралише. Међутим, како је овде био у питању специфичан случај, где су на једном врло кратком сегменту крвног суда биле смештене три анеуризме, оне овом методом нису могле да буду решене, објашњава др Милан Миаиловић.

Крагујевачки лекари су готово годину дана трагали за решењем уздајући се у срећу да код Благоице

неће доћи до пуцања анеуризме. Анеуризме су, у ствари, проширења у виду балона која настају на ослабљеном зиду крвног суда чије пуцање може довести пацијента у смртну опасност.

Пацијенткиња је на операцију чекала годину дана. Одлучили смо да покушамо са, за нас потпуно новом, техником којом се у крвни суд убацује силк стент – цилиндрична, густа мрежица специјално направљена за проблематични крвни суд. Овај начин решавања проблема анеуризми у крвним судовима мозга је релативно нов и у европским оквирима, пошто се примењује тек годину дана, док је у Србији једна оваква операција изведена први пут, објашњава др Снежана Лукић, иначе шеф тима који је оперисао пацијенткињу Благоицу Екмецић.

Оваква операција, осим у Србији, до сада није урађена ни у једној од земаља у ближњем окружењу. Да се ради о потпуно новој технологији говори и чињеница да силк стентове прави само једна фирма. Праве се за сваког пацијента посебно, односно искључиво по мерицама проблематичног крвног суда. За ову методу крагујевачки лекари

сазнали су на ове године одржаном Првом европском конгресу неурорадиолога. У питању је заиста пионирски подухват, каже др Милан Миаиловић. Додуше, није ни чудо пошто је у питању релативно нова грана медицине. У Европи постоји само 100 стручњака за ову област, а у Србији је свега шест интервентних неурорадиолога. Упркос томе што је прва особа у Србији којој је урађена оваква операција, Благоица Екмецић каже да се није плашила. Жеља за животом је, тврди, била јача.

М. ОБРЕНОВИЋ

ПИОНИРСКИ ПОДУХВАТ: ДР СНЕЖАНА ЛУКИЋ И ДР МИЛАН МИАИЛОВИЋ

ДНЕВНИК

Живот у мени и без мене тече

Вести о грипу обележиле су прошлу седмицу. Уверавају нас да је реч о благој верзији. За сваки случај, појео сам једну јабуку и купио комплекс витамина Ц од 1.000 милиграма. Знам да је сигурно помогао покојном Гради, нарочито Лази (што је то био добар човек) и још неким

Уторак, 27. октобар

Кажу да оне ко је прошао шалтерску голготу, вадећи разна документа, ни пакао неће тешко пасти.

Данас сам почео са провером ове тезе, улазећи у поступак укњижења стана, осокољен изјавама министра Дулића, да се новим Законом о планирању и изградњи окреће нови лист, у смислу ефикасности, поједностављења процедура, итд.

Не могу да кажем, администрација у Скупштини града је љубазнија него кад сам као студент прикуљао у овој истој згради уверења за студентски кредит, али се бојим да на крају приче не прођем као Сизиф кад је коначно успео да подигне камен на врх планине и тада чуо прекорни глас:

- Не ТАЈ камен, Сизифе!

Среда, 28. октобар

Док идем на посао, од Палигорића до Градског дома, сваког јутра срећем иста лица и то буквално на истим местима. Као да смо се договорили да сачекују они мене, а ја њих, тако да ми све више упадају у очи не кад их угледам, већ обрнуто – кад изостану са своје редовне тра-се.

Ваљда ми зато из сећања изрони "Балада из предграђа", Добрише Цесарића, са музиком Хрвоја Хегедушића из 1967. године, коју сам као студент често певао уз гитару (И лије на углу петрољска лампа...) <http://www.youtube.com/watch?v=X5eq865Va4k>

У том јутарњем октобарском сивилу, онако непробуђени, углавном сви ходају ћутке, али зато лица говоре више него довољно. И свима је заједничко – грч, забринутост, стрепња. Као да не гледају телевизију и не слушају политичаре који су одавно остварили све оно што су обећавали пред изборе. Остварили, додуше за себе, али од неког су морали да почну?

Увече сам убацио "Баладу из предграђа", у рубрику Песма недеље, на сајт www.teklareka.com, настављајући сарадњу са креатором целог концепта, Батом Ураковићем, ево већ две године (да куцнем у монитор).

Четвртак, 29. октобар

У ствари, и данас и свих ових дана, рачунајући од 10. септембра, све што ми се дешава, може се свести на две речи: унук Вукашин. Дакле, добио сам мог Вукија и сад проживљавам све оно кроз шта пролазе деде приправници, а неће да признају.

Данас ми је на мејл од ћерке из Београда стигла нова серија Вукијевих слика, које слажем у низове фолдера, правећи базу за моје нове креације у Photoshopу. Поред слика, све су ми важније и информације да ли је подргнуо како треба, бључнуо, итд.

Све то ме је инспирисало да напишем текст на ону "Вуче, вуче, бубо лења", отпевам уз гита-

ру и снимак нарежем на ЦД (греота да се баци).

*Вуки, Вуки, бубо лења,
ионесијаје нам стирљења.
Волимо те многи бурно,
дај иодрићни сад културно.*

*Уста су му слајка,
душа као млеко,
кад се смеје сија,
свећили надалеко.
Кад је срећан лежи,
кад је љуби он режи,
ка шћуцању шежи,
ал` кад љрдне – БЕЖИ!
(нећрне)*

Петак, 30. октобар

Са укњижењем иде добро, само ми је некомплетна документација, а треба и из Управе прихода да прибавим још нешто, с тим да претходно ископирам...

Вести о грипу обележиле су и данашњи дан, а они најтежи случајеви као да су резервисани за Крагујевца. Уверавају нас да је реч о благој верзији и да нема места паници. За сваки случај, појео сам једну јабуку, па шта буде.

Увече стиже баш лепа вест: Извучена седмица на ЛОТО-у и то 1.600.000 евра у руке неког од Крагујевчана. Већ слутим даљи развој догађаја. Развијамо се у стрелце тражећи срећног добитника који ће сигурно покушати да нас надмудри. За Младића не знам, али нећа ћемо сигурно наћи. За одбрану од суграђана, посебно родбине – нема вакцине.

Иначе, јавише да су од данас у Клиничком центру забрањене посете, а да сви запослени обавезно носе заштитне маске.

Увече сам на ХРТ-у ухватио вансеријску емисију о деци генијалцима. Још сам под утиском како њихови блистави умови функционишу. Запамтио сам оригиналан рецепт једне девојчице против глобалног сиромаштва и уопште расне, националне и свих облика подовојности. Каже да има решење: само треба велики магнет убацити у средиште Земље, а он ће све континенте и сва мора привући у један континент и једно море. Тако ће сви људи имати црну кожу, јер она најбоље штити од сунца, имаће лице белаца, а косу Азијата, јер је њихова коса најквалитетнија.

Нисам могао, а да се не сетим књиге "Оловка пише срцем", по којој смо својевремено поставили представу у Драмском студију Дома омладине (Храброст је кад те неко пита: - Јел` знаш ти ко сам ја? А ти не знаш).

Субота, 31. октобар

Већ неколико година се суботом пре подне редовно виђам са својим школским другом из гимназије Богданом.

Иако је већ у пензији и уредно је подиже, а богами и троши, уопште се не понаша како доликује једном пензионеру. Уместо да се у Дому пензионера посвети таблићу, доминама, шаху, да се жали на реуму, притисак и уопште да буде пензионер од главе до пете, он као оцвали матурант

и даље немилеце вози бицикл, цогира, ради склекове, баца цакве од 150 кила и шта му већ падне шака. Додуше, у последње време почело је да га жешће мучи колена, тако да за њега још има наде.

После испијања топле чоколаде у "Перону", обично одем испред Скупштине града да се умешам међу сватове и подсетим како је то било пре 30 година, кад сам био на том истом месту, али у улози младожење. Данас сам изгледа мало поранио, јер сам уместо сватова видео уиграну екипу трубача са југа, обавезног виолинисту и хармоникаша на бочном улазу, а на главном наравно Џеја, који је за своју душу певао "Данијелу" из само њему познатог тоналитета.

У повратку, испред апотеке близу "Балкана", видех групу ђака како уз смех намештају маске против грипа, а нешто даље Мића Чешаљ је управо саопштавао пролазницима да му је и данас добро ишло, тако да су му остала непродата само два.

Пре повратка кући, свратио сам до рибарнице "Пирана" по порцију пржених скуша, уз препоруку продавачице Снежиде да следећи пут обавезно проба мхаринге.

Недеља, 1. новембар

Леп дан за ово доба. Има и сунца, додуше хладније је него претходних дана, али мало ли је и ово?

У разговорима случајних пролазника, више пута сам чуо реч ЛОТО, па тако закључих да потрага за мистериозним суграђанином већ даје прве резултате. Што се каже, остаће и без пара и без пријатеља.

Сетих се да смо баш у ово време, у Дому омладине, почињали са Шаретом припреме за дечји новогодишњи програм, ја, Небојша Крстић – Мацола, Жика Ранковић (непревазиђени Деда Мраз), Слаја, Теша, Гоша и остали. Само Шаре зна како је успевао да са синдикатима скоро свих крагујевачких предузећа уговори ненормално велики број представа, рушећи закон физике да се у исто време не можеш наћи на два места истовремено. А могли смо и на три.

У апотеци у центру града купих комплекс Ц витамина од 1.000 милиграма. Знам сигурно да је помогао покојном Гради, нарочито Лази (што је то био добар човек) и још неким.

Понедељак, 2. новембар

Опет она иста јутарња маршрута до посла са почетка дневника. Иста лица, у исто време. Мимолазимо се ћутке, а у Застави у којој радим већ тридесет година, баш посебна атмосфера.

Са једне стране задовољство због доласка ФИАТ-а, а са друге велика лична стрепња и неизвесност, са којом се свако носи како зна и уме. И тако, што кажу Битлси: "Живот у мени и без мене тече".

*Аутор је дил. правник,
„вечити дечко“ са шћаром*

Тодор Тоша Ранковић

Пише Маргита Цветковић

НАСИЉЕ МЕЂУ ДЕЦОМ

Од ферке до групне

Недавно је у редакцију дошао отац дечака који је испричао како су његовог сина, после завршетка часова, напали дечаци из школе у коју и сам иде. Реч је о вршњачком сукобу тринаестогодишњака и о тучи, која се, истина, догодила ван школског дворишта, а у којој је његов син задобио лакше телесне повреде. Отац је са закашњењем позван у школу, а од сина је сазнао да је (вербални) сукоб започет још у школском вецеу, наставаљен у дворишту (а баш тог дана нису радиле сигурносне камере), а потом на улици, у непосредној близини школе. Када је видео маснице на врату и натекле образе свог детета, одмах га је одвео код лекара, а потом случај пријавио и полицији. Син му је рекао да су у тучи учествовала два дечака истих година као он, као и један старији, ученик завршног разреда.

Како дисциплински поступак, који се води у школи, још није био

Договор о тучи „један на један”, у жаргону то је „ферка”, пао је у школском тоалету, а песничење је било у близини школе. Слабији је зарадио лакше повреде. То је сиже скорашњег догађаја из такозваног „вршњачког насиља”, које све више узима маха

окончан до закључења овог броја новина, то смо од надлежних људи школе чији су ученици актери овог сукоба обавештени да се туча заиста догодила, да је договор о „ферки” (туча један на један) „пао” у школском вецеу, а потом наставаљен кошкањем у дворишту и тучом (два на једног) у близини, те да је „осмак” био само посматрач. Школа ће испитати овај случај, све

актере сукоба и њихове родитеље, али и предузети одговарајуће мере. Ово је један од честих примера насиља међу младима, које је све присутније и све бруталније. Углавном се везују за сукобе међу ученицима, у школама и ван ње, а поремећаје у понашању адолесцената стручњаци објашњавају бројним факторима (психолошким чиниоцима, социјалним, генетским, утицајима стреса).

Према подацима Службе за заштиту деце и омладине крагујевачког Центра за социјални рад, број малолетника починилаца кривичних дела удвостручио се за две године и Ивана Ракић, специјални педагог у Дечјем дому „Младост”, каже да је прошле године било 45 таквих захтева, а 2006. само 19.

■ Три групе сукоба

Саша Марковић, специјалиста за рехабилитацију и социотерапију, објашњава да се вршњачки сукоби могу поделити на три групе.

- Најпре говоримо о сукобима који су ситуационе природе и код којих актери не испољавају делинквентне црте личности, ни пореме-

ћаје у понашању. Они се догађају у најближем окружењу малолетника - школи, комшилук, широј породици и углавном су изазвани провоцирајућим односом једне стране, каже Марковић.

За ову врсту сукоба (шамарање, гурање) карактеристично је да брзо настају и пролазе без озбиљнијих повреда. Односи код актера брзо се поправљају, али они могу да прерасту и у трагедије, јер при паду неко може да падне и удари, рецимо, главом у ивицу плочника.

Друга група сукоба веома је сложена и у њу спада психолошко насиље које спроводи једна или више особа - вршњака према младој особи. Марковић објашњава да је притисак огромен и болан за адолесцента који не зна да се одбрани од такве врсте насиља.

- У трећој групи сукоба, у којој се према актерима и иницијаторима покрећу прекршајни и кривични поступци, долази до нарушавања јавног реда и мира: кривичних дела, насилничког понашања, лакших

И ДЕВОЈЧИЦЕ ПОСТАЈУ СВЕ АГРЕСИВНИЈЕ

и тешких телесних повреда. Не мали број младих из ове групе испољава поремећаје у понашању, агресивност, слабу контролу импулса и експлозију беса. Поједини имају обичај да се свете и, упркос времену, увреде не заборављају, објашњава Саша Марковић.

Он, такође, напомиње да је већи број младих са поремећајима у понашању одрастао у породицама које не функционишу добро, у којима нису добили жељену пажњу, док су многи били без адекватног родитељског надзора.

■ Типови жртава и насилника

Статистика показује да шеснаестогодишњаци најчешће посежу за насиљем, док стручњаци полеми-

СПЕЦИЈАЛНИ ПЕДАГОГ ИВАНА РАКИЋ

Основци најчешће жртве

Статистика показује да насиље међу младима не само да расте, већ постаје све суровије. У прошлој години у Србији је регистровано 7.500 кривичних дела чији су починиоци малолетници просечне старости шеснаест и по година.

Према подацима Министарства просвете, више од половине ђака жртве су вербалног насиља у школама, а око 20 одсто ученика доживело је неку врсту физичког малтретирања. Истраживања показују да у Србији 65 одсто основаца бар једном буде жртва насиља, а 24 одсто претрпи насиље више пута.

Посебно забрињава податак да је породично насиље све израженије, а многи сматрају да деца у школи заправо само преносе образац који су научили код куће. Доказано је да су дечаци који су преживљавали насиље у породици и сами постали насилници у породицама које су формирали, а да су девојчице чешће бирале насилнике за партнере.

САНДРА ЈОВАНОВИЋ, САША МАРКОВИЋ И ИВАНА РАКИЋ

ДОМОВИ ЗА СТАРЕ

Где ће – кад старост притисне

Крагујевачки геронтолошки центар већ има листу чекања за смештај, јер су му капацитети мањи од потреба. Нажалост, приватне иницијативе за отварање оваквих установа углавном кочи лоша законска регулатива

Пише Никола Стефановић

Жена потребна за помоћ у кући слабо-видом човеку, за храну и становање, „Помоћ у кући потребна виталном пензионеру, стан, храна, плата”,

„Жена, непущач, потребна за рад у двочланом домаћинству са полупокретном женом, стан, храна и плата”.

Ово су само неки од огласа који се могу наћи у штампи у којима старије особе или њихова родбина траже помоћ у кући и негу у за-

мену за смештај, храну, плату. Понекад се тај површни пословни однос претвори и у уговор о наследству. Дешавало се и дешава да брачни парови у годинама или усамљени стари људи приме и избегла и расељена лица у замену за топлу реч и преко потребну помоћ, што би се такође завршавало реписивањем имовине. Међутим, било је и случајева да баш ови људи буду на удару преварантских душа, те да да остану без свог крова над главом.

Потреба за већим бројем геронтолошких центара у Србији, посебно у Крагујевцу постоји, а с обзиром да постајемо најстарија

нација у свету, све су прилике да ће та потреба бити још већа. И по речима директора Геронтолошког центра Владана Јовановића, тај тренутак је све ближи:

- Нови геронтолошки центри ће бити потребни Крагујевцу и то што пре. Овај регион је један од оних који најбрже старе, не само у Србији, већ и у Европи и много брже него што и претпостављамо биће великог увећања популације старије од 65 година. Капацитет од око 300 корисника који има крагујевачки геронтолошки центар већ је превазиђен, а у овом центру се збрињава популација из целе Шумадије и доброг дела Западне Србије, истиче Јовановић.

Осим овог у Крагујевцу, једино још постоји центар у Јагодини и два мањих капацитета у Аранђеловцу.

■ Препреке за приватне иницијативе

По речима Јовановића, приватних иницијатива за покретање оваквих установа социјалне заштите било је доста, међутим недостатак законске регулативе многе је успорио, а много њих и одбио од улагања.

- Осим реалних потреба за новим центрима, оснивање нових установа донело би и здраву конкуренцију, а тиме и побољшање услова, тако да је то и потребно и пожељно. Новим законом ће, коначно, и ова област бити нормативно регулисана, тако да ће бити прецизирани сви потребни услови за отварање геронтолошких цен-

„СТАНАРИ” ГЕРОНТОЛОШКОГ ЦЕНТРА У КРАГУЈЕВЦУ

тара. Тако ће свака установа овог типа бити у обавези да има лифтове, прописану квадратуру животног простора по кориснику, стручно особље... За установе мањих капацитета од 30 до 40 корисника биће могућност хонорарног ангажовања стручних радника. Колико знам, постоји идеја да се на подручју МЗ „Аеродром” једна јавна површина уступи баш за изградњу новог центра, да ли приватног или државног и није толико битно, каже Јовановић.

Сада у Крагујевцу постоји само један приватни дневни центар за збрињавање одраслих и старих лица, „Јасмин вива плус”, стационаран у Реснику. Јасминка Војиновић, која је са супругом отворила ову установу, потврђује да има доста проблема у области социјалне заштите, а посебно у приватном сектору:

- И поред бројних националних стратегија, законска регулатива није уређена на начин да би било више иницијативе од стране појединаца и њиховог улагања у овај сектор. Постоји низ проблема, први су цене. Једноставно, не може да се одреди реална цена јер иза приватника не стоји држава ни невладине организације које се баве хуманитарним радом. Изненађујуће је и то да поједине стране невладине организације помажу само државни сектор, иако смо сви на истом хуманом задатку. И није реч само о новцу, већ, пре свега, о сарадњи, размени идеја, пројеката... Проблеми са којима се суочава приватни сектор су и менталитет и свест људи на овим просторима, који доживљавају боравак у центру као казну, мада би им они олакшали свакодневницу, каже Јасминка Војиновић.

ДОМ У КРАГУЈЕВЦУ

Места за око 350 корисника

У Геронтолошком центру постоје четири објекта, различитог капацитета, објекат „Стари дом”, у коме су смештени независни корисници, има 55 лежајева и заједничка купатила. У „Стационару 1” смештени су полузависни корисници и има 79 лежајева. Двоспратни објекат „Стационар 2”, капацитета 112 лежајева, намењен је зависним корисницима, док у „Новом дому” постоје два блока са око 70 лежајева, при чему је први блок намењен независним, други зависним корисницима.

Најјефтинији је смештај у „Старом дому” – 16.500 динара, најскупији, 35.000 динара у луксузнијим двокреветним собама са купатилом, а зависно од категорије корисника цене смештаја у осталим објектима крећу се од 19.370 до 26.200 динара.

Туче

ПРЕВЕНЦИЈА

Радионице у школама

Центар за социјални рад реализовао је, у сарадњи са основним школама „Драгиша Луковић Шпанац“, „Мирко Јовановић“ и „Ђура Јакшић“, програм примарне превенције поремећаја у понашању под називом „Заједно смо бољи, заједно само јачи“. Овај програм био је намењен деци узраста од 11 до 13 година и њиховим родитељима, а спроведен је у форми радионица од априла до јуна ове године и у њему је учествовало 106 родитеља и 105 основаца.

шу да ли су сукобима склонији децаци или девојчице.

- Нека истраживања показала су да су физичком насиљу склонији дечаки, а друга да су девојчице јед-

нако склоне насиљу, само што користе суптилније методе и друге форме да то насиље искажу. Међутим, девојчице су склоније психолошком насиљу – клеветању, омаловажавању, вређању, сплеткарењу, каже Сандра Јовановић, психолог у Дечјем дому „Младост“.

Саговорници „Крагујевачких“ објашњавају и типове жртава и насилника. Постоје тзв. „типичне“ жртве, а то су деца која су слабије физичке грађе или нежније конструкције, ниског нивоа самопоуздања и која се не уклапају у одређену социјалну групу.

- Друга врста типичних жртава насиља су деца која провоцирају друге, а која сама имају тешкоће са контролом импулса, па стално ремете наставу на часу, упадају у реч, не умеју да саслушају, због чега се често понашају провоцирајуће, каже Сандра Јовановић.

Слична подела направљена је и за насилнике. Деца која су иницијатори сукоба, најчешће и вође групе која зlostавља друго дете, могу бити насилни из најразличитијих разлога (породични проблеми, радозналост или немогућност да се контролише агресивност и импулсивност). Са друге стране, многа деца која зlostављају друге раде то из страха да сами не постану жртве. То се најбоље може уочити при формирању групе, у којој је увек једно или двоје снажније деце (вођа), а њих углавном прате слабија деца која им се придружују јер се плаше да сами не постану жртве. Иначе, дружине су карактеристичне за школску средину и оне углавном заказују туче у вечерњим часовима.

Наши саговорници кажу да је врло важно препознати због чега је неко дете у позицији жртве или насилника, јер је различит и начин у приступу и третману те деце. Ако је дете жртва, оно се учи социјалним вештинама, како да реагују на фрустрације оних који провоцирају, па се различитим деловањем могу оснажити да не буду жртве.

Занимљиво је да је пре пет година покренута идеја о изградњи овакве установе и у Цветојевцу, међутим иницијатор Бранко Брана Милиновић, српски адвокат из Чикага, је преминуо, а да није ударен ни камен темељац. О томе сведочи само плоча испред сеоске цркве коју су Милиновићима подигли мештани у знак захвалности. На земљишту иза цркве које је било предвиђено за геронтолошки центар данас се налазе пластеници.

Боља храна, више особља

Геронтолошки центар испуњава, по речима директора Јовановића, све прописане услове. Инфраструктурни проблеми који су постојали, а због којих се дешавало да корисници напусте центар услед незадовољавајућег третмана, у међувремену су отклоњени.

- Објекти су адаптирани, имамо 24-часовно покривање, докторе специјалисте, који раде двосменски, у трећој смени су присутне медицинске сестре и неговатељи. Стално су ангажовани и радници на одржавању објекта, у кухињи, сервису за прање. Дакле, реч је о једном врло комплексном и живом организму и врсти услуге која захтева целодневно посвећивање.

Ружа Ивановић, која са супругом Драгољубом овде станује седам месеци, каже да ипак има простора за унапређивање рада.

- Услови су углавном задовољавајући, с тим да би могла мало да се побољша исхрана, да има мало

више меса у оброцима, а могло би да буде и мало више сестара и лекара. Али, генерално, услови су добри.

Јовановић истиче да се често организује и анкетање корисника, како би управа могла адекватно да реагује, уколико има жалби.

- Обично се критике своде на ова два сегмента. Међутим, да би се повећао број доктора, пошто ми нисмо здравствена установа, већ установа социјалне заштите, прописи нам везују руке. Стање је тренутно такво да на пет-шест корисника долази по једна медицинска сестра или неговатељ.

„Јасмин вива плус“ за сада функционише као дневни центар, а корисницима пружа услуге превоза до центра и назад, услуге исхране у коју су укључени доручак, ужина и ручак, професионалне неге и здравствене контроле, радно-окупационе терапије и забавне активности. Корисници могу боравити у центру на месечном нивоу, током радне недеље, за време викенда и годишњих одмора.

Оно што је највећа предност геронтолошких центара јесу пропратне активности који корисницима у трећем добу испуњавају свакодневницу и чине је квалитетнијом. Геронтолошки центар довршава другу библиотеку, у плану је реактивирање информатичке радионице и часописа, постоји клуб читалаца, ликовна и књижевна секција. Установе организују за своје кориснике излете и посете по жељи, разне курсеве...

„ЈАСМИН ВИВА ПЛУС“ У РЕСНИКУ

ПОЛИЦИЈА

Опљачкала пошту у свом селу

Мирјана И. (31) из Беласоваца код Тополе ухапшена је само пар сати након што је, како се сумња, 29. октобра у преподневним сатима опљачкала пошту у свом селу, из које је изнела 115.000 динара. Искористила је момент када се радница поште налазила сама у објекту, у који је ушла маскирана, а у рукав је сакрила наочаре и ру-

ку уперила према службеници, како би она помислила да је наоружана, и претећим тоном затражила новац, након чега јој је преплашена жена предала преко 115.000 динара.

По изласку из поште Мирјана И. је новац ставила у торбу и побегла преко оближњих њива. Наочаре је поломила и бачила у канал, а торбу с новцем сакрила у жбуњу, у намери да га узме након пар дана. Она је приведена истражном судији Општинског суда под сумњом да је починила кривично дело разбојништва.

Утаја клупског новца

Љубомир С. (41) из Аранђеловца, доскорашњи тренер женског одбојкашког клуба „Шумадија Аква вива“ из овог града, 29. октобра лишен је слободе и приведен истражном судији Општинског суда због постојања основа сумње да је починио кривична дела злоупотребе службеног положаја и фалсификовања службене исправе.

Има индиције да је Љубомир С. у такмичарским сезонама 2006./2007. и 2007./2008. године са рачуна поменутог клуба подизао новац, добијен из буџета аранђеловачке општине. Део новца у износу од милион и 420.000 динара је присвојио, правдајући га несталим списковима за исплату хранарине и стипендија члановима клуба. Љубомир С. је члан Градског већа општине Аранђеловац, а до октобра прошле године био је председник Скупштине општине Аранђеловац.

САОБРАЋАЈ

Погинуо пешак на зебри

Прошле недеље догодило се укупно 27 саобраћајних незгода на подручју града и на магистралним путевима који воде ка Крагујевцу, у којима је једна особа погинула, једна тешко повређена и осам лакше, док је највећа материјална штета процењена на 160.000 динара

■ У саобраћајној несрећи која се догодила 27. октобра, око 22 сата, у насељу Аеродром погинуо је Мирко Анђелковић (61) из Крагујевца. На њега је док је прелазо коловоз преко обележеног пешачког прелаза у Улици Владимира Роловића налетео „цитроеном“ Велибор Ц (38) из Крагујевца.

Истражни судија Општинског суда, који је у присуству заменика Општинског тужиоца и припадника полиције обавио увиђај, упутио је „цитроен“ на ванредни технички преглед. Возач Велибор Ц. је лишен слободе и, уз кривичну пријаву, спроведен истражном судији Општинског суда, због постојања основа сумње да је починио тешко кривично дело против безбедности јавног саобраћаја.

■ На раскрсници улица Београдске, Авалске и Милентија Поповића, 28. октобра у 10 сати возач путничког аутомобила Александар И. из Крагујевца сударио се са другим путничким возилом за чијим се управљачем налазио Драган Т. (34) из Ђуприје. Драган Т. је том приликом задобио лаке телесне повреде, као и путник Томислав Т. (72), такође из Ђуприје.

■ Бициклиста С. Ђ. (13) из Крагујевца је 29. октобра у 11,15 сати у Косовској улици због брзе војње ударио у заустављено путничко возило и при том се лакше повредио.

■ У Улици кнеза Милоша, 29. октобра у 13,15 сати петнаестогодишњи пешак И. Г. из Крагујевца нашао се испод точкова путничког аутомобила док је прелазо коловоз ван обележеног пешачког прелаза, али је на сву срећу прошао само са лакшим телесним повредама.

■ У Ђердапској улици, 1. новембра изјутра око пет сати, Во-

јин Н. (39) из Крагујевца слетео је возилом с коловоза због брзе војње и алкохолисаности и при том задобио тешке телесне повреде.

■ Првог новембра, изјутра у 4,45 сати, у Улици Краљевачког батаљона возач путничког аутомобила Жељко Ј. из Крагујевца због брзе војње слетео је с коловоза и ударио у објекат поред пута, због чега је његова путница

Повређени у кафанској тучи

У тучи четворице Крагујевчана у кафани „Стара рујна зора“ и испред ње у ноћи између 2. и 3. новембра тешку телесну повреду, прелом носне кости, задобио је Славиша Б., који је задржан на лечењу у Клиничком центру, док је Милан П. ножем посечен по лицу. Након краће расправе Ненад М. (33) је песницом ударио Славишу Б. (53), а Игор К. (35) је на исти начин ударио Милана П. (48). Тучу су наставили испред кафане где је у једном тренутку Ненад М. Милану П. ножем нанео посекотину по лицу.

Сви учесници туче су, осим повређеног Славише Б., по скраћеном поступку у преподневним сатима приведени Општинском органу за прекршаје. Ненаду М. је због постојања сумње да је извршио кривична дела тешка телесна повреда, одређена мера задржавања до 48 сати, као Игору К. због кривичног дела учествовања у тучи. Након њеног истека они ће бити спроведени истражном судији Општинског суда.

Слободанка П. (29) из Крагујевца лакше повређена.

■ На раскрсници улица Далматинске и Казимира Вељковића, 1. новембра у 23,30 сати, Дарко К. (48) из Крагујевца изазвао је бочни судар, у коме су учествовала три путничка аутомобила, пошто није поштовао првенство пролаза, а при том је сео за управљач под утицајем алкохола. Он је уједно и задобио лаке телесне повреде.

■ У Драчи, 2. новембра сат времена по поноћи, Горан П. (26) из Крагујевца, због неприлагодне брзине кретања аутомобилом је ударио у заустављено путничко возило и задобио лаке телесне повреде.

АКЦИЈА САОБРАЋАЈНЕ ПОЛИЦИЈЕ

За три дана 354 кажњена возача

Припадници саобраћајне полиције спровели су три акције појачане контроле саобраћаја, најпре локалну 28. октобра, па две централне, 30. октобра и 1. новембра, и све три у времену од 11 до 19 сати. Акцент је стављен на откривање и санкционисање прекорачења брзине, неправилно претицање и неvezивање сигурносног појаса.

Укупно је поднето 89 захтева за покретање прекршајног поступка Општинском органу за прекршаје, 141 возач је новчано кажњен на лицу места за блаже прекршаје, а за 124 возача је остављен рок да мандатну казну плате за осам дана.

На ванредни технички преглед упућено је 12 возила, док је 25 искључено из саобраћаја због техничке неисправности, неправилног превожења терета или нерегистрованости.

Такође је и девет возача искључено из саобраћаја, од тога пет због седања за управљач пре положеног возачког испита, троје због управљања за време трајања забране, а један због војње без адекватне категорије. Контрола је показала да је 90 возача прекорачило дозвољену брзину кретања, 118 је санкционисано због неvezивања сигурносног појаса, а седам због непрописног претицања. У свим овим акцијама био је ангажован 61 саобраћајни полицајац, укључујући и шест старешина.

E. J.

СУДБИНА СТАРЕ РАДНИЧКЕ КОЛОНИЈЕ

Догодине нови замах градње

Уз станове у које инвестира град иза основне школе, на својим локацијама градиће „Глобал” и „Нелт”, а у делу старих зиданих зграда уз Колонску капију и између улица Шумадијске бригаде и Ђенерала Терзибашића станари могу добити услове за доградњу

Пише Александар Јокићевић

Градска управа је претходних дана и месеци затрпана питањима грађана која имају заједничку нит, јер се односе на Стару радничку колонију. За ову годину економске кризе може се рећи да представља инвестиционо затишје, а суграђани углавном интересује шта ће бити даље са новом градњом у насељу.

У више наврата је најављивано да ће се следеће године, када Градска стамбена агенција изгради стамбено-пословни блок од четири ламеле иза Основне школе „Станислав Сремчевић”, окончаће расељавање из преосталих дрвених барака Старе радничке колоније, које су преостале оивичене улицама Ђенерала Терзибашића, Димитрија Туцовића и Првослава Стојановића. Баш због рецесије дошло је до „клизања” рокова.

Градска стамбена агенција је најављивала почетак градње новог блока за октобар, што је умерено за наредну годину, али су Колонци, који још увек живе у поменутим баракама испод Хиподрома, недавно добили решења за нове станове, годину и више дана унапред. Ово је учињено да би се смириле страсти и одагнао страх, иако локација од 1,7 хектара још увек није продата инвеститору.

Члан Градског већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевић каже да се изградња елитног, модерног насеља на простору Старе радничке колоније не зауставља, већ ће се само пролонгирати, а од 210 станова блока иза основне

ГРАДЊА СТАНОВА ЗА РАСЕЉАВАЊЕ ОДЛОЖЕНА ЗА ИДУЋУ ГОДИНУ

НЕБОЈША ВАСИЉЕВИЋ

школе, половина је намењена за расељавање. Ламеле ће се градити сигурно следеће године.

Осим барака испод Хиподрома, додаје Васиљевић, остала је барак од 12 станова до Улице Првослава Стојановића, између школе и терена за мали фудбал изнад Соколане. На том потезу планирана је изградња цркве, а локација ће се ослободити и станари ће добити нове станове.

Раније је било идеја да се неке бараке око Соколане задрже, али више нема таквих предлога. Осим Соколане, која се реконструише, остаће зграда позната као Дом управника, чији станари треба да се уселе у нове станове, а објекат ће припасти граду, потврђује Васиљевић.

Компанија „Нелт” ће градити 360 станова за тржиште, а испод Булевара краљице Марије, тачније, испод градилишта „Плазе”, грчки „Глобал” подићи ће 280 станова различите структуре, у зависности од захтева купаца. Такође, „Глобал” ће градити и на потезу изнад „Плазе”, односно, преко пута Соколане око 400 станова.

Јасни су градски приоритети,

неопходно је завршити расељавање, али чињеница је да су учествовала питања грађана и за остале локације. Градска стамбена агенција је до сада у блоку улица Воје Радића, Првослава Стојановића и Лазе Маринковића изградила 460 станова. Имамо још једну планирану локацију испод Булевара краљице Марије, иза обданишта, капацитета за 150 станова, а према Колонској капији, такође, испод булевара, у улицама Димитрија Туцовића и Лазе Маринковића није предвиђено рушење, већ делимична реконструкција објеката, наглашава Васиљевић.

Према његовим речима, власници станова у зиданим зградама, такозваних вилама, од Колонске капије до семафора на булевару добијаће услове за доградњу поткровља. Међутим, пошто се објекти налазе на градским парцелама станари ће морати да изврше преарцелацију и откупе земљиште. Према плану детаљне регулације исто очекује и власници станова у зиданим кућама између улица Шумадијске бригаде и Ђенерала Терзибашића.

И то је део насеља испод Хиподрома, али није реч о баракама. Предвиђена је реконструкција и доградња кућа, али власништво над имовином је основ за урбанистичке услове. Дворишта су проста, али ради се о заузећу градског земљишта, па је неопходан откуп, додаје Васиљевић.

Грађани се често интересују и за приземне зграде са по четири стана у Зекичевој улици, такозвани „мали Багремар”. Средњорочно гледано, можда ће град и ту „ући”, али сигурно не у наредне две године.

РАДОВИ НА РЕЦИ УГЉЕШНИЦИ

Једини водопривредни пројекат

Поплочавање 80 метара корита Угљешнице, испод моста на магистралном путу Крагујевац - Лапово, које град и „Србијаводе” финансирају са по 10 милиона динара, једино је овогодишње водопривредно улагање у овом делу Србије

Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе” и град Крагујевац потписали су прошлог четвртка уговор о суфинансирању интервентних радова на реци Угљешници. Издваја се подједнако, по 10 милиона динара, и радови почињу одмах. Шта је то што захтева хитност?

Срећом, није реч о елементарној непогоди, већ је потребно поплочати 80 метара корита Угљешнице испод моста на магистралном путу првог реда Крагујевац - Лапово (први мост на „ауто-путу” гледано од града), како би се, што је и предвиђено пројектом, мост заштитио од пропадања.

Могло би се рећи да је уговор требало потписати и раније, међутим, година економске кризе је учинила своје. Директор „Србијавода” Никола Марјановић нагласио је да су ове године из буџета добили 780 милиона динара, те је стога мало водопривредних пројеката, док су, поређења ради, у 2008. години на располагању имали 2,6 милијарде динара.

Ипак, прошао је овај пројекат у Крагујевцу и донета је одлука да „Србијаводе” уложе 50 одсто средстава. Занимљиво је да је река Угљешница једино водопривредно улагање јужно од Београда у овој години економске кризе.

Први и основни критеријум зашто је овај пројекат изабран је, пре свега, значај, а други спремност и ефикасност града Крагујевца да учествује у финансирању. У ситуацији у којој нема довољно средстава да се финансира све што би требало да се уради, градови и општине који су спремни да учествују у финансирању на одређени начин имају предност, наводи Марјановић.

ДЕО КОРИТА КОЈИ СЕ УРЕЂУЈЕ

НИКОЛА МАРЈАНОВИЋ И НЕБОЈША ЗДРАВКОВИЋ

и речно корито, регулише и санира. Но, значај пројекта је у томе што Угљешница протиче кроз две новоформиране индустријске зоне, „Сервис 2” и „Сервис 3”, а планира се и трећа.

Заправо, након заштите моста на магистралу Крагујевац - Лапово за наредну годину неопходно је продубљивање 450 метара корита, како би Угљешница прихватила атмосферске воде са будуће, прошле године започете Петровачке магистрале, и тиме штитила индустријске зоне од поплава.

Будућим радовима продубиће се 450 метара речног корита, за шта је потребно 43 милиона динара, али како је реч само о земљаним радовима, отуда на први поглед и несразмера у дужини трасе и потребним средствима, објашњава Здравковић.

Очекивања су да ће догодине републички буџет бити у бољем стању и да ће „Србијаводе” без потешкоћа издвојити половину од 43 милиона динара. Јер, тек након нове регулације Угљешнице моћи ће да се заврши Петровачка магистрала, у пуном профилу (четири траке) и пуној дужини, од скретања са „ауто-пута” до моста у Петровцу.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

„НИСКОГРАДЊА” СПРЕМНА ЗА ЗИМУ

Стижу ризла и со

Током зимске сезоне, која почиње 15. новембра и траје до 31. марта, према плану чишћења града биће ангажовано око 160 радника, који ће 24 сата дневно радити на рашчишћавању градских улица и локалних путева

Зимска служба града спремно дочекује почетак нове зимске сезоне. На смотри возила, опреме и материјала у кругу ЈКП „Нискоградња”, одржаној почетком новембра, изложено је 12 специјализованих возила за одржавање градских улица и локалних путева и шест грађевинских ма-

шина. Осим механизације припремају се и потребне количине каменог агрегата (ризле), којег тренутно на лагеру има око 800 тона, као и око 200 тона индустријске соли.

То није све, јер ће, према речима директора ЈКП „Нискоградња” Радослава Матића, у наредних 15 дана стићи још 1.000 тона индустријске соли и 2.000 тона каменог агрегата. Зимска слу-

КАМИОНИ ПРИПРЕМЉЕНИ ЗА СНЕГ

жба ће се придржавати редовног плана чишћења, које се обавља према важећим

приоритетима. Прве су линије градског саобраћаја, потом прилази Клиничком центру и амбулантама Дома здравља, па прилази школама и гробљима.

Иначе, одржава се 510 километара градских улица и локалних путева, а градске саобраћајнице дефинисане су у два приоритета. Улице првог приоритета су оне којима се крећу возила јавног градског превоза путника, док су улице другог приоритета мање оптерећене саобраћајнице, али које исто тако морају бити проходне.

Током зимске сезоне, која почиње 15. новембра и траје до 31. марта, на овим пословима биће ангажовано око 160 радника, који ће 24 сата дневно радити на рашчишћавању градских улица и локалних путева.

А. Ј.

NOVOSTI IZ FIRME „OBI“

Џukićeva kuća

Ugledni gradski psihijatar došao je kod nas sa problemom. - projektom je bio u raskoraku sa njegovim željama.

Projekt je predviđao da se porodična kuća rekonstruiše tako što će se postojeći temelji ojačati i proširiti, konstruktivni zidovi oivičiti gredama i stubovima. Predviđeno je da se podigne sprat, čime bi se od stare porodične kuće formirala ordinacija u prizemlju kuće i stan na spratu.

Problem se sastojao u tome što je projekat pravio od trošne stare kuće skupu nefunkcionalnu kuću sa previše greda i stubova gde god se okreneš. Ojačanja su, jednostavno, oduzimala previše mesta i onemogućavala bilo kakva pristojan enterijer, dok je ojačanje temelja dovelo u pitanje kako stare zidove tako i susedni objekat.

Sve ovo dovelo je do potebe za lakšim materijalom za gradnju koji će postojeći temelji moći da izdrže i koji će urediti probleme prevelikih stubova i greda.

Takođe, investitorov zahtev je da se sve uradi sa što manje buke, što pre moguće, da kuća bude energetski što efikasna i od prirodnih materijala.

Odlučili smo se da kao material koristimo Ytong. Statičkim proračunom temelji su zadovoljili stabilnost, spoljašnji zidovi su rađeni od bloka d=30cm, dok je međuspratna

konstrukcija rađena od Ytong bele tavanice.

Smanjili smo količinu armature za 15%, izbacili malteraciju i stiropor fasadu, jer nam je blok od 30 cm to dozvoljavao. Svi stubovi i grede sakriveni su u zidove i međuspratne konstrukcije, dok su termički mostovi izbegnuti korišćenjem Ytongovih protivpotresnih U i L elemenata.

Predračun za kuću sa svim izmenama u odnosu na projekat bio je za 10% manji promenom sistema gradnje i prelaskom na Ytong, dok je rok sa 90 smanjen na 60 dana.

Iskustva ove gradnje, kao i ispitivanje tržišta, navela su nas na ideju da pokrenemo projekat SLOŽI KUĆU.

Projekat SLOŽI KUĆU podrazumeva korišćenje izuzetno kvalitetnih savremenih materijala kojima se prevazilaze nedostaci uobičajenih materijala i primenom Ytong sistema gradnje izgrađuju objekti sledećih karakteristika:

- Veoma kratak rok gradnje – 60 dana za porodične kuće po sistemu ključ u ruke

- Visok kvalitet gradnje
- Visoka energetska efikasnost
- Smanjeni troškovi u odnosu na klasičan sistem gradnje za 10%
- Smanjeni troškovi održavanja – manja potrošnja energenata

Na osnovu ovakvih ulaznih parametara počeo je projekat SLOŽI KUĆU građevinske firme OBI iz Kragujevca.

Koncept SLOŽI KUĆU predstavlja ostvaruje se kroz Online verziju na sajtu WWW.SLOZIKUCU.RS.

Projekat SLOŽI KUĆU nudi tri varijante porodičnih objekata:

- Tipске kuće – 6 modela tipskih kuća po sistemu Ytong gradnje

- Niskoenergetske kuće – 6 modela po sistemu Ytong gradnje

- Kuće po projektu – na osnovu projektnog zadatka po sistemu Ytong gradnje

- Mogućnost izbora najrazličitijih opcija završnih radova

SLOŽI KUĆU

Na osnovu analiza potreba klijenata i tržišta zaključili smo sledeće:

- Klijenti nemaju vremena za organizaciju i praćenje radova na objektima koje žele da izgrade

- Klijenti nemaju projekte
- Zidane kuće su dosta popularnije od montažnih

- Rok izgradnje je veoma značajan faktor

- Većina klijenata ima samo viziju o tome šta kakav bi porodičan objekat želeli koja nije razvijena do izvođačkog nivoa

- Period davanja ponude i ugovaranja je jako naporan za klijenta naročito ako ima negativan završetak

- Klijenti žele kombinacije opcija sa različitim vrstama završnih radova

- Klijenti žele ponudu sa cenom na koju mogu da se oslone

- Klijenti nemaju placeve i dovoljno novca da finansiraju ceo projekat sami

Da bi odgovorili na zahteve klijenata projekat SLOŽI KUĆU funkcioniše na sledeći način: preko sajta ili pozivom u firmu OBI potencijalni klijent otvara aplikaciju SLOŽI KUĆU. Zatim sledi faza izbora varijante i tipa kuće kao i pregled osnova, izgleda objekta, kao i 3D modela.

Izbor završnih radova koje klijent želi na izabranom objektu – izborom opcija koje se nalazi na levom delu strane dok je na desnoj kalkulacija cene kuće sa izabranim opcijama, tako da klijent može da preračunava sa koliko novca raspolaze i šta za taj novac može da uradi. Opcije su veoma raznovrsne i idu od izbora keramike, boja i fasade do izbora stolarije, grejanja, klimatizacije, alarmnih sistema, video nadzora i wireless interneta i drugih.

Pored ponuđenih opcija, klijent može tražiti i ponudu za radove koji

ne postoje u opcijama ili izbaciti neke od radova koje ne želi.

Nakon završene kalkulacije ukoliko želi klijent može dobiti zvaničnu ponudu na osnovu kalkulacije koju je prethodno sačinio na e-mail, fax ili poštom. Ponuda se automatski generiše tako da klijentu potrebno 5 minuta od pokretanja aplikacije do zvanične ponude.

Projekat omogućava i veoma pogodno kreditne linije za sve varijante kuća, naročito za niskoenergetske kuće.

Projekat SLOŽI KUĆU nudi mogućnost pronalazjenja placeva za buduće objekte kroz našu Bazu placeva koji su razvrstani po gradovima.

Izrada idejnog i glavnog projekta predstavljaju povoljnost koja je uključena u cenu naših kuća.

Rok izvođenja radova za naše projekte zahvaljujući Ytong sistemu gradnje iznosi 60 dana po sistemu „ključ u ruke“.

KONTAKTI

Sajt: www.slozikucu.rs
 Email: office@slozikucu.rs
 Telefon: 034/300-077, 300-078
 Fax: 034/332-168

СЕРВИСНИ БОЈИЧ

DR PAVIĆEVIĆ
GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA

Milovana Gilića 15
Tel/fax:
034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

ВРШИМО СВЕ
СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ

МИЈЕМА АЕНТ

Др. Драган В. Ђорђевић
дентар-стоматолог

Телефони
034/328-243
064/16-20-311

MITEL MONT

Veleprodaja
maloprodaja i
ugradnja elektro
materijala

Vladimira Boljevića 16
Tel: 034/981-139,
501-540, 271-737
e-mail: mitelmont@ygt.yu

SPECIALISTIČKA ORDINACIJA

Dr. Nedeljko UROLOGUA   **Dr. Slavica Ginekologija**

Tel: 034 491 900
Fax: 034 430 900
Janka Veselinovića 41

Biohem-LAB

Hematologija	Tumorski markeri
Biohemija	Imunologija
Hormoni	Dijabetes
Anemije	Virusi
Lipidni status	Pregled urina
Enzimi	Lekovi u krvi

Milovana Gilića 23; 445-606; 400-607

GIP

GEO ING PREMIER

Premier zemljišta... amehavanje
Snimanje objekata... parcelacija
Desbe parcela... izrada
situacionog plana
Svrha projekta
Izrada katastarskih
topografskih planova

Lepenički bulevar 25/1
Telefon: 034 330 821

СапоКГ
servis biro opreme

Foto kopir aparata, Telefakse
Elektrokalkulatora
Laserske i matricne štampače
Reciklaža glava i toner kasete
Prodaja novih i
recikliranih
fotokopir
mašina

KNEZA MIHAILA 55
Tel. 336 820; 302 919; 065 618 74 99

GAČA
dekor

AI
PVC
STOLARIJA

izrada nameštaja
od pločastih
materijala

Kreditiranje kupaca Teslina 21
Tel. 034/380 822 063/393 587

DR ALARM

UGRADNJA
SERVIS
PROJEKTOVANJE
ALARMNIH SISTEMA

Miroslava Antića 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 318

**NEKRETNINE
GRUŽANKE**

LOLE RIBARA 10 - 034 300 057

MARMIL
tende

www.marmil.rs

Tende, Venecijanski, Trakaste zavese,
Rolo zavese, AL i PVC roletne,
Suncobrani, Garažna vrata,
Harmonika vrata, Kamionske cirađe,
Digitalna štampa

Vladimira Rolovića 20
34000 Kragujevac
Tel.: 034/370-605, 340-954

DAM

Kolor C1
Jivana Ristića 111
034 330 432

Kolor C2
Kneza Mihaila 55
034 300 181

Kolor C3
Vladimira Rolovića 14
034 340 301

**Boje
Lakovi
Fasade**

Bezglatan prevoz za veće porudžbine
Radimo i nedeljom

ПОНУДАЗ АП РОБИРЉИВЕИО НЕД УБЉЕГЦ ЕПА

Егзотичнију кусиза дубљицеп

Време кад на рафовима српских продавница није било јестивог уља, шећера, хлеба остало је иза нас. Свет је продро у Србију, а посебно у њене продавнице, те се богатством понуђене робе мала држава на „бурету барута“ коначно може подичити да је постала део глобалног села. Данас српски домаћин може осетити дах ближе и даље Азије, Јужне и Централне Америке само тако што крочи у неки супер или хипер маркет или специјализовану радњу.

Но, да би осетио и укусу далеких земаља, потребно је и нешто више од пуке шетње поред шареноликих рафова – новчано покриће. Стара фраза да свака роба нађе купца у садашњости не пије воду, те је данас битно да што више робе нађе што више купаца. Има ли, дакле, и у Крагујевцу таквих који купују не баш уобичајене артиле нана шојтр пези?

■ Ко „п апа” п апају

Синоними за егзотику у нас су, пре свега, воће и зачини, а поједине воћке одавно су се одомаћиле и широко су прихваћене, те се банане, ананас, киви, мандарине, лимун више скоро и не сматрају страним воћем. С друге стране, за поједине воћке вероватно већина никада није ни чула, а да их нема у продаји не бисмо имали ни њихову визуелну представу, док су друге присутне одавно, али никад нису достигле „ширу популарност” – манго, папаја, авокадо, помело – име познато, облик и величина делимично, укусу тек понеком. У прилог томе иде и сведочење једног трговца да продаја баш и не иде.

– Слабо. Манго продамо, у просеку, можда килограм дневно. И то неко купи тек онако, углавном из знатичеље, да проба. Рецимо, у Београду се, поређења ради, у неким нашим објектима прода се по 15 килограма дневно. У Крагујевцу нема таквог интересовања, а колико знам ни у другим местима у овом делу Србије није боље, каже продавац у једном супермаркету.

Сем навика, велика препрека су и цене. Авокадо из Шпаније и папаја из Еквадора су више од 300 динара по килограму, манго из Израела и помело из Италије скоро дупло су јефтинији, те се и нађе покоји купац. За физалис, који зову и перуанском јагодом, мада је овај „наш” стигао из Колумбије, ретко ко и да је чуо. Људи га радо знало проматрају, не одлучујући се на стамачну авантуру и поред тога што је о њему дат исцрпан опис да има аналгетска, диуретска и још нека лековита својства. Сличну судбину доживели су, с обзиром да многих од ових „чудноватих” воћки више нема у продаји, и личи, тамарило, маракуја...

■ Хоботница на српски начин

Зачини и ђаконије из морских дубина посебна су прича. Ђумбир, мајоран и сличне биље и корење прославио је популарни енглески кувар Џејми Оливер у својим емисијама, те није мало оних који су се одважили да у јела додају и не-

што више од соли, бибера и ловора. Капар, бешамел и други сосови и преливи, плесниви сиреви, моцареле, горгонзоле, свега има. Но, ако нешто од овога и нађе пут до шумадијске трпезе, несумњиви шампиони у стајању на полици стижуи зм орскихд убина.

– Кад дође пост или се спремају посне славе, продамо на тоне речне рибе. Шаран „плане” готово у тренутку, одлази и смуђ, толстолобик, сом. Да нема ослића и скуше, морску рибу врло ретко би ико купио, чему највише кумује цена – каже један од продаваца у делу где су смештени риба и морски роизводи.

А није да нема, у понуди су бранцин, орада, ципал, шкарпина, зубатац, бакалар... За поменуте рибе, додуше, важи и да је потребно извесно кулинарско умеће, те да справљање није проста једначина: со, уље и тигањ, због чега и

Воћкечу днихи мена иоб лика, р акови, шкољкеи та ртуфи јошу векни суче сти натр пези Крагујевчана, д елом што то није део овдашњек ухиње, али и због неприступачних цена

За кавијар и тартуф (печурка), коме се приписују и афродизијачка својства, многи су чули, али их нису и пробали. Тешко и да ће, јер тегла црвеног лососовог кавијара од 235 грама кошта 2.170 динара (за „утеху”, црни је дупло јефтинији). За теглицу од 90 грама белих млевених тартуфа треба издвојити „тричавих” 3.000 динара (црни је на мањој цени).

Да српски купци нису претерано луди за „морским благом” говори и шала која је већ широко прихваћена о справљању хоботнице на

ТАРТУФ

КАВИЈАР

АВОКАДО

ХОБОТНИЦА

МАНГО

ДАГЊЕ

они који, евентуално, могли приуштити овакав издатак избегавају куповину.

Инђуни, дагње, хоботнице и сличне морске „постастике” нису баш нешто на шта је домаћи купац навикао. Осим свежих примерака, нуде се и у тегли. Тако је у понуди морска салата коју чине гамбори (врста рачића), краци лигњи, понека алга, сурими (врста рибљих штапића) и дагње, затим смрзнути ракови у сосу од белог лука и смрзнути суши, шкољке у морској води... Правим сладокусцима се нуде и бејби хоботнице у уљу.

„српски начин”, а рецепт је следећи:

Састојци: једно мало прасе (од 15 кг), једна већа хоботница (око 2 кг), кромпир. Припрема: Док се прасенце врти на ражњу, хоботница се кува са кромпирима у повећаном лонцу са доста воде и добро засољено. Кад је хоботница готова, а прасе испечено, изваде се кромпири, вода пролије, а хоботница баца мачкама и керовима да не сметају док се једе. Прасе сервирају зхл адноп иво!

Никола С ТЕФАНОВИЋ

PRODAJA ZAVRŠENIH USELJIVIH STANOVA
 Informacije: 034 337 702, 063 606 369

Potrebna lokacija u centru

Struktura stanova: 22m² 24m² 36m² 38m² 46m² 67m²
 Opremljenost stanova:

1. PVC petokomorna stolarija VEXA - Nemačka
2. Aluminijumske roletne sa termoizolacijom
3. Grejanje na gas - gasni kotlovi HERMAN - Nemačka
4. Aluminijumski radijatori FONDITAL - Italija
5. Uvrsna keramika prve klase
6. Hrastov parket (Slavonski hrast)
7. Belumna kanalizacija REHAU - Nemačka
8. Cevna mreža za vodu REHAU - Nemačka
9. Klima uređaj - split sistem
10. Interfon i video nadzor
11. Sigurnosna vrata
12. Kablovska televizija i internet
13. Nažno svetlo (u slučaju nestanka struje)
14. Podzemne garaže i parking mesta

Lokacija: Braće Poljaković 23

PRODAJA ZAVRŠENIH STANOVA

ul. Đure Jakšića 19
 STRUKTURA STANOVA
 19m², 36m², 46m²,
 49m² i 76m²

GOTOVI ODMAH useljivi stanovi
 Dr Zorana Đinđića 27
 stan od 75m²
 stan od 76m²
 EKSKLUZIVNA OPREMLJENOST

info tel. 065 637 44 44

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
 ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радио време од 7 - 15 сати

ПОСЛОВНИЦЕ:
 Кнић 510 - 197
 Рача 751 - 262
 Баточина 842 - 311
 Лапово 853 - 710

Благајна у центру:
 7 - 18 сати - радним данима
 7 - 13 сати - суботом

ЕД Електрошумадија
 Крагујевац

Централа 307 - 200
 Дежурна служба 335 - 195
 Прикључци 307 - 368
 Пријава стања и
 рекламације 370 - 300

ПОЛАЗНИЦИ „РАМАЦОТИЈА“ С ЕМИНАРА

ПРОМОЦИЈА „РАМАЦОТИЈА“ У КЛУБУ „КАЗИНО“

И горко и слатко, и дуго и кратко

Један од најпознатијих светских дистрибутера алкохолних пића „Перно Рикард“ наставља своју мисију ширења културе справања и испијања коктела по Србији. Прошлог понедељка у крагујевачком клубу „Казино“ организована је промоција једног од најпознатијих коктелских брендова, „амара“, италијанског произвођача „Рамацотија“.

Иако замишљена као једнодневна радионица за бармене из овог дела Србије (презентацији су присуствовали бармени из Крагујевца, Ниша, Краљева, Чачка и Власотинца), захваљујући промотеру Дејвиду Видеману, познатом берлинском бармену и једном од уредника немачког часописа „Микс“, специјализованог за коктеле, презентација се претворила у занимљиво предавање о ноћном животу и најновијим трендовима у европској престоници какав је Берлин.

Видеман је присутне упознао са историјом компаније „Рамацотија“, породичне фирме чији је ликер „амаро“ патентирао њихов славни предак Аусано Рамацоти из Милана још давне 1815. године. Његови наследници су у Италији већ 1877. године имали преко стотину продавница овога пића, а током прошлог века радили су маркетинг овог пића са најпознатијим италијанским ликовним уметницима.

Педесетих година прошлог века фирма је дневно производила 10.000 флаша, а од када се 1985. године нашла у оквиру „Перно Рикарда“ изашла је на светско тржиште и постала апсолутни светски лидер на тржишту ликера. Данас „Рамацотија“ производи 20 милиона флаша амара годишње, а рецепт који се састоји од неутралног (јаког алкохола), карамела, шећера и 33 биљке и сасушене воћке, још увек је строго чувана породична јна.

Компанија је искористила могућности савремене технологије, али су сви састојци и данас искључиво природни и у томе је тајна „амаровог“ квалитета, истакла је Видеман.

Он је нагласио да је бренд „Рамацотија“ незаобилазан у угоститељској понуди Берлина и берлински „проводи до зоре“ не могу се замислити без коктела чији је главни састојак маро.

ДЕЈВИД ВИДЕМАН – БЕРЛИНСКИ АМБАСАДОР „РАМАЦОТИЈА“

Ноћни клубови и популарни коктел барови у Берлину, деле се у три категорије. У прву спадају „микроклубови“ капацитета од 200 до 400 места, по Видеману, често и илегални, чија се локација мења сваких пар месеци. То су места ни мало фенси ентеријера, лоцирана у подрумима или напуштеним фабричким халама, а улаз у њих могућ је само ако сте део мреже гостију таквих локала или лични познаник власника. Гледајући тренутно најпознатијег бара таквог типа „Таузенд“, који се налази у лавиринтима испод берлинског метроа и урађен је у стилу њујоршких дискотека „седамдесетих“, славу је стекао када прошле године није пустио Бритни Спирс јер не припада том социјалном миљу.

Друга категорија клубова су „премијум треш класа“, места за

ПРОМОТЕРКЕ „АМАРА“

Промоција по знатној мери, „амаро“ је ојачао своју организацију дистрибутера овог бренда. „Перно Рикард“ било је и упознавање са ноћним животом, угоститељском понудом трендовима европске престонице – Берлина

изласке са већим капацитетом, која такође не придају посебну пажњу уређењу ентеријера, али посетиоцима омогућавају да уживају у музици најбољих светских ди-џејева и коктел мајстора.

У трећу врсту спадају „нуво лукс“ клубови, попут култног „Викенда“, који је берлинску ноћну забаву из ходника и подрума изместио на врх једне од највиших зграда и у којој је могућ проведи буквално од четвртка увече до понедељка ујутро – без прекида. Такав места изузетно полажу на унутрашње уређење, где све мора да одише стилем и концептом који је власник замислио до најситнијег детаља. Најбоља извођачи и промотери електронске музике се подразумевају.

Полазнике „Рамацотија“ семинара у „Казину“ Дејвид Видеман упознао је са професионалним тајнама берлинских, лондонских и јапанских бармена. Објаснио је како се амаро, различито сервиран и са комбинацијом леда или лимуна, као и „чист“, служи у светским баровима и ресторанима и као аперитив, али и дегестив, као и „дуго“ или пиће за „целоноћни провод“. Видеман је присутне упутио у најновије трендове у справању коктела и показао им како при справању ових пића уз употребу пива и вина од ђумбира, краставца, боровнице, лимуна, мараскина, коре од лимуна и поморанџи и, наравно, амара, као и начину на који се миксују највећи хитови коктелске понуде попут „Рама мјул“, „Белог Италијана“ или „Италијанског бака“ који представља унапређену варијанту култног лондонског коктела са цинком и „златних“ вадесетих“.

Зоран Илијевић

УСПЕХ РАГУЈЕВАЧКИХУ ГОСТИТЕЉА

Победила ечераза Новака Ђоковића

Екипа конобара ресторана Скупштине града и ове године се са Збором угоститељских радника Србије вратила са медаљом

Екипа конобара ресторана Скупштине града и ове године се са Збором угоститељских радника Србије вратила са медаљом – и то златном. Зоран Радојевић, Зоран Миливојевић и Богдан Ђалић такмичили су се у дисциплини постављања и аранжирања стола. Присутни у хотелу „Бердап“ у Кладову имали су прилику да виде како је изгледала свечана вечера коју је градоначелник Верољуб Стевановић приредио за Новака Ђоковића и његовог тренера поводом почетка изградње Тениске академије у Крагујевцу.

На менију су били крагујевачка закуска, поховане палачинке са печуркама, роловано јагњеће печење и пита са сувим шљивама. За разлику од осталих такмичара у овој дисциплини, ми смо аранжирани округли сто, који је знатно компликованији за постављање и декорисање.

„Путника“ и сличних. Идеја да се као екипа први пут појаве на такмичењу потекла је од Зорана Радојевића.

– Годишњама сам радио у „Зеленгори“, али увек су тамо ишле старије и искусније колеге. Када сам прешао у Скупштину града, помислио сам да бисмо моје колеге и ја могли да се опробамо и тако је све почело, каже Радојевић.

Први пут су на збор угоститељ-

ЗЛАТНА МЕДАЉА ЗА ПОВЕЉАЊЕ И АРАНЖИРАЊЕ СТОЛА

ЗОРАН МИЛИВОЈЕВИЋ, БОГДАН ЂАЛИЋ И ЗОРАН РАДОЈЕВИЋ НА ТРАКТИМА У КЛАДОВУ

Пошто симетрија мора да буде поштована у милиметар, то је код округлог стола много теже извести. Њему смо прикључили два помоћна стола за сервирање, тако да госте истовремено послужују два конобара, па се тиме добило и на брзини услуге. То нам је, наравно, донело додатне поене, каже Зоран Радојевић, најстарији члан екипе. Златни пехар, највеће признање овог такмичења, измакао им је „за длаку“, иако су по мишљењу многих колега били неприкосновени увсвојој конкуренцији.

Крагујевачки тим се на овом такмичењу први пут појавио пре девет година и увек враћао са медаљом. До сада су освојили шест златних, две сребрне и једну бронзану.

Занимљиво је што једино они на ово такмичење долазе из скупштинског ресторана, док остале колеге „бране боје“ елитних хотела и ресторана, попут београдских „Москве“ и „Мажестика“, „Гранда“ на Копаонику, новосадског

ских радника отишли пре девет година и вратили се са златном медаљом. Од тада учествују редовно. Такмичари се сваке године надмећу у више дисциплина – постављање и аранжирање столова, практичан рад, фламирање, такмичење рецепционара, бармена и собарица, национална кухиња...

– Комисија која нас оцењује чине професори високих школа за угоститељство и факултета за туризам. Драго нам је да смо у овој конкуренцији увек у самом врху. Годишњама нам пехар измиче за један или пола поена, каже млађи члан тима Зоран Миливојевић.

Пошто је традиција да се такмичење сваке године одржава у другом граду Крагујевчани се надају да ће 2011. године најбоље угоститеље дочекати као домаћини. Ако буде среће, до тада ће кажу припремити још један тим од својих колега из Скупштине града.

М.О. БРЕНОВИЋ

КРАГУЈЕВЧАНИ, А ЈДЕД АХ ВАТАМОД УХ(А)

На перону среће стојим ја...

Мислим да нисам погрешно и да сам баш сачувао душу остајући у Крагујевцу, каже стари „чаршијанац“ Тимошенко Стризовић, који свој и градски духчу вау в агонр есторану „Перон“

Потеру води Милан Пурић

Саговорника налазимо и разговор с њим почињемо у популарном вагон ресторану „Перон“, у центру града. Идеја да се направи овај пријатан кутак, а потом и реализација целог посла припада старом Крагујевчанину Тимошенку Стризовићу, који се, за почетак овако легитимише:

Ја сам син Драгомира и Јеле Стризовић, рођен 1948. године. Добио сам име Тимошенко, што је у време Резолуције Информбироа било прилично храбро од мојих родитеља. Живот сам започео у самом центру, у она два прозора изнад „Великог Милоша“.

Познајем те као једног од најбољих представника урбане приче у граду. Ти си један од оних који су од усменог приповедања направили уметност. Шта уопште представља та лепа способност препричавања градских догодовшттина за дух нашег града?

Ја сам све у животу научио слушајући разне људе и имао сам среће да учествујем у скоро свим догађајима о којима причам. То је мој живот. Оваква усмена предања оригиналнија су и вернија од свих на папиру. Срећан сам што их преносим и породици, ћерки и унуку, и што то они преносе даље. Рођен сам у центру, где су се одигравали сви главни догађаји. Свако је морао овде да прође, сврати у кафану, кроз коју сам ја боносоног пролазио и стопе са олајсаног пода уносио у кућу, доводећи мајку Јелу до очајања. Цео живот се одвијао у кругу од 500 метара и био сам сведок свега. Успут сам се и најео ратлука јер су ми сви који су јутарњу кафу пили у „Милошу“ остављали на крају тачне слаткиш који сви клинци воле.

Ти си изворно упознао крагујевачки дух?

Крагујевачки дух је врло специфичан. Он има и укус и мирис и своју душу. Он се препознаје у људима, времена иза нас су покушавала да га промене, но он је толико укоренен у људима да га не може ништа померити. Ипак ми је по мало криво што као Крагујевчани нисмо препознатљиви као педесетих и шездесетих година. Волео бих кад би сви људи који долазе да живе овде прихватили све што је лепо у крагујевачком духу, пре свега његову историју и традицију.

Свугде бих могао да склопим своју животну причу, али ми је овде најлепше. Мислим да нисам погрешно и да сам баш сачувао душу остајући у Крагујевцу, каже стари „чаршијанац“ Тимошенко Стризовић, који свој и градски духчу вау в агонр есторану „Перон“

Слажеш ли се да у томе неизменљиву улогу има породица?

Ја сам, чини ми се, самим рођењем имао тај дух. Међутим, породица је та која духу даје стабилност, могућност да се формира у човеку. Без породице нема ни духа, нема ни оног правог живота о коме причамо. Ја сам веома задовољан, јер ми је породица омогућила све.

Шта за тебе значи јутарња кафана у „Перону“ са старим пријатељима, такође духовима нашег града?

После породице пријатеље сматрам највећим квалитетом у мом животу. Свакодневна кафација са њима шири крагујевачки дух по мојој радњи.

Надомак „Перона“ је некадашњи корзо, једна од некадашњих легенди града.

То је било заиста вредно место за све нас. Ту су чак постојале и категорије шетача. Лево су ишли војници и кућне помоћнице, средином је било

шарено, а десно смо углавном били ми из града. Ту, под липама, свако је имао своје место, моје је било код бивше продавнице „Кристал“. Безбројне љубави почињале су на корзоу и велики број нас никад га не може заборавити. На корзоу су се сливали сви духови града.

Данас млади имају нека друга своја места, али многи од њих рођени су захваљујући љубавима које су почињале на старом корзоу.

Млади имају сада мање комуникација, што је штета.

Иза нас је зграда Суда, а простор око нас много је променио изглед. Сећаш ли га се?

Овде су биле мале канцеларије и продавнице од којих се најрадије сећам биоскопа „Башта“, где смо у предњем делу јели њевапе, а у другом гледали вестерн филмове. Сећам се и једног заиста правог господина, Свете Вујадиновића, адвоката, који је својом појавом представљао симбол грађанства у граду. Имао је толико духа у себи, а носио је одела светлије боје и обавезно шешир. Привлачио је својим шармом. Сматрам га једним од носилаца лепог крагујевачког духа, иначе он је отац наших познатих лекара, Вује, максилофацијалног хирурга и његовог брата неуро хирурга. Цео овај простор запамтио сам као да сам све снимио камером.

Како се дух ствара у кафанама, ресторанима, код вас у „Перону“?

Кафане чине људи. Не сам објекат, већ газда и људи које он окупуља око себе. „Перон“ по себи има једну специфичност и мислим и да кад нисам у њему, мој дух је ту. То је поро-

дична прича и дух се ствара у кафани, причама, стварају га сви који тамо долазе.

Која је улога газде у томе?

Кад сам размишљао о овом послу желео сам да ми гости буду свих узраста и свих социјалних категорија. И сад сам баш задовољан јер „Перон“ на неки начин уједињује цео град и у њему свако може да нађе нешто за себе, не само добре палачинке већ и пуно интересантног друштва, а и ја сам веома комуникативан. И сам вагон је раритет, један пријатељ архитекта ми је рекао да не треба дирати нешто што су најбољи светски дизајнери урадили.

„Перон“ једно од културних места у граду, шта је и колико у њега уложено?

Посебно је моја ћерка имала утицаја и да није ње било не би изгледао овако. Тешким радом дошли смо до тога да се гвожђу да једна топлина и да то постане пријатан кутак за све. И сад мора стално да се ради на њему.

Како је нагли прилив становништва утицао на крагујевачки дух?

Људи су долазили пре свега из економских мотива и често због те борбе нису могли ни да примете све вредности града у коме живе. Ми морамо да се потрудимо да наша деца и унучи пренесу крагујевачки дух на нове становнике, да они прихвате све вредности Шумадије и Крагујевца - историјске, културне и духовне.

Све што је протекло и тече Лепеницом?

Можеш само да замислиш шта је све протекло Лепеницом. Ту сам се свакодневно и купао. Поред Ждранице то је била главна летња разонода. Но, има један детаљ који желим да испричам, како се удавио ваљда први и једини човек у Лепеници. Био је то добри Циганин Гурко који је несрећно скочио и кад је хтео да изађе вероватно је ударио у подлокану о баљу. Нажалост, нашли су га касније удављеног.

Ако неко некад нешто замера Крагујевцу то је да нема воду, а ми кажемо да имамо језеро на Буџу.

То је била наша плажа, али бежали смо од чувара Аце и његове пушчине. Околу су биле њиве са засађеном шаргарепом и пошто сам их стално јео, не желећи кући на ручак, изгубио сам интересовање за шаргарепу за цео живот. Овде је свакодневно било сто, сто педесет дечака из града. Ту смо пецали три врсте рибе: караш жути, лињак и шарана по шеварима. Задовољство ми је што и данас има пецароша, што ће и они причати о овој лепоти и пунити се духовном лепотом.

Какав Крагујевац желиш твом унуку кроз четрдесет година? Шта би још било лепо да има његов Крагујевац?

Не знам све што ми покушавамо да сачувамо од заборава колико ће њима значити. Волео бих да се овде уреди плажа, да ту буду ресторани, да у граду могу да слушају оперу, да се прошири културна понуда. Да може да гледа сваковрсни спорт, ауто трке.

Да гледа прволигаша Радничког?

А биће то и раније. Сигуран сам. Унуку бих пожелело да остане овде, а ако сагледа нешто боље у свету, срећан му пут!

Данас је свет глобално село и много ствари може да се уради и из овог града?

Наравно. Да и ја нисам тако мислио, не бих био овде. Свугде бих могао да нађем неку своју причу, али ми је овде најлепше. Мислим да нисам погрешно и да сам баш сачувао душу остајући у Крагујевцу.

Има ли Крагујевчана који сада живе у другим местима, а да и даље шире наш крагујевачки дух?

Има два човека за које сигурно знам да и даље то раде, људи од стила који причу коју ти и ја говоримо шире даље. То су Лутка Тимотијевић и рођени Талијан Енци Лабруци, мој свакако најбољи пријатељ, са којим сам одрастао на крагујевачким улицама. Обојица често бораве у Крагујевцу и својим специфичним стилем и љубављу за Крагујевац свугде говоре о граду.

А шта лепе девојке значе за дух града?

Сваки човек богатији је што више лепих ствари види, а наше девојке су најлепше, оне су право наше богатство.

Две теме су вечне: жене и спорт. Жене смо прокоментарисали, а шта је са спортом? Ти си један од важнијих у томе, бар по урнебесним утакмицама у малом фудбалу.

Као неко ко је код легендарног Шмита прошао фудбалску селекцију испред Соколане у Колонији, најрадије причам о малом фудбалу и набројаћу ти наш тим: Бранио је Брка, левог бека играо је Божа Ђирић, други бек био је Паун рукеметаш старији, везну линију смо играли Кеша Глумац и ја, а центар је био Келав. Били смо готово непобедиви и, наравно, увек смо имали духа и шарма у игри. Ако спорт не да ту димензију и духовно те не уздигне, то онда није оно право.

Који су спортисти посебно допринели нашем духу?

Крагујевац није препознатљив само по фудбалу. Ту је атлетика, па сада одбојка, кошарка, бокс. Посебно бих рекао бокс и Славко Соргић као права легенда и велики носиоц спортског духа. Иначе, ја волим да пратим све спортове, као што сам и тебе некад гледао док си бацао кладиво.

Разговор уживо са Тимошенком Стризовићем можете гледати у суботу од 20 сати на Телевизији Канал 9. До тада вам је на располагању телефон 331-509 за питања саговорнику и Милану Пурићу који (пред)води потеру на Дух(а).

У „ПЕРОН“ ЈЕ УЛОЖЕНО ДОСТА ТРУДА

СЕРВИСНИ ВОДИЧ

Trgovina na veliko i malo elektro opremom

Vladimira Rolovića 51
Tel: 034/371-445
063/365-622
062/309-622

PHILIPS
VIMAR

ГЕО ПЛАН

СВЕ врсте геодетских услуга
ПРЕМЕР земљишта
СНИМАЊЕ објеката
СНИМАЊЕ подземних инсталација

Карађорђева 19
034-368-555
064 288 45 73
064 150 82 28

Генус

Кралева Милана 11 бр 58
Tel: 034 360 330
Mob: 065 360 300 0
e-mail: genus@sbk.co.yu
www.genusfemininum.net

Andrić
Ambulanta
FIZIOTERAPIJA

V. Ft Dragan Andrić
Miloja Pavlovića 9, TPC "Sumadija"
Radnim danom 09-20
subotom 09-13
tel. 034 361 203
mob. 063 605 447
email: andrick@infosky.net

Stomatološka ordinacija
Dr BLANUŠA

034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43

radno vreme
od 8-12h
17-19h

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
PARODONT

Prim.Mr.sci.
Simić Dr Momčilo
Specijalista za bolesti usta i zuba

Protetika
Hirurško lečenje rasklacenih zuba
Hirurško usadivanje zuba
- metalni implantanti
Beljenje zuba - Beyond metoda

Miloja Pavlovića 10 - 333-506 063 631 486

ДРЖАВНИ ПОДСТИЦАЈИ ЖИВОТНОМ ОСИГУРАЊУ

Штедња, сигурност и зарада

Чак 90 посто Јапанаца и 60 посто Европљана улаже у животну осигурање, што чини тек 2,5 посто становника Србије. Наша држава тек сада мења законе који би поспешили ово тржиште, јер су процене да би осигуравајуће компаније у наредних пет година могле да прикупе и у инвестиционе пројекте пласирају милијарду евра

Пише Јаворка Станојевић

Од када је ММФ почео да нам „дува“ за врат захтевима за ревизијом пензионог и здравственог система и смањењем јавне потрошње, свима нам полако долази до памети да смо стигли до тачке у којој дефинитивно морамо раскинути са идејом о финансијски извесној будућности и безбрижној старости. Најава онога што долази, наине, говори да ћемо попут осталих трудбеника из дела света који називамо развијеним ускоро морати озбиљно да планирамо како и од чега ћемо живети када више не будемо у стању да зарађујемо, како ћемо плаћати лечења ако се озбиљно разболимо, хоћемо ли моћи да шкољујемо децу...

Добро је што, будући да је развијени свет већ пронашао и опробао добре рецепте, нећемо морати ни-

свест о томе да су нам радна места доживотна, старост и лечење осигурани, школовање и запошљавање деце државна брига. Кажу да не треба занемарити ни сујеверје и склоност нашег света да полису осигурања посматра као неморално очекивање користи од смрти ближњег.

Уз то, и држава је потценила шансу да, уместо скупим страним кредитима, економски развој финансира домаћом штедњом. Јер, ако је веровати осигуравајућим компанијама, оне би кроз продају полиса, у наредних пет година, могле да прикупе и у инвестиционе пројекте пласирају милијарду евра! Ипак, изгледа да је државним органима дошло до памети да треба озбиљно порадити на развоју тржишта осигурања. Тако је државни секретар Слободан Илић обећао да ће већ почетком овог месеца бити предложене измене закона којима би требало да се обезбеди терен да 1. јануара 2010. почне реал и з а ц и ј а п р о ј е к т а развоја животног осигурања који би трајао најмање наредних пет година. Како је пројекат добио зелено светло Светске банке и ММФ-а, ово би требало да буде довољно за пристојне помаке.

На осигуравајућим кућама сада остаје тежи део задатка - да народ који често и буквално нема хлеба да једе убеди у нужност штедње за старост. Стога је прво питање које постављају: која циљна група је најспремнија да прихвати нов начин планирања будућности.

■ **Осигурава се средња класа**

Саша Анђелковић, менаџер филијале „Делта Ђенерали осигурања“ у Крагујевцу, каже да су процене ове осигуравајуће куће и досадашње искуство показали да су то претежно припадници такозване средње класе - грађани чија се плата креће у нивоу просечне зара-

У КРАГУЈЕВЦУ ЖИВОТ ЧЕШЋЕ ОСИГУРАВАЈУ МУШКАРЦИ

де или је виша. Он, међутим, сматра да је од финансијских могућности људи да издвајају део прихода за животну осигурање много значајнија свест о неопходности личне бригае за финансијско обезбеђење у будућности.

- Наши клијенти, по правилу, нису они који имају много, већ људи који су свесни да морају да осигурају своју и будућност своје деце или најближих. Такође се не може рећи ни да су степен образовања или висина примања пресудни, јер није редак случај да баш људи који су тренутно добро обезбеђени нису свесни да би ситуација могла да се измени. На пример, до скоро, док није почело да се говори о смањењу броја запослених у локалној самоуправи, имали смо мало клијента коју су запослени у том сектору, јер су људи били убеђени да су њихова радна места и пензије нешто што се не доводи у питање. Док су, на пример, људи који су постали свесни чињенице да су прошла времена када је неко други био дужан да се брине о социјалној сигурности нас и наше породице, раније почели да размишљају о видовима штедње које нуде осигуравајуће куће.

„Делта Ђенерали Осигурање“ нуди велики број различитих врста животног осигурања. Штедна животно осигурања осмишљена су тако да сваком појединцу пружају могућност да, у складу са својим потребама и могућностима, обезбеди одговарајућа финансијска средства за ближу или даљу будућност и да истовремено финансијски заштити своје најближе у случају да се догоде нежељени догађаји.

Постоје и одређени услови код сваке врсте штедног животног осигурања о којима особа треба да размишља приликом доношења одлуке. Пре свега мислим на годиште осигураника који треба да буде млађи од 65 година, да је минимална годишња премија 100 евра и да осигурање мора трајати најмање пет година. Наравно, већа уплата и дужи период осигурања обезбеђују и веће осигуране суме, али оно што је важно за сваког клијента и што разликује животно осигурање од, рецимо, штедње у банци, је да је током целог периода особа осигурана и да ће компанија у случају наступања осигураног случаја исплатити уговорену осигурану суму увећану за приписану добит, каже Анђелковић.

Искуство ове филијале говори да се Крагујевчани најчешће одлучују на нешто веће суме, па тако просечна премија износи између 34 и 43 евра месечно, а у просеку се уговара на период од 17,5 година. Такође су запазили да млађи људи више размишљају о осигуравању живота, као и да се на то чешће одлучују мушкарци. Све више Крагујевчани размишљају и о томе да би требало одвојити који динар на страну за случај тежих болести, док се старији људи пре опредељују да одвоје новац за школовање или материјално обезбеђивање унука, прича наш саговорник.

Објашњавајући шта су предности улагања у животно осигурање у односу на банку из које новац можемо узети онда када нам затреба,

же гарантовати, то није мала сума и често може да буде већа од банкарске камате на орочена средства. Трећа и можда најбитнија предност је што ће у случају смрти осигураника породица добити целокупан износ који би му следовало без обзира колико рата је уплатио, објашњава менаџер филијале „Делта Ђенералија“, додајући да се без обзира да ли се уплате врше у инострану или домаћој валути, исплата обрачунава у еврима.

■ Слаба обавештеност

Слична искуства имају и у ДДОР-у, осигуравајућој кући која је од скоро у власништву италијанског Фондијараја Саи осигурања, чији челници су управо наше тржиште оценили кључним за развој осигурања у овом делу Европе.

Сузана Радић, руководиоца продајне мреже овог дела Србије, највећу препреку у развоју овог вида штедне види у слабој обавештености грађана. И она признаје да су људи још увек јако опрезни када је у питању улагање у финансијске институције. Што се тиче социјалне карте клијентата, каже да се код ДДОР-а махом осигуравају они који имају сигурне изворе прихода.

- Највише клијената имамо међу просветним радницима, адвокатима, лекарима. Доста полиса смо продали и буџетским корисницима, али то су углавном запослени у фирмама са којима смо и раније имали сарадњу. Они са нижим примањима још увек имају друге приоритете, па тешко одвајају чак и минималну суму од 10 евра месечно, каже ова саговорница.

Да би грађани направили тражени помак потребно је више од декларативне мотивације. Први корак направили су они који живе од продавања полиса. Свих дванаест друштава која се баве осигурањем у Србији летос су изашла заједничким захтевом да држава помогне у стварању боље климе за развој ове гране за коју сматрају да може значајно допринети јачању финансијског сектора. Захтеви су, пре свега, пореске олакшице и државни подстицаји.

ЛИЧНА БРИГА ЗА БУДУЋНОСТ: САША АНЂЕЛКОВИЋ, ДЕЛТА ЂЕНЕРАЛИ

шта да измишљамо.

Добар путоказ ка проналажењу истог могла би да буде статистика која каже да 60 посто Европљана и чак 90 посто Јапанаца има полису животног осигурања. Истом методом израчунато је да је о таквом виду штедње, или обезбеђивању породице, до сада, размишљало само 200 хиљада или 2,5 одсто становника Србије.

Иако би најчешћи очекивани одговор зашто је код нас тако могао да гласи да се не може штедети када се нема довољно ни за основне животне потребе, аналитичари и представници осигуравајућих кућа имају и друга објашњења. Ту су, најпре, пољубано поверење у финансијске институције, дуго негована

ОСИГУРАВАЈУ СЕ ЉУДИ СА СИГУРНИМ ПРИХОДИМА: СУЗАНА РАДИЋ, ДДОР

Анђелковић каже:

- Када новац одвојите на страну или ставите у банку лако посегнете за том уштеђевином, а када га улажете у животно осигурање које доспева у одређеном року онда ем штедите ем обезбеђујете породицу у случају да наступе нежељени догађаји. Такође не треба занемарити ни чињеницу да осим уштеђеног новца који свако добије по истеку рока на који се определио власнику полиса следује и део добити коју је компанија остварила својим пословањем. Иако се добит не мо-

ПОНУДА ОСИГУРАВАЈУЋИХ КОМПАНИЈА

Различите животне ситуације

Сем живота, многе компаније присутне на српском тржишту нуде и специфичне врсте других осигурања. У крагујевачкој филијали „Делта Ђенерали“ се нам рекли да се грађани могу осигурати и за случај оболевања од тежих болести, несрећног случаја, губитка посла.

Уз све врсте штедних животног осигурања могуће је уговорити и допунско осигурање од последица незгоде које обухвата накнаду за трајни инвалидитет и болнички дан, као и за случај прелома костију у незгоди или хируршке интервенције услед незгоде.

ТРАГОМ ПРЕДЛОГА О УЛИЦИ ИВАНА ЂУРИЋА

Палилулци треба да кажу

Иницијатори предлога сматрају да би по Ивану Ђурићу могла да се зове улица која сада носи име Стевана Филиповића, у којој су живели Сава и Персида Ђурић, Иванови деда и баба, који су изродили многобројну децу, међу којима и Душана Ђурића Зинају, касније познатог лекара – Ивановог оца

КУЋА У УЛИЦИ СТЕВЕ ФИЛИПОВИЋА ЗА КОЈУ ПАЛИЛУЛЦИ МИСЛЕ ДА ЈЕ БИЛА ДОМ ЂУРИЋА

ДР ДУШАН ЂУРИЋ ЗИНАЈА, ИВАНОВ ОТАЦ

Овог месеца, 23. дана, навршиће се 12 година како је у Паризу умро Иван Ђурић, византолог, један од највећих српских интелектуалаца, а у октобру је у крагујевачкој Народној библиотеци представљена његова постхумна књига „Власт, опозиција, алтернатива“, коју је приредила историчарка Латинка Перовић.

Некако у то време, Бранислав Цоле Ковачевић, који је са Иваном Ђурићем сарађивао, покренуо је, уз помоћ групе грађана, иницијативу да једна од крагујевачких улица понесе његово име. Није било тешко прикупити потписе, поготово што је Ђурић, док је током доведених био у емиграцији, често долазио у Крагујевац, дружио се са многим суграђанима и активно учествовао у пружању отпора Милошевићевом режиму. Тако је предлог да једна улица носи име Ивана Ђурића већ поднет градском скупштинском Одбору за одређивање назива улица. Крагујевчани који су покренули ову иницијативу сматрају да би умесно било да то буде нека улица у Палилулама, где су живели Иванови баба, деда и отац.

■ Близу кафане „Два лафа“

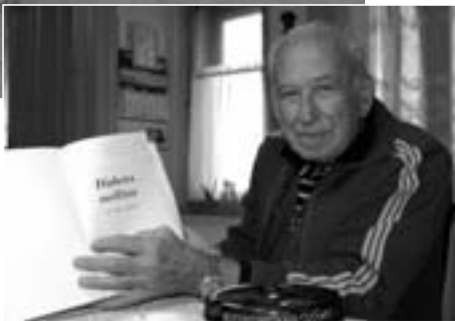
Пошли смо трагом ове иницијативе и потражили саговорнике у овом насељу, желећи да сазнамо где се налазила кућа Ђурића, Саве и Персиде, Ивановог деде и бабе, у којој је рођен и његов отац др

Душан Ђурић Зинаја, чувени лекар.

Пошли смо од податка који је др Душан Ђурић забележио у својој породичној хроници „Ђурићи у Заовинама“, објављеној 1997. године, пре Иванове смрти, да су његови родитељи и он становали у улици која је, у периоду између два светска рата, носила име по војводи Вуку (потпуковнику српске војске Вуку Поповићу), а да се данас „не знам из ког разлога, зове по народном хероју Стевану Филиповићу, који је кратко време пред рат живео у суседној Краљевића Марка улици“. Душан Ђурић је, такође, забележио да је управо у ту кућу донет Вук Поповић, у пеленама, из Сјенице, који је касније постао један од највећих српских јунака оног времена и познати четнички војвода.

Нико од пролазника, али ни људи који сада живе у Улици Стеве Филиповића, није чуо да су ту Ђурићи имали свој дом. Углавном су нас упућивали у Улицу Краљевића Марка и на породице које носе ово презиме, најчешће доводећи наше трагање у везу са фамилијом др Миљеи Ђурића. Међутим, један од старих Палилулаца који је могао да нам буде саговорник на ову тему, био је Томислав Јовановић, некада политичар и привредник.

Он нам је испричао да се дружио са др Душаном Ђурићем Зинајом, са којим је одржавао контакте све до његове смрти

ТОМА ЈОВАНОВИЋ СА КЊИГОМ КОЈУ МУ ЈЕ ПОКЛОНИО ДР ЗИНАЈА

1997. године. Често је из Београда, где је живео и радио, долазио у Крагујевац. Волео је, прича Јовановић, да заједно шетају кроз град, а највише је живео када су ишли кроз Палилуле и поред Лепенице. Тома за Зинају каже да је био врстан стручњак, паметан и хуман човек. Још чува његову стручну књигу о дијабетесу, на којој му је др Ђурић написао посвету, као и читуље објављене поводом његове смрти у „Политици“.

Јовановић се сећа и Душанове сестре, активисте Црвеног крста, која је живела у Крагујевцу, као и једног од браће, за кога мисли да се звао Драгоје. Што се тиче куће у којој се Душан Ђурић родио, потврђује да се она налазила у Улици Стеве Филиповића, да је била четврта-пета од амбуланте, у близини кафане „Два лафа“. Иако му је та улица у комшилуку, не зна да ли је она срушена, продата или још увек стоји на истом месту.

Звали смо још неке Палилулце, али ни они нису могли да нам дају прецизне одговоре, али су обещали да ће помоћи. Нека то буде

и позив осталим суграђанима да се јаве нашој редакцији.

■ Ђурићи у Крагујевцу

Оно што је, међутим, сигурно за потомке Ивана Ђурића који су живели у Крагујевцу, забележио је његов отац Душан у породичној хроници. У њој стоји да је Сава Ђурић, Иванов деда и Душанов отац, рођен 1875. године у

Заовинама, селу у ужичком крају, као једно од многобројне деце. Рано је остао без мајке, а због маћехе која га је малтретирао побегло је од куће у својој шеснаестој години. Кратко време боравио је у Ваљеву, одакле је пешице стигао у Крагујевац, где је имао рођаке који су радили у фабрици оружја. У граду на Лепеници свашта је радио, највише служећи варошке госпође, све док га једна од њих није препоручила мајстору пушкару и власнику радње, чувеном Филипу Петровићу, да га прими на занат. Тако је Сава Ђурић изучио пушкарски занат, а после одслужења војске запослио се у Артиљеријско-техничком заводу. Брзо је напредовао и послат је на усавршавање у Берлин.

„Био је штетљив и чуваран, па је по повратку у Крагујевац купио кућу у Луњевичиној улици број 5 од Милоша Улића, угледног занатлије, који се у Србији настанио као политички емигрант из Црне Горе“, записао је Савин син Душан.

Сава се оженио Персидом 1900. године и породица Ђурић почела

је да се увећава. Душанов отац је настављао да се усавршава по иностранству (у Будимпешти, Бечу, поново у Француској), тако да је научио језике, али и савладао модерне технологије. За време ратова од 1912. до 1914. радио је у фабрици, али је касније учествовао у Солунском фронту, разболео се од маларије, а униформу је скинуо тек 1920. године. По повратку у Крагујевац наставио је да ради послове мајстора пушкара и умро је 19. октобра 1931. године од последица повреде на раду. Сахрањен је на Палилулском гробљу, као и његова супруга Персида (Обрадовић), рођена 1884. године у Рековцу, која је умрла 1958. године.

Сава и Персида изродили су више деце. Имали су ћерке Душанку, која је била учитељица, затим Радмилу, учесницу НОБ-а, активисту Црвеног крста и носиоца бројних признања, међу којима и дипломе Почасног грађанина града Крагујевца, која је била удата за Владету Рајичића, професора француског језика, и која је живела у Крагујевцу, и Милицу, која је живела у Београду.

Ђурићи су имали и шест синова, од којих су Милан и Вељко живели свега неколико месеци. Остали мушки потомци Ђурића били су: Живојин Ђурић, питамац Војне академије, потпоручник, преживео заробљеништво, директор Шесте београдске гимназије, умро је 1980. године у Београду; Јован, такође војни питамац, учесник НОР-а, пензионисан у чину пуковника, умро у Београду 1978. године; Драгоје, рођен 1910. године, правник, тужилац, дипломата (амбасадор у Анкари), спортски радник (био председник СК „Црвена звезда“), који је изгубио живот 1990. године несрећним случајем, и Душан Ђурић Зинаја, најмлађи син Саве и Персиде, који је рођен 1920. године у Крагујевцу, а умро 1997. године у Београду, неколико месеци пре свог сина Ивана.

Душан је најпре уписао права, а потом медицину у којој је оставио велики траг. Био је познати научник, лекар и универзитетски професор, први директор Института за ендокринологију, дијабетес и болести метаболизма, оснивач и председник многих здравствених институција и научник који је објавио 320 научних радова. Био је добитник многих признања, међу којима и носилац звања Заслужног грађанина Крагујевца.

Из првог брака Душан, када је био ожењен Иваном Наном Богдановић, добио је близанце, ћерку Душанку и сина Ивана.

Маријша ЦВЕТКОВИЋ

ПОВОДОМ ДАНА ЗАВОДА „МАЛЕ ПЧЕЛИЦЕ“

Изложба ручних радова корисника

Поводом 37 година постојања Завода за збрињавање одраслих „Мале Пчелице“, у клубу Црвеног крста „Дуга“ отворена је, у понедељак (2. новембра), традиционална изложба ручних радова корисника Завода. Изложбу је отворила Славица Савелић, локална „министарка“ за социјалну политику, а на њој су изложени радови (који се могу купити по приступачним ценама) настали као део окупационе терапије људи који су збринуту у овој установи.

Сви ови везени, шивени и штрикани радови дело су наших корисника, којих тренутно у Заводу има 911. Од тог броја, 650 корисника укључено је у разне радионице (кројачке, креативне), што је део окупационе терапије, и изложба је резултат тог рада, каже Јелена Стевановић Петровић, радни терапеут у Заводу. Иначе, у свечаности приређеној поводом отварања ове, пете по реду, изложбе, учествовала је и певачка група „Распеване пчелице“, коју су корисници основали у марту ове године, и којима је то био трећи јавни наступ, литерарни ствараоци, а приређена је и модна ревија са моделима израђеним у заводским радионицама, а манекени су били момци и девојке из „Малх Пчелица“. Директорка ове установе Сузана Перовић рекла је да је то саставни део рехабилитације и интегрисања ових људи у друштво.

На овој свечаности промовисано је и специјално издање часописа „Наше право лице“, које реализују корисници Завода.

М. Ц.

ЈАВНО РЕАГОВАЊЕ

Тражимо поштовање закона

Одлуком Скупштине града Крагујевца од 24. септембра 2009. године разрешен је Школски одбор Основне школе „Светозар Марковић“ у Крагујевцу. То је учињено на основу извештаја просветног инспектора који је утврдио да Школски одбор није радио по закону. На ту одлуку Скупштине града Крагујевца школа је покренула управно-правни спор пред Окружним судом, као и захтев да се преиспитају налази републичког просветног инспектора Дарка Марковића. Након тога у школу стиже решење о разрешењу Школског одбора од стране Скупштине града без икаквог налога да се том истом органу достави предлог за именовање нових чланова Школског одбора из реда Савета родитеља и Наставничког већа. Следећа ствар, која додатно изазива незадовољ-

ство запослених и родитеља, јесте решење о именовању привременог Школског одбора које у школу стиже 26. октобра 2009. године.

На састанку Савета родитеља ОШ „Светозар Марковић“, одржаном 2. новембра 2009. године, констатовано је тешко огрешење о законитост и легитимност приликом разрешења Школског одбора и постављења Привременог школског одбора.

Савет родитеља ОШ „Светозар Марковић“ једногласно је одлучио да се:

- Пружи подршку Синдикату школе ОШ „Светозар Марковић“ и Наставничком већу у тражењу законитости у одлучивању када је у питању постављање Школског одбора;

- Затражи од надлежног Министарства да врати легално изабра-

не чланове Школског одбора из редова Савета родитеља, уместо што поставља на то место људе који ни по чему не припадају Савету родитеља ОШ „Светозар Марковић“;

- Затражи од Министарства да исто учини са члановима Школског одбора из редова Наставничког већа ОШ „Светозар Марковић“;

- Заштити легализовану, државну, имовину школе (хектар и 14 ари плаца у најужем центру града) и најсавременије опремљен простор са аудио-визуелном опремом за извођење мултимедијалне едукативне наставе (који вреди више од школске зграде) у циљу савременог приступа васпитно-педагошким принципима.

Савеш родитеља ОШ „Светозар Марковић“

КРАГУЈЕВЧАНИ НА САЈМУ КЊИГА

Скромна понуда

Међу 560 излагача на недавно завршеном сајму књига у Београду нашло се и десетак крагујевачких издавачких кућа

Београдски сајам књига, који се ове године одвијао под мотом „Море књига“, оправдао је наслов највеће смотре писане речи у овом делу Европе. За седам сајамских дана кроз хале сајма прошло је око 150.000 људи.

Иако је, логично, највећи број штандова заузела домаћа продукција, своје место у халама београдског сајма имали су и излагачи из Грчке, земље почасног госта 54. Сајма књига, издавачи из Шведске, Јапана, Канаде, Кине, Русије, Француске, Немачке, Италије, Аустрије, Шпаније, Португалије, Швајцарске, Израела, Бразила, Ирана, Анголе, Бу-

гарске, Македоније, Хрватске, БиХ, Републике Српске и Црне Горе.

Међу 560 излагача нашло се и десетак крагујевачких издавачких кућа. У „крагујевачкој конкуренцији“ „Кораци“ су се, чини се, најозбиљније припремили за сајам понудивши чак 15 нових издања, при том водећи рачуна да се међу њима нађе за сваког по нешто. „Кораци“ су, тако, између осталог понудили први превод на српски Аригашастре од Каутиља, старе индијске књиге написане 600 година пре наше ере. За овај сајам одштампан је и други том сабраних дела Радоја Домановића, нова књига Александра Стаменковића „Скази о сварогама“, збирка песама „О том потом“ Љубивоја Ршумовића, „Сибилла“ и „Демони“ Видосава Стевановића. „Кораци“ су се потрудили да боље упознају посетиоце са својом књижевном продукцијом организујући на свом штанду промоције и сусрете са писцима.

Крагујевачки Студентски културни центар акценат је ставио на

своју едисију „Првенац“, промовишући тако младе писце и песнике Ану Митрашиновић, Александра Миланковића, Дамира Недића и Марка Стаменковића. Невелика књижевна продукција СКЦ-а није прошла незапажено пре свега захваљујући чињеници да су гостовали на штанду много познатијег издавача – „Стубова културе“.

Издавачка кућа „Атос“ свој штанд је имала на спрату хале 1. „Атос“ се представио новим издањима, радним свескама „Свет око нас“, у оквиру Библиотеке „Школска књига“, чиме је употпунио сет радног материјала за ученике нижих разреда основне школе, по чему је овај издавач познат.

Своје место на смотри писане речи нашли су и „Лира“, „Погледи“, „Лого“, Издавачка кућа Епархије шумадијске, затим Народна библиотека, Музеј, Универзитет у Крагујевцу, издавач Еврољуб Умељић.

Марија ОБРЕНОВИЋ

ИЗЛОЖБА ФОТОГРАФИЈА У „ОБЛОМОВУ“

Инсекти и пејзажи

Тијана Јовановић се овдашњој публици представила серијом фотографија средњег формата

У галерији кафеа „Обломов“ отворена је изложба фотографија младе Крагујевачке Тијане Јовановић. Она се овдашњој публици представила серијом фотографија средњег формата који се могу поделити на неколико циклуса.

Њена преокупација су инсекти, пејзажи, архитектура, предмети који скупљају прашину у кутку мрачне собе, али и људи који је окружују.

Тијана Јовановић је рођена у Крагујевцу 1987. године, а тренутно је на четвртој години екологије на ПМФ-у и активни је члан еколошко-истраживачког друштва „Младен Караман“. Интересовање за фотографију показала је још у средњој школи, а тек од недавно озбиљније се бави овом уметно-

шћу. Све изложене фотографије су настале на планини или на тавану њене куће, у којем ускоро, како нам открива, жели да направи атеље. Ово је њена прва самостална изложба.

Прво интересовање за фотографију јавило се још у средњој школи, а озбиљније бављење је започело тек недавно на факултету. Од тада уживам у фотографисању буквално свега, јер све око нас има неку своју лепоту, почевши од природе, пејзажа, флоре и фауне, па преко архитектуре, портрета и небитних предмета који обично сакупљају прашину у неком неважном кутку собе. Фотографију првенствено доживљавам као гомилу предивних речи где им је крај бескрај, објашњава Тијана Јовановић.

Она, иначе, планира да следећу серију фотографија посвети родном граду. Изложба у кафеу „Обломов“ биће отворена до 27. новембра.

М. Ч.

ПРВА ИЗЛОЖБА МЛАДЕ ТИЈАНЕ ЈОВАНОВИЋ У КАФЕУ „ОБЛОМОВ“

Други број Аждахе

Из штампе је прошле недеље изашао други број алтернативне стрип ревије „Аждаха“, чији је издавач „Центар слободарских делатности“, а коју као издање потписују директор и одговорни уредник Ђорђе Савић и Димитрије Кебара као главни уредник.

И овај број „Аждахе“ доноси радове младих и неафирмисаних стрип аутора, заступљени су сви могући облици, форме и „школе“ стрипа, а уредништво ове ревије објављује и конкурс за наредне бројеве: за форму стрипа од једне до осам табли, као и кратке есеје, песме и приче.

У другом броју крагујевачке стрип ревије налазе се и наставци сада већ култних андерграунд стрип остварења из првог броја попут: „Велики метафизички обрачун на ћупријско гробље“ Александра Ђуричића и „Последњи краљ“ Николе Ђурана, али и теоретске радове: „Хари Потер и ред предрасуда“ Ивана Деспотовића, Ђорђа Милосављевића „Корто Малтежанин и Хуго Венецијанац или смрт у техниколору“ и „Исток - Запад интелектуалне резистенције“ Предрага Крстића.

Цена „Аждахе“ је 300 динара, а према речима издавача издање ће своју промоцију имати у Првој и Другој гимназији, као и у Политехничкој школи.

З. М.

ИВАНА ПОПОВИЋ: MISS DARK PAIN

Откривање талената

Изложба фотографија Фото-кино клуба Краљево у Арт кафе галерији СКЦ-а

Пише хаџи Зоран Ђорђевић

Прошло је више од двадесет година како је Крагујевац имао прилике да види последњу клупску изложбу фотографије, а још више како је, пре него што су му без икаквог објашњења отете просторије, Фото-клуб Крагујевац организовао последњу Међуклупску изложбу фотографија која је деценијама окупљала ауторе из читаве Југославије.

Од тада су млади и креативни људи намерни да од својих живота учине нешто више упућивани да своју креативност, техничке и уметничке вештине, преусмере ка другим сферама одакле није препоручљиво оглашавати успехе, док смо за неуспехе сазнавали из полицијских извештаја. Некада је то представљало срамоту, а сада је достигнута критична маса која је реч срамота заменила изразом – ризик посла.

Појава групе људи окупљене око једне идеје, а да није реч о политичкој партији, у поменутом окружењу делује помало архаично и ванземаљски, али да и тако нешто постоји сазнајемо у Арт кафе галерији Студентског културног центра у којој се, својим радовима, представља повећа група младих људи здружена под именом Фото-кино клуб Краљево.

Изум Виларда Бојла и Џорџа

Смита је у данашње фотоапарате уместо филма сместио чип отварајући нову, дигиталну страницу у историји фотографије привлачећи у ликовне воде бројне познаваоце и љубитеље компјутерских новотарија. Посматрајући изложбу младих Краљевчана видимо да такви предњаче јер међу бројним изложеним радовима постоји само једна фотографија (фотограф Босић) урађена на класичан начин - са филма. Нова генерација, нова технологија, нове теме. Некада незаобилазна места и мотиви почетника у фотографији биле су пијаци и њихови продавци. На фотографијама краљевачких аутора тога нема, као што нема колективног укуса и размишљања. Свако има своје виђење живота свако другачије приступа теми, свако има своју визуру и техничко решење која се крећу од врло успешних, изненађујуће надреалних и технички дотераних радова какве видимо код Драгана Теодоровића и Игора Ђуричића. Одличан улајф покушај Ненада Ђедовића и поигравање геометријом и композицијом са одличним техничким резултатом Маје Милићевић заокружују утисак да се у галерији СКЦ-а представила необично креативна и успешна група аутора која се квалитетом равноправно носи са вршњацима из света, посебно групом аутора окупљеној око познатог Руског музеја фотографије које смо до пре десетак дана могли гледати у истом простору, због чега се неизбежно наметнуло поређење и задовољство откривања домаћих талената.

ВЕЧЕРЊА СЦЕНА У ПОЗОРИШТУ ЗА ДЕЦУ

Сцена 303 за одрасле

Позориште за децу, које је до сада било препознатљиво по луткарским представама, одлучило се на ризик - од вечерас (четвртак, 5. новембар) имаће и вечерњу сцену, коју ће отворити монодрама „Азбука – Вуков рјечник”

Постојећи позоришни репертоар у Србији одличан је пример непостојања репертоарских политика. Уколико узмемо дефиницију да је репертоарска политика начин уређења позоришног репертоара и одабира једне идеје по којој ће неки текстови, глумци, редитељи, бити уврштени у репертоар неког позоришта, онда је јасно да је репертоарска политика позоришта код нас идејно само у покушају.

Годинама се већ прича како позоришта не ризикују, само чекају „зичере”, па због тога и не дају шансу младим људима да пробају, па и да погреше ако треба.

Позориште за децу, које је до сада било препознатљиво по луткарским представама, одлучило се на ризик - од вечерас (четвртак, 5. новембар) имаће и вечерњу сцену. Нова крагујевачка позоришна сцена са представама за одрасле биће отворена комадом „Азбука – Вуков рјечник”, коју ће, по тексту нашег великог глумца Милоша Жутића, извести Михаило Максимовић.

Иначе, духовита и динамична интерпретација текста „Азбука – Вуков рјечник” донела је овом младом глумцу Златну колајну на 34. фестивалу монодраме и пантомиме у Земуну. Поред етно мотива, у његовој представи присутни су и одломци из мјузикла

„Бриљантин”, а једноставну сценографију чине сандук, школска табла, чивилук и столица. Током 45 минута, колико траје монодрама „Азбука – Вуков рјечник”, Михаило Максимовић је активан на сцени - прича, пева, игра. Максимовић је недавно дипломирао глуму на Факултету драмских уметности у Београду, у класи професорке Гордане Марић.

Већ следећег четвртка на истој сцени биће изведена још једна занимљива представа, а реч је о комаду „Радни наслов”. Ова представа тренутно је на репертоару „Култ театра”, а текст и режију потписује још једна млада уметница - Александра Урошевић.

Нова сцена Позоришта за децу зваће се „Сцена 303”

- Идеја је дошла једноставно, услед недостатка специфичне репертоарске политике за младе у Крагујевцу. Ми смо универзитетски град и неопходно је имати позориште за младе - а то значи репертоар који је њима намењен. Потребно нам је позориште које ће донети ново читање, ангажова-

Миломир Ракић:

Потребно нам је позориште које ће донети ново читање, ангажоване комаде, драме које „питају” младе и „одговарају” на њихова питања.

Пружићемо прилику да се на овој сцени млади глумци и редитељи покажу и докажу

представа, а да она никада не започне свој позоришни живот, каже Миломир Ракић, заменик директора Позоришта за децу за оперативне и програмске послове.

Већ су при крају договори са

да се зна који је дан и време „резервисан” за театар. Позориште за децу већ се бави неформалном едукацијом најмлађе публике, а сада узимамо на себе задатак да наставимо са тим послом, објашњава Ракић.

На самом почетку „Сцена 303” неће имати своје представе, већ само гостујуће, али се у Позоришту за децу надају да ће ускоро почети и са сопственом продукцијом.

Такође, најављено је и да ће сцена бити отворена за све крагујевачке уметнике, али ће свакако пресудан бити квалитет пројекта.

- Надамо се да 200 динара није превисока цена за улазницу, а као неко ко се бави позориштем стојим иза реченице да оно што је бесплатно и не вреди превише.

Надам се да то није удар на буџет, али ће свакако допринети квалитету представа, те ћемо ускоро бити у прилици да гледамо и представе за које се у Београду и другим градовима Србије тражи карта више, наглашава Ракић.

Трећа представа на репертоару „Сцене 303” одиграће се 19. новембра, а реч је о комаду Дарка Лукића „Нада из ормана”, који је режирала већ доказана редитељка из Београда Јелена Богавац.

Мирослав ЧЕР

МИХАИЛО МАКСИМОВИЋ ОТВОРИЋЕ „СЦЕНУ 303” МОНОДРАМОМ „АЗБУКА – ВУКОВ РЈЕЧНИК”

не комаде, драме које „питају” младе и „одговарају” на њихова питања - дакле савремено читање позоришта.

Пружићемо прилику да се на овој сцени млади глумци и редитељи покажу и докажу. Искуство свих нас је да је неопходан велики труд да се уради дипломска

ФДУ-ом и деканом Поповићем да се одабране дипломске представе играју на „Сцени 303”. Планирано је да се представе играју сваког четвртка у 20 часова.

- Ово јесте позориште за младе, али је намењено свима. Још један од наших задатака је и неговање позоришне публике, па је битно

ХИП ХОП СЦЕНА

Вербалистика

Крагујевачки репер Вербал недавно је објавио нов албум под именом „Вербалистика”, а диск се може купити у локалним скејт шоповима и путем нета

У последњих неколико година крагујевачка хип-хоп сцена све је продуктивнија. Након неколико готово пионирских покушаја, овдашњи репер кренули су са „соло” пројектима, а име које се издвојило на крагујевачкој сцени је Вербал односно Ненад Ристовић.

Он је недавно објавио свој други албум под насловом „Вербалистика”, на коме се појављује 14 МЦ-јева што из Србије што из иностранства. Албум „Вербалистика” садржи 17 песама које су настале у последњих неколико година, а своје место на диску нашле су и песме које су одавно хитови, као што су „Сва извињења” и „34000”. Поред бројних МЦ-јева и диџејева, Вербалов албум потписује и неколико продуцената.

- Идеја о овом издању постоји већ неколико година, а било је потребно да се склопе све коцкице и да се песме „одрале” са бројним гостима. Жанровски, реч је о андреграунд репу, а можда би прецизнија одредница била „кансис реп”. Све у свему, задовољан

сам како је све испало, а важно је нагласити да је реч о самиздату, без подршке неке издавачке куће - што је можда и добро, објашњава Вербал.

Занимљиво је да се на новом издању младог крагујевачког репера налазе и песме које је радио са овдашњим музичарима, односно групом „Агата”, те Суид, Флоу Смоук и Блади.

Албум се тренутно може купити у овдашњим скејт шоповима и путем интернета на verbal34@yahoo.com, а ускоро ће се наћи и у свом боље снабденим мјузик шоповима.

УКРАТКО

Бојан Оташевић у Београду

Изложба графика Бојана Оташевића отворена је прошле недеље у београдском Центру за графику и визуелна истраживања „Академија”. Оташевић је своју инспирацију проналазио и налази у људима, а његова поетика је у монументалним портретима или површинама људског лица и тела, оцењује критика.

Оташевић (36) је дипломирао 1998. године у Београду на Факултету ликовних уметности, одсек графике, где је и магистрирао, на истом одсеку, у класи професорке Биљане Вуковић. Доцент је на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу на одсеку за примењену уметност. До сада је приредио 25 самосталних изложби, а излагао је на многим групним изложбама у земљи и иностранству. Добитник је 14 националних и интернационалних награда.

Дашку две награде

Филм крагујевачког редитеља Војина Васовића је у Бугарској, на фестивалу у Софији, освојио две награде: за најбољу фотографију и најбољи страни филм!

Након мини турнеје, када се „нашао” на неколико престижних филмских фестивала, до краја ове године филм ће бити приказан у „Њу Хоуп Филм Фестивалу” у Пенсилванији.

Да подсетим, филм „Дашак” сниман је по мотивима приповетке италијанског писца Луиђија Пирандела о малој средини која пропада, у којој свако свакога познаје, у којој се ништа не дешава и у којој се не доносе никакве одлуке.

Тајна и тишина

У оквиру обележавања 100-годишњице рођења композиторке Љубице Марић (1909-2003) у Галерији Српске академије наука и уметности у Београду отворена је изложба „Љубица Марић... тајна, тишина, творење”.

Живот и рад уметнице представљен је са много различитих података и докумената. Публика ће имати прилику да се упозна са њеним поетским и ликовним радовима, затим ће на постављеним аудио-уређајима моћи да бира и слуша музику Марићеве а биће приказан филм сачињен на основу давно снимљених интервјуа. Изложбу прати и обиман каталог са прилозима о композиторки и изложбеној поставци.

Годишњица библиотеке у Рековцу

Промоцијом књиге „Отровни цветови мржње” Ковилке Смиљковић, књижевнице из Јагодине, у Рековцу је обележена 81. годишњица постојања тамошње библиотеке. Овај датум прослављен је у присуству представника локалне самоуправе, уметника и осталих бројних гостију, а одломке из књиге читали су ученици Пољопривредно-ветеринарске школе из Рековца.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

Четвртак, 5. новембар, 19 часова
Галерија Народне библиотеке
Циклус предавања „Антропологија истине”
Предавач др Љиљана Богојева-Седлар

Петак, 6. новембар, 21 час
Кутија шибица СКЦ-а
Представа „Извињавамо се, много се извињавамо”
Режија Мирослав Петровић

Субота, 7. новембар, 12 часова
Позориште за децу
Представа „Хилперик, страшни разбојник”
Режија Драган Јаковљевић

Понедељак, 9. новембар, 20.30 часова
Кутија шибица СКЦ-а
Филмски програм - Тероризам и политика
Пројекција филма „Ветар који њише јечам”

Уторак, 10. новембар, 19 часова
Галерија Народне библиотеке
Представљење новог броја „Корак”
Учествују чланови редакције и Брана Миладинов, уредник темата

Неки министри су обећали да ће корупцију оштрим мачем сасећи у корену. Да ли они то најављују хакарири?

Сшојан ЈАНКОВИЋ

САТИРА

Бик Који Седи био је хиперактиван у односу на ово наше говедо!

Сшојан ЈАНКОВИЋ

Оно што не пије воду дође код нас да утоли жеђ!

Ивко МИХАЛЛОВИЋ

Лекарски преглед

Доктор Јаша Момиров има педесет и три године. Он је низак, заобљен човек, увек задовољног изгледа лица обраслог седом, чекињастом брадом. На врху бабурастог носа стоје му наочари са стаклима у облику правилног круга. Испод тих цвикера он ситним, плавим очима чкиљи у своје пацијенте.

- Добио сам све ваше налазе са рентгена, ултразвука, магнетне резонанце, као и од интернисте, неуролога, уролога, хирурга и осталих специјалиста - обратио се доброћудни доктор у белом мантилу пацијенту који је седео преко путање га.

- Анализирао сам све резултате

и могу вам рећи следеће... - доктор је начинио паузу, за време које је лупкао врхом хемијске оловке по свом столу.

Пацијент у тим тренуцима није могао да прикрије нервозу коју је показивао вртећи се оштрим и брзим покретима на дрвеној столица спи ралнимна војем.

- Образи су вам задебљали, на њима вам је умртвљено чуло додира. Уши су вам у очајном стању. Преглед је показао да звук који уђе на лево уво, истога часа излази на десно, а и обрнуто.

Пацијент на ове речи није реаговао. Он је одједном постао миран и прилично одсутно је гледао поред лекара у правцу прозора кроз који су допирали гласови из парка.

- Језик вам је од претераног коришћења практично неупотребљив. С друге стране, мозак је атрофирао јер готово да није ко-

Карикашура Горан МИЛЕНКОВИЋ

ришћен последње деценије. У жучној кеси, само час - доктор је здепастим прстима превртао неке папире - нема течности. Изливена вам је сва жуч!

Ни ове речи нису покренуле човека који је мирно и без мимике слушао тако важне речи које се тичу његовог купног здравља.

- Очи су вам у неком чудном положају. Нећу, сачувај Боже, да кажем да су врљаве, али једно око вам гледа на једну, а друго на другу страну. Никад вам оба ока не гледају у истом правцу. Лактови су вам неувобичајено чврсти и оштри, а такви су вам и нокти.

Доктор Јаша је тада отворио жуту фасциклу и извадио из ње још неку медицинску документацију.

- Неки ваши налази су наизглед добри, али и они су некако чудни. На пример, руке - доктор се прихватио пацијентове десне руке - она је много, па и превише чврста. Желудац, такође. Анализе су показале да може све да свари, па чак и оно што није за јело.

- За сваку је похвалу ваша добра воља, али, господине министре, нећемо моћи да примимо ваше органе које желите да завештате. Не би се ни код кога примили. Штавише, примаоцу би скратили ивот!

Раско ЗАКИЋ

Александар Ч ОТРИЋ

Свињска времена

У време када хара економска криза и када нам прети црквање од глади чему драма због једног грип? Поједностављено, какве везе има да ли ћемо умрети од глади или неке респираторне инфекције?! Последњих деценија, ионако, нисмо имали ни једну годину да нам се смрт, поготову на глобалном нивоу светских размера, однекуда није смешила.

Ето, на пример, ратови. Ратови, к'о ратови, постали су уобичајена ствар. Идеални су за попуњавање минутаже у информативним емисијама. Ко се још прима на рањенике, децу без ногу, измасакиране лешеве и те већ превазиђене избеглице?

Да ли још ико реагује када се спомене САРС? А, сећате се тог узрујаног тоналитета којима су нас њиме плашили? Чак и сида, од које нам се дизала коса на глави, није нас више плашила. Свако чудо за три дана, каже наш народ и иде даље. Потом онај птичји грип. Летећи! Моћан и лепршав, вирус који не признаје границе. Однос људи према птицама се, на тренутак, ту и тамо променио, па смо на њих гледали као на остварење Хичкоковог филма. Онда смо се освестили. Не можемо да поубијамо све птичице јер, ко би нам, онда, шапутао информације?

У међувремену је свет протресло неколико великих земљотреса, цунамија, неколико масовних убиства, милионе силовања, канцера, паркинсона... Потом је стигла и већ споменута економска криза. Лудило! Очајни милијардери више немају по сто, него само неколико милијарди. Гладни, исто гладни као и пре, само што их о томе медији свакодневно обавештавају. Као да се и раније, нарочито у капиталистичком свету, није остајало без посла! Светски стручњаци, мало-мало, па се окупљају. Мозгају! Сви нешто штрајукују, макар и превентивно. Радници једу своје прсте, а они остали се због тога убише од сикирације.

И, сад овај свињски грип. Птичји, свињски, магарећи, онај домаћи, у чему је разлика? Звучи сурово, али од сваког може да се умре. Но, опет паника, маске, вакцине, „тамифлу“... Опет Светска здравствена организација, самит на врху, малтретирање људи на границама, председничка саопштења. Ударни Дневник нам започиње гон Кон, а онда следи вазда забринутост министар здравља који је баш овога пута намеравао да поднесе оставку, али су му у последњи час јавили да свињски грип није његова кривица, нити пропуст његовог, иначе ревносног, министарства.

Изгледа да је овога пута стварно завладао страх међу људима. Гледам синоћ на телевизији, репортер пресреће људе на улици и пита да ли су у паници због актуелног вируса. Једна девојка је баш била преставаљена. Каже, таман је решила да уплати две недеље скијања на Јужним Карпатима, кад оно - затворен хотел у Синаји. Сирота мала скијашица! Ја је потпуно разумем. Највише анкетираних Београђана било је забринутост због новогодишњег дочека по великим светским трговима. Масовна окупљања су ризична, а не иде да тако радостан тренутак сачекају са маскама на лицу и „тамифлуом“ у цецу. Богами, изгледа да је овима у престоници стварно велика фрка.

Ја сам се, право да вам кажем, забринула и за наше политичаре. За председника и министра иностраних послова, нарочито. Људи су често на путу, долазе у контакт са свакојаким светом, рукују се, понекад и љубе... Није им лако. И шта, далеко било, зарази се неко од њих? Стварно не иде да високи функционер оболи од болести која је у народу позната као свињски грип. Или њихов имунитет важи и за то, шта знам. А тек познате певаљке и разне естрадне звезде... Па, ако је неко сваког викенда на путу, вуцара се по разним аеродромима међу свакојаким светом, после рибачи у којекваким салама у окружењу многобројних гастарбајтера, онда су то они. Не, њима је најтеже, гарантовано, у овим „свињским“ временима.

И, тако, шта да вам кажем. Тренутно ридам од кашљања, пошто сам претходно избацила камен из бубрега, син ми је колико до јуче имао бронхијалну астму, отац ми је у критичном здравственом стању, цео викенд сам се борила са камаром иструганих дрва, дете и ја живимо од мојих триста педесет евра и, ако ме и стигне овај грип, верујте, нећу га ни осетити.

ЛЕПА ЈЕЛА

МАЈСТОРИ АФОРИЗМА

- У новинама је најлепше читати посмртнице. Ту сви ваљају!
- Ако смо дозволили плурализам, то не значи да ћемо и неистомисљенике трпети!
- Па шта ако је министар нешто и украо? Него је требало све да препусти лоповима?
- Наша родна грудa је идеална за сахрањивање.
- Демократија чини власт привременом, а ми се залажемо за трајна решења.
- Народ се осилио, хоће да мења и оне које је изабрао.

Горан Миленковић

ОДВАЈЕ

ВУК ЈЕРЕМИЋ, министар иностраних полова:

- На Кембриџу, где сам студирао физику, научио сам да нисам најпаметнији на свету.

ИВАН ТАСОВАЦ, диригент:

- Кад сам постао директор Филхармоније, оне људе који имају новца и добар део наше политичке елите могао сам да сретнем само на сплаву.

БРАНИСЛАВ ЕЧИЋ, глумац:

- Мада смо изванредно заједно, још није време да откријем идентитет жене с којом бескрајно уживам. Нас двоје тренутно градиво кулу, а када је нешто у зачетку – врло је осетљиво. И најмање и најбезболнијег решења огуј еср ушитид оте меља.

ЈОВАНАТ ИПШИН, певачица:

- Мени су у фотошопу додали целулит. Пошто код мене нема шта да се улепшава, могу да ми додајуса мом ане.

ОГЊЕН АМИЦИЋ, водитељ риалити шоуа „Фарма“ на ТВ „Пинк“:

- Ја не бих могао да будем учесник „Фарме“, нисам тип за те ствари. Све би ми тешко пало, јер ништа не знам да радим. Умро бих од хладноће, прљавштине, глади и нервозе.

НАДА ТОПЧАГИЋ, фолкпевачица:

- Ако шетајући Косанчићевим венцем осетите мирис добре хране, будите сигурни да долази из моје кухиње.

ЈОВАН КРКОБАБИЋ, потпредседник Владе и лидер пензионерске странке:

- Нас Крkobabiћа у целој Србији има око 200, али нисмо никаква династија. У последњих годину дана чак ниједан Крkobabiћ ни јени запослен.

ЖЕЉКО ЈОКСИМОВИЋ, музичар:

- Не знам шта је то метросексуалац. Мушкарац који се редовно купа и шиша? Извињавам се, али заиста не сматрам да би требало да имам црно испод ноктију да ме неко не би сматрао метросексуалцем. Свака врста хигијене за мене је добродошла, не само чупање обрва и длачица из носа, него и одстрањивање стиха.

ЗУМ

Фотодрама Мили Игњатовић

Под ведрим небом

Све информације су ту – адреса, цена, начин плаћања

Фотодрама Милорад Јефтовић

Ко то шета крововима

Има још оштрава, потражите их и ако немате димњак – због среће

Вежи где газда каже

Ко нема коња – везује фићу

hattrick **ћоше**

Почео 15. РД Куп

Почео је традиционални, 15. по реду хеттрик Куп „Црвених ђавола“. У такмичењу, које се одвија по „нокаут“ систему, учествује 32 екипе. Прво коло РД купа одиграно је у среду, 28. октобра, и у њему су постигнута следећа резултата:

коло 1

A R S E N A L : Kobasi 2:8
 pivopije i pusaci : Soul Boys 3:0
 Athanasia : Radnicki Red Devils 3:4
 HC Röggle BK : Cobani Budale 0:3
 Oldschool Crew : BK Krök 3:0
 raketa : Inflessibili 7:0
 Sloboda Kolonija : Rydboholm SK 3:0
 Susica HTFC : orto5 5:1
 megi : Bolnäs GIF 3:0
 FC SPIRIT KG : Bruka 4:3
 FK.Vukovi : Red devils Kg 3:1

ChaosBalls : PREKIDI STVARNOSTI 0:3
 Krokadel : Slembodatrask United 3:0
 Lag Gnaget : Neradnicki Kg 0:3
 susica united : kraguj 6:0
 R.F.C. Rektor : Radnicki United 7:0

коло 2

Kobasi : pivopije i pusaci
Radnicki Red Devils 3 : 0 Cobani Budale
 Oldschool Crew : raketa
 Susica HTFC : Sloboda Kolonija
 FC SPIRIT KG : megi
 PREKIDI STVARNOSTI : FK.Vukovi
 Neradnicki Kg : Krokadel
 R.F.C. Rektor : susica united
 Утакмице Другог кола Купа „Црвених ђавола“ одигране су у среду, 4. новембра у термину за пријатељске утакмице.

Бориша Радовановић, историчар

Први подаци о кафани „Париз“ датирају из друге половине деветнаестог века, када је у Србији завладао обичај да се угоститељским радњама дају страна имена. У почетку је то била мала неугледна кафана настала у оном делу крагујевачке чаршије која се формира на простору између старе турске чаршије, која је постепено напуштана, и кнез Милошевих конака, где је ницала нова варош. Нарочито интензивно тај простор се попуњава после пресељења Тополивнице у Крагујевац 1851. године, када се варош насељава и добија ново становништво.

Велики пожар који је 1886. године избио испод кафане „Париз“ однео је велики број кућа, занатских и трговачких радњи, што је утицало да се у Крагујевцу оснује Пожарна дружина (1887).

Локација ове кафане може се приближно одредити на основу сачуваних фотографија и писаних текстова о њој. Налазила се на ме-

КРАГУЈЕВАЦ ПОЧЕТКОМ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА, ПОГЛЕД СА ПИВАРСКОГ БРДА

На месту данашње апотеке у Пешачкој зони, пред крај деветнаестог до тридесетих година прошлог века радила је чувена кафана „Париз“. Била је стециште отмених грађана, као и познатих глумаца. Имала је добру „кујну и пиће“ и у њој су гостовале различите музичке дружине и групе

КАФАНЕ СТАРОГ КРАГУЈЕВЦА (15)

Париз – драгуљ крагујевачке чаршије

сту данашње апотеке у пешачкој зони, преко пута кафане „Милош Велики“. Сачувана новинска вест о пожару из 1886. године каже: „Грађани, полицијске, општинске

власти и војска похитали су у помоћ, храбро борећи се да што спасу од пожара. Нажалост, без алата и због незнања – ништа се није могло учинити“.

На збору грађана 1887. године основана је Пожарна дружина и на конкурс за командира изабран Стеван Милутиновић Лала, отац познатог глумца Добрице

Милутиновића, чије име „Добричин прстен“ данас носи престижна награда из ове области.

После пожара кафана је преуређена и доведена на нов план. Преображај кафане и нови амбијент довели су и нову клијентелу јер је све више посећује отменији свет. За развој друштвеног и културног живота у последњим деценијама деветнаестог и првим деценијама двадесетог века велику улогу је одиграла ова кафана.

Закупци кафане „Париз“ трудили су се да, поред добре кујне и пића, расположене госте увеселе што боље, па су позивали различите музичке дружине и групе које су ту често свирале и певале.

Према сачуваним сведочанствима, у посетиоце кафане „Париз“ убрајају се глумци: Гинић, Руцковић, Стојчевић, Стојковић, Ленка Хацић, Александар Милојевић и други. У фином амбијенту баште кафане „Париз“ они су крајем деветнаестог века у летње дане ковали планове о новим турне-

јама и проводили пријатне тренутке. Кафану је од 1904. до 1905. године држао кафеџија Ранко Ђуричић.

Од 1925. године кафана је имала нову „кујну“. Спремала су се првокласна српска, француска и немачка јела. Била је то једна од ретких кафана у Крагујевцу која је имала „абонирце“. Кафана је, по једном огласу, спремала и јела по поруци за забаве и славе.

Уживала је велики углед у вароши, јер су се гости забављали до касно у ноћ.

Легендарна кафана старог Крагујевца, „Париз“ престала је са радом крајем двадесетих година прошлог века, јер је у једном водичу „Кроз Крагујевац“ из 1932. године, не налазимо. Тако је са лица земље нестала још једна кафана старог Крагујевца, која је одиграла велику улогу у културној историји вароши.

*Насишавиће се
(Из књије у припреми
„Кафана старог Крагујевца“)*

КАФАНА „ПАЗИЗ“ У КРАГУЈЕВАЧКОЈ ЧАРШИЈИ – НА СЛИЦИ У ДЕСНОМ ДЕЛУ

ГРАНИЦЕ РЕГИОНА

Што се боре мисли моје

Једна од најлепших љубавних песама „Што се боре мисли моје“ настала је крајем деветнаестог века, а њен аутор је кнез Михаило Обреновић. О томе како је ова песма настала постоји неколико верзија.

Најчешће се помиње да је кнез Михаило, после развода са

Јулијом Хуњади, намеравао да се ожени младом и лепом Катарином Константиновић. Ту не би било ништа необично да она није била ћерка његове сестре од стрица Анке Константиновић. У исто време руку младе Катарине тражио је и Миливоје Петровић Блазнавац, за кога се у то време говорило да је ванбрачни син кнеза Милоша Обреновића. Међутим, он је на захтев кнеза Михаила од те намере одустао.

Како су се око питања кнежеве женидбе водиле полемике и подигла велика прашина, председник владе Илија Гарашанин захтевао је да кнез Михаило да изјаву да се неће никада оженити Катарином, што је овај учинио. Али, после обећања Аустрији да ће добити Босну, Михаило је отпустио Гарашанина. Тиме се лишио руске потпоре, али је уклонио и утицајног човека који се противио његовој љубави и намери да се ожени Катарином. Потом је и преко свог личног лекара др Пацека лобирао за женидбу. У том смислу је др Пацек сачинио један мемоар у коме је покушао да докаже како не-

ма никаквих сметњи за ову кнежеву намеру. То је подгрејавала и група која се окупљала око Анке Константиновић, због чега се Михаило све чешће виђао у том друштву.

И управо у тренутку кнежеве „решителности“ да се жени Катарином и жеље да му она роди законитог наследника, упркос противљења опозиције и цркве, један од најпросвећенијих српских кнезова, „владалац по милости божијој“, „балкански Хамлет“, како су га називале новине после убиства, написао је песму која је остала све до данас и спада међу најлепше староградске бисере.

Песма овако гласи:

*Што се боре мисли моје,
Искусиво ми ћушај' вели,
Беж' те сада ви обоје*

*Нек ми срце говори.
Први поглед ока твоја
Сјаном сунцу поодобан,
Учинио робом ја.*

*Да те љубим, о једина,
Целом свету казаћу,*

*Само теби, ах премола,
Тајну ову сакрићу.*

*Теби љубав јавић' не смем
Јер твој бићу не моћу,
А да будеш с друћим срећна
Молићу се ја Боћу.*

Катарина се после смрти кнеза Михаила (1868), ипак удала за Миливоја Петровића Блазнавца, који је 1873. године изненада умро.

НАЈПРОСВЕЋЕНИЈИ СРПСКИ
КНЕЗ МИХАИЛО ОБРЕНОВИЋ

Разговарао Милутин Марковић

ИНТЕРВЈУ: ДРАГАН РИСТАНОВИЋ

Опстанак пре свега

Жене су у крагујевачком спорту увек биле у запећку, у другом плану. Покушаћемо да направимо концепцију да такав статус изменимо - каже нови тренер крагујевачких кошаркашица

Деве година након последње прволигашке утакмице, кошаркашице крагујевачког Радничког вратиле су се у елиту српске кошарке. Очекивања су била скромна, опстанак, али и она су угрожена после три старта пораза. Уследио је логичан потез управе, смена тренера, па је уместо Владимира Симића на клупу сео, право из Словачке, Драган Ристановић.

Прославу крсне славе, Свете Петке, и свечано сечење колача у ресторану хале "Језеро", клуб је искористио и да јавности представи новог првог стратега. Свакако се може рећи да је у питању један од најбољих кошаркаша потеклих са овдашњих простора. Из Радничког, као екстра таленат, отишао је пут далеко најбољег српског клуба, београдског Партизана. Међународну каријеру започео је 1997. у Словачкој, где је провео шест година. Потом се обрео Чешкој, Босни, провео сезону у краљевачкој Слоги, па се вратио у Раднички и на крају три године поново наступао у Словачкој, две као играч, једну као тренер.

Нисам никада размишљао да ли ћу бити тренер мушке или женске екипе. Чекао сам понуду, наравно одговарајућу, и она је дошла од стране ЖКК Раднички.

У контакту смо били од септембра, по мом повратку из Словачке. Понудио сам им, у току летњих припрема, учешће на турниру у Левицама, што је успоставило добре односе. Тамо су играле у финалу. Ипак, показала се потреба за мојим ангажовањем и ето, ту сам.

Ваш долазак на клупу кошаркашица, резултат је лошег лигашког старта екипе.

Прва два пораза била су очекивана, али победа Зрењанинки у „Језеру“ вероватно је преломила људе из управе. Такав потез је било реално очекивати, јер предстојеће три утакмице, по веома теш-

ком распореду, решавају прволигашки статус Радничког. Када неко у првих шест-седам кола не направи ни једну победу, звони за узбуну.

Срећна околност је и да сте упознати са могућностима тима.

То је разлог због кога сам прихватио понуду и направио заокрет у тренерском послу. Гледао сам турнир и утакмице у Крагујевцу, знао сам како се понашају на терену. Играчки кадар неће ми дакле бити

изненађење, али даћу импулс да се он прошири, наравно из већ постојећих потенцијала.

Ту видим простор да се напредује, како се игра не би концентрисала на одређеном броју девојака. Прва лига је јака, не може се никако потценити. Уз мало бољи рад на тренинзима, њих треба мало и кориговати, резултати ће доћи за месец-два. Носиоци игре остају исти, треба им само помоћи. Уз комбиновање неких ствари, подизањем нивоа квалитета игре, мислим да ћемо издржати период док се нове првотимке не покажу.

Које би место на табели, по вашој процени, одговарало квалитету Радничког?

То још не могу рећи. Не познајем у потпуности конкуренцију, али гледајући Пролетер, који је добио у Крагујевцу, имамо снаге да будемо изнад њих.

Борба се може водити са суботичким Спартаком, па и Ковином, који је побеђен у припремама. То су екипе са којима ћемо се борити за пласман, а одлучиваће нијансе.

Састав "црвених" је веома низак. Колико то може да смета?

Јесте, али то је ствар селекције и ту не могу да утичем. Она је урађена раније и ствар је завршена. То ћемо решити проширивањем кадра. Убаћићу две млађе играчице на центарске позиције, самим тим ћемо напредовати у игри. Уз њихову ротацију, подићи ћемо ниво игре под кошевима.

Прелазни рок траје, али познавајући финансијску ситуацију у клубу, не верујем да ћемо нешто

моћи да урадимо до краја јануара. Уколико се моје процене остваре, можда чак неће бити неопходно. Сачекаћемо два-три кола, па о том потом.

Пара је мало, а захтеви су, с обзиром на ранг, високи.

Такав сам човек да не могу да не обраћам пажњу на тај сегмент. Активираћу се на и на том плану, рецимо на проналажењу генералног спонзора. Овај клуб га никада није имао, увек су били на буџету града.

Тако решење је готово неопходно, јер би побољшало изворе финансирања и дало извесну сигурност, толико жељену у данашњем спорту. Женска кошарка не захтева велики новац, али без резултата нема ни пара. Дакле, прво правимо резултат, а онда идемо даље у финансијској конструкцији.

Радили сте годину дана као тренер мушке екипе. Каква је разлика?

Разлика је велика, међутим кошарка је иста, треба знати само где су границе захтева који се стављају пред играчице. Наравно, од њих се не може тражити да трче, скачу, закуцавају као мушкарци, то је јасно свима.

С друге стране, ове девојке су озбиљне, дисциплиноване, капирају врло брзо, талентоване су и покушавају да испоштују шта се тражи. Мушкарци су другачијег менталитета. Више лете, имају много самопоуздања, срљају, па ће ми у том сегменту бити много лакше.

Да ли ће вам тренерски посао, по окончању играчке каријере, бити први циљ?

Иако сам инжењер машинства, мислим да ћу се неко време професионално бавити кошарком. Цео живот сам у спорту, некако би било логично да наставим каријеру у том смислу.

Све остало ће касније доћи, можда само по себи. У тренерској каријери нећу бирати између женске и мушке кошарке. Још сам под утиском Словачке. Тамо је добар стручњак добар стручњак, мало ко ће нипоштавајуће говорити о тренерима женских екипа. Овде тих ствари наравно има, али ме не интересују. Волим кошарку, хоћу да радим квалитетно и то ће се, надам се, показати.

Време проведено у иностранству квалификује вас за оцену односа друштва према спорту.

У принципу, код нас је однос веома лош. Нарочито клупских руководиоца. Врло ретко је код нас кошаркашка средина озбиљна. Људи на страни схватају спорт озбиљније. Овде још по мало одржавамо кошаркашки култ, највише због квалитетних тренера, али спона са руководећим органима се губи и они каскају за њима.

Можда је то одраз проблема у друштву, не знам. Криза је на свим нивоима, има лова у мутном, маскирања у неке личности које немају оно за шта се издају, па је резултат овакав какав видимо, мислим на клупску кошарку.

Има ли будућност крагујевачка игра под кошевима?

Недостаје боља концепција. Овде нема визије, углавном су то људи застарелих схватања, гледања на ствари. Мало је свеж крви и то је главни разлог што све шкрипи и нема прави доживљај. Јадранска лига је показала да је јавност глатна врхунске кошарке, Крагујевчани су одушевљени одбојком, људи овде воле спорт.

Ипак, радује ме чињеница да је женски клуб одвојен од мушког, па ћемо направити концепцију како би изронили из анонимности. Жене су увек биле у другом плану, на нама је да то изменимо.

МЛАДА И ПЕРСПЕКТИВНА ЕКИПА "ЦРВЕНИХ"

ОД ЧЕТВРТКА ДО ЧЕТВРТКА

ЧЕТВРТАК

ОДБОЈКА: Раднички Кредит банка - Млади радник (Пожаревац), хала "Језеро" (18,00)

СУБОТА

ФУДБАЛ: Шумадија Раднички 1923 - Морави (Велика Плана), стадион "Чика Дача" (13,30)

РВАЊЕ: Раднички - Пошисје (Кањига), хала "Језеро" (14,00)

СТОНИ ТЕНИС: Факс - Младоси (Земун), сала Друге гимназије (17,00)

КОШАРКА: Раднички - Зајреб, хала "Језеро" (18,00)

ОДБОЈКАШИЦЕ РАДНИЧКОГ "ПРОБИЛЕ ЛЕД" КОД КУЋЕ

Овако већ може

РЕД је био да одбојкашице Радничког у текућем првенству победе код куће. То се догодило у суботу, у трећој овосезонској утакмици у Сали ОШ „Станислав Сремчевић“. Цех два пораза платио је Нови Сад, а резултат је гласио 3:1, по сетовима 25:17, 22:25, 25:15, 25:11.

Пред почетак меча ствари нису изгледале ружичасто. Тренер Милован Турнић, због болести, на располагању је имао само девет играчица. Уз то, једна од носилаца игре, Емилија Миловановић, није тренирала неколико дана пре меча. Но, већ на старту следи позитивно изненађење. Игра готово без грешке, сервис перфектан, а што највише изненађује, пријем савршен, иако за то место на клупи није било резерви.

Кратка пауза видела се у другој деоници, али до прекрета није дошло, највише захваљујући концентрацији приликом поена, али и добрим и луцидним потезима играчица којима то баш и није атрибут. Риваке су разбијене сервисом, а остало је све било ствар рутине и реализације.

Приметан је напредак у игри за само недељу дана, али и одсуство са клупе тренера Милорада Копривице, који је тим водио у прва два кола, па добио разрешење са те функције.

Раднички после четири кола има пет бодова и предводи „доњи дом“ од шест екипа на табели Прве лиге. Следи одлазак у Ивањицу и меч са екипом Путева. М. М.

ОДБОЈКА

СПАРТАК-Р АДНИЧКИК РЕДИБ АНКАЗ :1

Брукау Љ игу

ЉИГ - Сала: ОШ „Сава Керковић“. Судије: Јанковић (Ниш), Вилимано-вић (Краљево). Резултат по сетовима: 25:9, 18:25, 25:22, 25:22.

СПАРТАК: Костић 2, Перих 11, Нићифоровић 14, Пржић, Милошевић 11, Н. Илић 6, Ковачевић (либеро), Калањ 1, Позних 18, У. Илић 1, Ђево-вић.

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА: Илић 2, И. Ивовић 4, Чедих 21, Ђево-вић 4, Чујковић 13, Радовић 10, Пантелић (либеро), Пејковић, И. Јовано-вић, Протић, Ј. Ивовић, О. Илић.

НЕОЧЕКИВАНО, али потпуно заслужено погнуте главе враћају се шампиони са гостовања новајлији, уједно и „фењерашу“ на табели Супер лиге. Што грип, што неадекватна припрема за утакмицу коштале су Раднички победе, али и губљења ауторитета у одбојкашким круговима. Домаћи су утакмицу схватили као бити или не бити, и у томе успели. Изнадрили су Крагујевчани и забележили прву, за њих историјску победу.

- Играли смо изузетно слабо. Почетак је био понижавајући, освојили смо само девет поена, касније се нешто тргли, али ни изделака како би требало. Један од разлога је моје одсуство због болести, које је трајало четири дана, па нисам могао да присуствујем тренинзима. Све је изгледало уплоло шије.

У меч се ушло по систему лако ћемо, после две убедљиве победе. Недостајали су нам, додуше, повређени Зоран Јовановић и Марко Максимовић, који се разболео. Мало нам је засметала и атмосфера. Дворана је мала и јако неугодна, противник јако мотивисан, али морам рећи да нису они победили, него смо ми изгубили. Приступ је био арогантан, касније се увукао страх, покушао сам, што ми није обичај, да играмо агресивно, ногај они јед алор езултат-к ажетр енерС лободанК овач.

Следеће коло доноси меч са још једним „аутсајдером“. У четвртак, од 18са ти, у Крагујевцад олазипо жаревачкиМ ладир адник.

М. М.

СУПЕР ЛИГА

4. КОЛО: Спартак - Раднички Кредит банка 3:1, Млади радник - Рибница 3:2, Партизан - Смедерево 3:0, Војводина - Црвена звезда 0:3.

Партизан	4	4	0	12:5	10
Црвена звезда	4	3	1	11:6	9
Раднички К. Б.	4	2	2	9:6	7
Војводина	4	2	2	8:6	7
Млади радник	4	2	2	7:9	4
Спартак	4	1	3	6:10	4
Смедерево	4	1	3	5:10	4
Рибница	4	1	3	6:11	3

5. КОЛО: Раднички Кредит банка - Млади радник, Рибница - Партизан, Смедерево - Војводина, Црвена звезда - Спартак.

рети за пласман на фајнал фор одиграти крајем децембра, а даље иде екипа која оствари две победе. Уколико резултат буде нерешен, пролази ће одлучивати сет, па поен количник, а ако и ту не буде било одлуке, играће се „златни“ сет до 15 поена.

М. М.

ФУДБАЛ

СЛОГА(ПМ)-ШУ МАДИЈАР АДНИЧКИ 1923 1:1

Крађаи св ађа

ПЕТРОВАЦ НА МЛАВИ - Стадион: Слоје. Гледалаца: 200. Судије: Милан Милојевић (Смедерево). Штрелци: Нешић у 76. минути из једанаестерца за Слоју, а Мјонј у 10. из једанаестерца за Шумадију Раднички 1923. Жути карџони: Гиџић, Радојковић (Слоја), Јелић, Милошевић, Алексић, Вукомановић (Шумадија Раднички 1923). Црвени карџони: Радојковић у 89. минути (Слоја), Јелић у 75. и тренер Дојанчић у 58. минути (Шумадија Раднички 1923).

СЛОГА (ПМ): Мошњага 7, Перих 7, Рањеловић 7, Миладиновић 7, Радојковић 6, Гиџић 7, Карановић 6, Ни. Николић 6, Ивезић 7 (Јоксић -), Нешић 8, Лейџевић 6, Мишић 6 (Не.Н. иколић -).

ШУМАДИЈА РАДНИЧКИ 1923: Чанчаревић 8, Божовић 7, Вукомановић 7, Јелић 7, Милошевић 7, Мјонј Ча Хјон 7, Арсић 6 (ог 71. Лейовић -), Варјачић 6 (ог 56. Ан Ил Бом -), Алексић 6, Недовић 6, Петровић 6 (ог 78. Барош -).

Шетња кроз Пазар

УТАКМИЦУ осмине финала Куп такмичења Раднички Кредит банка прошао је без много напора. Ривал је на гостовању био Нови Пазар јуниор, а Крагујевчани су меч добили максималним резултатом, по сетовима 25:15, 25:19, 25:22.

У четвртфинале пласирало се осам екипа, а за сада се не зна када ће бити извучени парови четвртфинала. Ипак, познато је да ће се сусрети за пласман на фајнал фор одиграти крајем децембра, а даље иде екипа која оствари две победе. Уколико резултат буде нерешен, пролази ће одлучивати сет, па поен количник, а ако и ту не буде било одлуке, играће се „златни“ сет до 15 поена.

М. М.

НЛБ ЛИГА					
5. КОЛО: Црвена звезда - Раднички 100:101, Загреб - Олимпија 77:67, Будућност - Цедевита 95:65, Босна - Широки 64:75, Задар - Партизан 77:66, Хемофарм - Цибона 94:96, Хелиос - ФМП 73:80.					
Цибона	5	5	0	418:335	10
Загреб	5	4	1	380:376	9
Будућност	5	3	2	402:348	8
Задар	5	3	2	384:365	8
Олимпија	5	3	2	394:378	8
Раднички	5	3	2	372:398	8
Широки	5	2	3	364:379	7
Цедевита	5	2	3	393:423	7
Хелиос	5	2	3	359:392	7
Хемофарм	5	1	4	416:417	6
Црвена звезда	5	1	4	409:417	6
ФМП	4	2	2	305:315	6
Партизан	4	2	2	274:288	6
Босна	5	1	4	346:385	6
6. КОЛО: Раднички - Загреб, ФМП - Олимпија, Цедевита - Црвена звезда, Широки - Будућност, Партизан - Босна, Цибона - Задар, Хелиос - Хемофарм.					

КОШАРКА

ЦРВЕНАЗ ВЕЗДА-Р АДНИЧКИ100: 101

(М)у, та, та

БЕОГРАД - Хала: "Пионер". Гледалаца: 1.700. Судије: Јовчић (Србија), Јокић (Црна Гора). Резултат по четвртинама: 31:16, 21:33, 24:31, 24:21.

ЦРВЕНА ЗВЕЗДА: Милошевић 2, Кукановић 12, Радовановић, Недовић, Ђевић 4, Радојевић 6, Драичевић, Драичевић 16, Бељи 22, Виге-нов 12, Штимац 14, Бакић 12.

РАДНИЧКИ: Алексић 15, Шепа 5, Бркић 11, Милосављевић 24, Мијатовић 16, Кошићевскиј 12, Уразманов 2, Чакаревић, Панчић 16, Вељковић, Ковачевић, Мишиновић.

ПАЛА је и велика Црвена звезда. У сред Београда. Тим који носи име Радничког из Крагујевца и надмеће се под обручима, колико до јуче, о таквом сценаријум огај еса мод ас ања.

Слично је било и после прве одигране четвртине, када је домаћин повео са 15 кошчева разлике. Велики број промашених зицера, те проблеми у организацији напада Крагујевчана, довели су Звезду до колосалне предности половином друге деонице од 41:22. И када је изгледало да је нашем тиму одвонило, на паркет улази Уразманов и одједном се међу "црвене" враћа сигурност. Потом се распуцао Бркић, везао три тројке, и догађа се невероватан обрт. Раднички стиже на минус три - 47:50.

Трећи део игре прошао је у знаку "трица" кошаркаша из Крагујевца. Чак пет их је ушло у Звездин кош. Мијатовић им је опушено сместио три, а поједнуА лексићи Ш епа.

Седам разлике у нашу корист (72:65), натерало је "црвено-беле" да у последњој четвртини крену пуном снагом. Стигли су до егала, играло се кош за кош, а пресудила је техничка досуђена њиховом тренеру, само 38 секунди пре краја. То се догодило при резултату 98:98, после чега је Раднички убацио три слободна бацања, што се показало довољним да се издржи последњи напад и тријумфално "поднесу" свега два убележена поена Звезде.

Другопласирани тим НЛБ лиге, Загреб, долази ове суботе у халу "Језеро". Ето прилике да од 18 часова Раднички усрећи своје навијаче још једним "скалпом" ф аворита.

В. У. К.

ДРАГАН МИЛОСАВЉЕВИЋ (8) БИО ЈЕ МВП ДУЕЛА СА БЕОГРАЂАНИМА

ФУТСАЛ

КОСКАД ЕЛФИН-Е КОНОМАЦ3:4

Шабачки тр илер

НИКО није могао ни да очекује да ће екипа из Крагујевца, која је током утакмице имала чак 80 одсто посета лопте у својим ногама, убедљиво губити до пред сам крај утакмице, с обзиром да је у 32. минуту било 3:0 за Шапчане. Истина, на голу домаћина налазио се веома расположени Антонић, али то свакако није оправдање.

Ипак, осам минута пре краја, Крагујевчани су направили, по свему судећи, праву измену. Уместо голмана ушао је Рајић и после само два минута игре, пустио је бедем ривала. Ракић, Бојовић, Де Соуза и Цветановић преокренули су резултат у самом финишу утакмице - 3:4, а имали су могућности да се најмање још толико пута

упишу у листу стрелца. Оно што забрињава у игри крагујевачких "студената" је ноншалантан приступ. Сличан оном на претходној утакмици у Нишу, где су освојили само бод.

Овог викенда Економац поново игра на страни. Против нимало навивне екипе Летећи Холанђанин у Вршцу. С. М. С.

балски дуел, али кривиче због ремија има и до нашег тима. После вођства оствареног из једанаестерца у 10. минуту, када је Мјонг реализовао казни ударца досуђен услед играња руком противничког играча у свом шеснаестерцу, те изванредних интервенција Чанчаревића, Алексићев промашај из стопроцентне позиције у 25. минуту, загорчао је живот крагујевачким фудбалерима. Одно-

сно, пружио прилику да се судије "поиграју" са њ има.

Своје шансе, срећом, ни Слога није реализовала, а имала их је, те се у наставак утакмице ушло готово ратнички. Тај део био је арбитражно "криминалан". Искључен је практично свако из редова Крагујевчана за кога је могао да се смисли било каква основ, приликом поравнања скоратерен је "проширен" за потребе домаћег тима, и само сплет повољних околности довео је "црвене" до победе бодова. Јер, Петровчани су у последњих пет минута прокоцкали два већ "виђена" гола, а тиме и победу.

Третман "пеглања" живаца Шумадије Радничком заказан је за

ПРВА ЛИГА					
6. КОЛО: Коска Д. - Економац 3:4, Пирот - Летећи Холанђанин 7:5, Марбо - Ниш 4:3, Коперникус - Колубара 4:2, Коска А. - Рушче 5:4, САС - Слодес 6:3.					
Коперникус	6	5	1	0	29:12
Марбо	6	5	0	1	30:21
Економац	6	4	1	1	25:15
Колубара	6	4	0	2	17:10
Л. Холанђанин	6	3	1	2	24:19
Коска Амагерс	6	3	0	3	30:32
САС	6	3	0	3	25:27
Пирот	6	2	1	3	26:34
Ниш 92	6	1	2	3	15:21
Рушче	6	1	1	4	21:23
Слодес	6	1	1	4	24:36
Коска Делфин	6	0	0	6	12:28

7. КОЛО: Летећи Холанђанин - Економац, Коска Д. - Марбо, Ниш - Коперникус, Колубара - Коска А., Рушче - САС, Слодес - Пирот.

СРПСКА ЛИГА - ЗАПАД					
12. КОЛО: Слога (ПМ) - Шумадија Раднички 1923 1:1, Слобода (Ч) - Раднички 3:0, Слога (П) - Будућност 4:1, Јединство - Слобода (У) 0:1, Морава - Шумадија 0:2, Мачва - Железничар 1:0, Металац - Рудар 0:0, Вујић вода - ФАП 2:3.					
Слобода (У)	12	9	2	1	21:6
Мачва	12	8	3	1	18:5
Шум. Рад.	12	7	3	2	26:10
Вујић вода	12	7	2	3	20:16
Слога (ПМ)	12	5	3	4	23:20
Рудар	12	4	4	4	12:10
Јединство	12	5	1	6	11:13
Слобода (Ч)	12	4	4	4	14:20
Слога (П)	12	5	0	7	15:19
ФАП	12	4	3	5	11:16
Железничар	12	4	2	6	13:15
Шумадија (А)	12	4	1	7	13:16
Будућност (В)	12	4	1	7	10:18
Морава	12	3	2	7	11:16
Раднички Ст.	12	3	2	7	4:17
Металац (К)	12	2	3	7	9:14

13. КОЛО: Шумадија Раднички 1923 - Морава, Шумадија - Мачва, Железничар - Металац, Рудар - Вујић вода, ФАП - Слога (У), Раднички - Слога (ПМ), Слобода (У) - Слобода (Ч), Будућност - Јединство.

суботу, у 13 сати и 30 минута. У "терапији" би, вољно ил' невољно, требало да помогне и ривал, Мораваив 3В еликепП лане.

В. У. К.

СТРЕЛЈАШТВО

Крагујевачки стрелац Сиван Плешкосић завршио је сезону у тађању малокалибарском пушком на Свешком кућу у кинеском граду Вуксију освајањем последње, 10. места. У дисциплини шри јаши од 1.159 крутова, ишао мање од осмоласирано, који је ушао у финале. У лежећем стању "убио" је 397 поена, у стојећем чак 20 крутовам ане, а из класе је 385.

До краја године Сивану очекују међународна такмичења у Загребу и Београду. Од фебруара 2010. у Норвешкој ће ваздушном пушком покушати да избори норму за Олимпијски трибунал ондоно.

БАДМИНТОН

Чланови Бадминтон клуба Равенс КГ из Крагујевца враћили су се са сениорског турнира у Новом Саду са две медаље. Мирјана Васић освојила је сребрно одличе у синглу, док су Филип Стојиљковић и Андреја Тодоровић били шрећи у дублу.

Филип Стојиљковић, Нина Ситарчевић и тренер Андреја Тодоровић већ сушра одлазе на Европско првенство за играче до 17 година, које ће се од 6. до 15. новембра одржати у Словенији. Крагујевчани ће наступити у категоријама сингл, дубл и микс.

КУГЛАЊЕ

Прво коло Кућа Србије било је финално по оба крагујевачка клуба која су на њему наступила, мушки тим Водовода и такмичарке из Шумарице. Даме су у својој групи, играјући у Београду, од штри ривала биле друге, док су кућани у Панчеву, у четворочланој конкуренцији, надметање завршили као шрећи.

Овог викенда наступају се редовна кола Прве лиге Србије, трија Центар. Водовод, у оквиру седмог првенствене сусреша, у Горњем Милановцу дочекује крагујевачки Ибар, док женска екипа Шумарица, у шрећем колу, игра у Јагодинама у групи са осталима.

БИЦИКЛИЗАМ

Бициклическа сезона је завршена, а Крагујевчани су професионално за најуспешнију српску екипу у 2009. години. Прваци су државне у друштвеном такмичењу и победници Лиге у иланинском бициклизму у конкуренцији јуниора и сениора, као и екипно, док су кадетски и сениорски најбољи у појединачној категорији.

Иако, још није крај активности БИЦИКЛИСТОЛОВА КЛУБА, јер ће од петка до недеље појавити на крагујевачком Сајму спорта. Презентоваће Балкански шампионати у иланинском бициклизму, који се крајем маја наредне године одржавају у Крагујевцу.

БОКС

Три победе и исто толико пораза биланс је крагујевачког Радничког у осмом колу Шумадијске лиге, у коме су били домаћини. Усехе су остварили Илић и Кривић, савладавши прекидом у другој рунди Грујића из Лознице, односно новоизабраца Горчевића, ше Андрић, који је резултатом 18:4 декласирао Штаменковића из новооснованог шришеничког клуба ГИФ. Јуниор Милановић морао је да прекине меч са Лошићем из ГИФ-а у другој рунди, Хајнал је са 6:7 поражен од Рачкова из Врњачке Бане, а Вулевић резултатом 3:4 од Крагујевчанина Аж сенијерки.

Наредно, претпоследње овогодишње коло, одржаће се за две недеље у Крагујевцу.

СТОНИ ТЕНИС

После двонедељне паузе, за викенд се наставаља иланинско такмичење у овој категорији.

Факс ће бити домаћин дербија кола, у суботу, од 17 сати, када у Сали Друге гимназије дочекује иланинског члана Сујер лиге, земску Младост.

РУКОМЕТ

Прекинуле пост

ПОСЛЕ три негативна исхода, чланице Радничког Лепенице КГ у шестом колу Прве лиге забележиле су победу код куће. Савладале је крагујевачки Н апредакма 28:25.

Чврсте и сигурније домаће су одиграле прво полувреме, које су решиле у своју корист са 13:8. Ипак, ни у наставку није било већих проблема, па су им нова два бода заслужено припала.

Пред Крагујевчанкама је сусрет са Кипом Це пелина у Београду.

В. У. К.

Звезда никакод а дође

РУКОМЕТАШИ Радничког, после десет дана паузе, одмерили су јуче снаге са екипом ПКБ-а на свом терену. Већ у недељу играју против Динама у Панчеву.

Термин наново одложене утакмице у којој је требало да дочекају Црвену звезду, биће накнадно утврђено.

С. М. С.

РВАЊЕ

Мало, премало

СЕРИЈУ лоших резултата рвачи Радничког наставили су у четвртом колу националног шампионата. Поражени су од Пролетера у Зрењанину, резултатом 5:2. Једина два поена крагујевачком саставу донели су Анакијев у категорији до 55 и Спасић до 120 килограма.

У суботу ће Раднички угостити Потисје из Кањиге. Меч је заказан за 14 сати, у хали „Језеро“.

М. М.

Три колајне

НА два турнира у Македонији, чланови српске репрезентације из Радничког узели су три сребра.

Јуниор Лазар Крстић, у категорији до 84 килограма, освојио је два одличја, док се његов млађи клупски друг, кадет Илија Радовановић, наступајући у истој категорији, домогао једног другог места.

М. М.

ФУДБАЛ (Ж)

Свеб ерићетније

ЖЕНСКИ фудбал је имао успешан викенд. Фудбалерке Уна фортуне 04 биле су боље у Куршумлији од екипе Колибрија, коју су савладале са 2:1, док су Сушичанке ремицирале у Шапцу са истоименом екипом - 1:1.

Јуче су одигране утакмице седмог кола Прве женске лиге, а оба крагујевачка клуба били су домаћини. Уна фортуна 04 екипи Пожареваца, Сушицак рашевачком Н апретку.

И овог викенда Крагујевчанке поново дочекују ривале. Сада ће Сушица угостити Пожаревац, а Уна фортуна 04 тим ЛАСК-а из Лазареваца.

С. М. С.

„Слатко“ д руго место

ЖЕНСКА кадетска репрезентација Србије, коју су чиниле и две чланице Уна фортуне 04, Невена Дамјановић и Кристина Лазив, пласирала се у други круг квалификација првенства Европе.

КОШАРКА

Непрекидна ниска неуспеха

ДВА пораза резултате су протекле седмице у Радничком КГ 06. Екипа је наставила са лошим играма, па су изгубили дуели у Крагујевцу и Краљевицу.

Најпре је у уторак, у „Језеру“, одигран меч са Новим Садом, а скор је био 66:74, по четвртинама 14:23, 15:16, 27:22, 10:13. До краја треће део-

нице домаћин је имао шансу да забележи другу победу у лиги. Непун минут пре његог истека дошло се до изједначења, 56:56, но тада се показало

коју су домаће играчице изгубиле са 21:32. Интересантно је да је у таквом односу снага на терену, најфикаснија играчица била чланица нашег тима, Александра Катичић, која је постигла 17 кошева, или трећину од укупног броја поена своје екипе.

Тренеру Ристановићу, више од резултата, остаје да до наредне у-

такмице покуша да пронађе праву игру, јер на руку му не иде ни податак да су његове кошаркашице у шуту за два и три поена, имале учинак од свега 26 одсто.

Раднички, у оквиру петог кола Прве А лиге за жене, игра у суботу са Црвеном звездом у Београду.

С. М. С.

АТЛЕТИКА

Дарку среброна Балканијади

АТЛЕТИЧАР Радничког Дарко Живановић, наступивши по први пут у својој каријери на маратону, освојио је сребрну медаљу на првенству Балкана, организованом у склопу 16. Подгоричког маратона.

Стазу дугу тачно 42 километра и 195 метара претрчао је за два сата, 22 минута и 36 секунди, што га је, свеукупно, сврстало на пето место. Ипак, у конкуренцији такмичара са нашег полуострва, само се Молдавац Раман Продус показао бржим и истрајнијим од њега.

Презадовољан сам дебијем на маратону. Претрке рачунао сам да могу да истрчим време од око два и по сата, али, ево, испоставило се да сам спреман и за боље резултате - изјавио је после трке Живановић.

В. У. К.

колико је тим неуспешан. За само 40 секунди гости су дали седам кошева и тако преломили утакмицу.

У петак, са гостовања у Краљевицу, стигну још неповољније вести. Слога је веома лако дошла до 87:63, по четвртинама 23:16, 18:14, 21:13, 25:20. Домаћин је одиграо одлично и задовољно добио ви-

соки резултатом.

Крагујевчанима предстоји тежак период борбе за консолидацију редова, али и побољшање квалитета рада. Екипи је младост и неуспешно велики проблем, но са тим се треба и мора изборити. У шестом колу следи још једно гостовање, овога пута Мега Визури у Београду.

М. М.

12. коло Зоне „Моравца“: Славија - Младост 0:1, Ерголија Шумадија - Пријевор 3:0, Водоваца - Таково 4:1, Полеји (Т) - Сушица 3:2, Јосаница - Победа Белошеваца (одложено), Партизан 28, Арсенал 25, Бане - Мокра Гора 0:0, Орловац - Омлагинац 0:2.

Табела: Омлагинац 26, Ерголија Шумадија 25, Полеји (Љ) 24, Орловац 23, Бане 20, Мокра Гора 20, Партизан 20, Победа Белошеваца 19 (-1), Водоваца 16, Младост 16, Пријевор 13, Таково 11, Сушица 11, Полеји (Т) 9, Славија 6, Јосаница 5 бодова.

13. коло: Мокра Гора - Славија (суботом, 13.30), Полеји (Љ) - Ерголија Шумадија (недеља, 11.00), Пријевор - Водоваца, Мокра Гора - Славија, Победа Белошеваца - Бане (недеља, 13.30), Таково - Полеји (Т), Омлагинац - Партизан, Младост - Орловац.

12. коло Друге градске лиге: Шумарице 2008 - Винограда 0:4, Ситаново - Крагујевца 3:1, Гава - Кременица 0:1, Пивара - Хајдук 4:1, Ойорница - Бошунца 1:2, Слоја (Л) - Бурицевац 3:2, Бајремара - Колектив 2:0, Борац (НМ) - Азбест 0:3 (п.ф.).

Табела: Винограда 32, Пивара 26 (-1), Гава 26, Бајремара 25, Кременица 24, Слоја (Л) 23, Бошунца 19, Азбест

17, Хајдук 16, Ситаново 12 (-1), Ойорница 10, Колектив 10, Борац (НМ) 8 (-1), Шумарице 7 (-1), Бурицевац 6, Крагујевца 4 бода.

13. коло: Азбест - Шумарице 2008, Колектив - Борац (НМ), Бурицевац - Бајремара, Бошунца - Слоја (Л), Хајдук - Ойорница, Кременица - Пивара, Крагујевца - Гава, Винограда - Ситаново.

Девесто коло Треће градске лиге: Корићани - Ситари мошци 4:0, Борац (Д) - Кушлого 0:7, Младост - Младост Теферич 0:1, Дивосин - Велика Сутобина 1:0, Застава - Селак (Ц) 1:4, Звезда - Трбас 2:1.

Табела: Корићани 23, Селак (Ц) 22, Дивосин 19, Кушлого 16 (-1), Младост 15, Трбас 12, Младост Теферич 10 (-1), Звезда 9 (-1), Ситари мошци 8 (-1), Велика Сутобина 7, Застава 6, Борац (Д) 0 бодова.

10. коло: Ситари мошци - Трбас, Селак (Ц) - Звезда, Велика Сутобина - Застава, Младост Теферич - Дивосин, Кушлого - Младост, Корићани - Борац (Д).

Огласи

UCESTVUJTE U HUMANITARNOJ AKCIJI

Humanitarna organizacija za pomoć bolesnima

NOVA NADA

POZOVITE BROJ

0900-550-550

CENA POZIVA 50,00 FIKSNA 150,00 MTS

POMOZITE TRANSPLATACIJU ORGANA

ILI UPLATITE NA ZIRO RACUN OTVOREN U BANCИ INTESI

DINARSKI: 160-317799-92

DEVIZNI: SA PARTIJOM BROJ :00-508-0003116.5

SA IBAN BROJEM: RS35160005080003116529

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"

ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац
Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854
milicevic8@yahoo.com

Table listing various real estate properties (Stambeni, Aerodrom, etc.) with their respective prices.

Table listing various real estate properties (Vinogradi, Bubaњ, etc.) with their respective prices.

Table listing various real estate properties (Plavevi, Lokali) with their respective prices.

ПОВОЉНО!!!
ПЕТРОВАЦ, 153+21 м², rap. 18м², 9,21а, ... 85.000

Radno vreme od 8:00 do 17:00 subotom od 8:00 do 14:00

NEKA VAŠA NEKRETNINA OVIĐE SVET
WWW.NEKRETNINEBRKOVIC.COM
Kragujevac, ul. dr. Zorana Đinđića 24, Tel/Fax 034/330-518, 034/338-456

CENTAR PEŠACKA ZONA ul. Branka Radićevića br. 7 LOKALI ZA IZDAVANJE ILI PRODAJU 38 kv, 65 kv

Table listing real estate properties under 'PRODAJA STANOVA' and 'CENTAR'.

Table listing real estate properties under 'AERODROM', 'VASAŠIŠTE', 'M. VAGA - LJ. LIVADE', and 'VELIKI PARK'.

Table listing real estate properties under 'PRODAJA KUĆA', 'CENTAR - VAŠARIŠTE', 'ERDOGLIJA', 'SUŠICA - AERODROM', and 'VINOGRADI - D. BRDO'.

Огласи и читуље примају се сваког радног дана од 8 до 15 сати у канцеларији број 15, зграда Радио Крагујевац, од улаза десно, друга врата

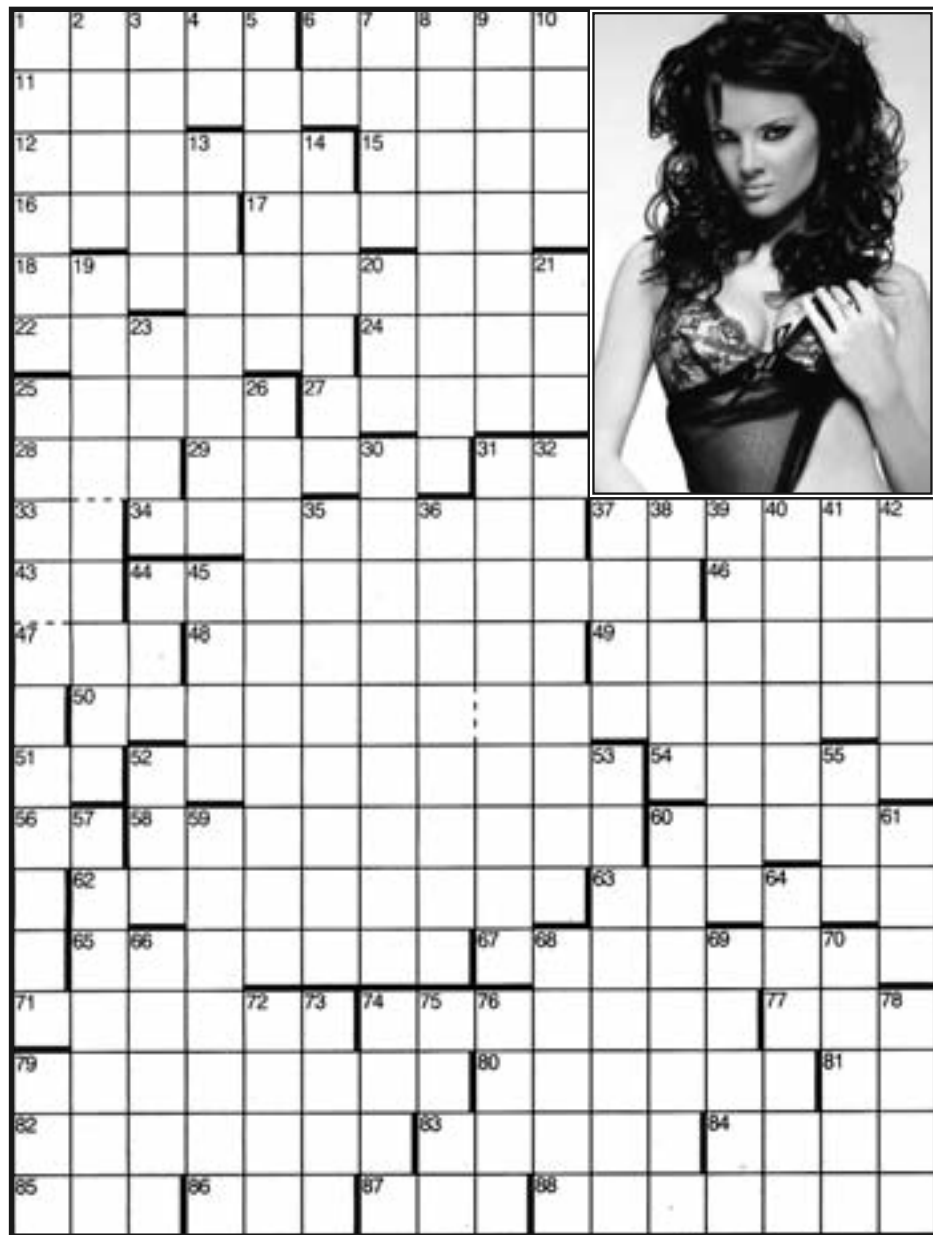
IGRAONICA ČIGRA ORGANIZUJEMO: Proslavu rođendana -100 dinara Žurke, Kreativni boravak dece Stručnu pomoć u učenju AERODROM, ul. Neznanog junaka 18 (do „Trnave“) Uslužni telefon 034/32 00 32 i 064/14 12 848

УНИВЕРЗИТЕТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ ОМЛАДИНЕ И ОДРАСЛИХ И РАДНИЧКА ЗАНИМАЊА ОТВОРЕНИ УНИВЕРЗИТЕТ ЗНАЊЕ. КЊИГОВОЂЕ И ВОЂЕЊЕ ПОСЛОВНИХ КЊИГА за предузећа СТР, СЗР и СУР са ПДВ-ом + бесплатан CD са књиговодственим програмом ШКОЛА СТРАНИХ ЈЕЗИКА курсеви ЕНГЛЕСКИ * НЕМАЧКИ и др. - ДАКТИЛОГРАФИЈА - ПОСТАЊЕ ЗА КЛАСЕ ШКОЛА РАЧУНАРА WINDOWS * WORD * EXCEL ОБУКА ЗА ЗАНАТЕ ЗА ОТВАРАЊЕ РАДЊИ КОНОБАР * КУВАР * ПОСЛАСТИЧАР * ПЕКАР * МЛИНАР * ТРГОВАЦ * ЗЛАТАР * ОПТИЧАР АУТОМЕХАНИЧАР * АУТОЕЛЕКТРИЧАР * АУТОЛИМАР * КЕРАМИЧАР * АРМИРАЧ ЗИДАР * ТЕСАР * СТОЛАР * ЛОЖАЧ * ЗАВАРИВАЧ * ВИЉУШКАРИСТ * ДИЗАЊИЧАР РУКОВОАЦ ПАРНИХ КОТЛОВА, ГРАЂЕВИНСКИХ МАШИНА * БРАВАР * КРАНИСТ ШКОЛА ЛЕПОТЕ ФРИЗЕР * КОЗМЕТИЧАР * ШМИНКЕР КУРС МАСАЖЕ ПЕДИКЕР * МАНИКЕР * ДЕПИЛАЦИЈА СТРУЧНА ОСПОСОБЉАВАЊА: ЦАРИНИК-ШПЕДИТЕР * МЕНАџЕР обука за НЕГОВАТЕЉИЦЕ и ГЕРОНТО ДОМАЊИЦЕ УПИС и НАСТАВА у КРАГУЈЕВЦУ у АУТО ШКОЛИ ТИМ - Војводе Мишића 18 тел. 366-686, 063-775-03-43 и 064-61-55-098 www.suznarije.co.rs

RADIO 34 ...prvi na skali 88,9 Mhz... RADIO 34 Milice Sreckovic br.25 Kragujevac tel: +381 34 324 200 +381 34 335 099 fax: +381 34 324 300 e-mail: radio34ka@yahoo.com

Мали огласи Продаја ПОЈАС за враћање бруха. Успешно и без операције. Достава на кућну адресу. Телефон: 065-64-44-014. Услуге МАТЕМАТИКА, механика, фи-зика - сви узрасти. Часови у току школске године и припрема настава за упис у математичку гимназију(СМ). Студенти (припрема колоквијума и јануарски испитни рок). Пријемни (средње и више школе и факултети). Матурски. Такми-чења. Телефон 034 360-202 и 063-77-11-002, Арсић.

УКРШТЕНИЦА

ВОДОРАВНО: 1. Грчко острво у Егејском мору, 6. Мајчина сестра, 11. Љубитељ авантура, 12. Турска деца, 15. Исечак, изрез, 16. Име глумице Нилсен, 17. Име глумице Рајдер, 18. Наш певач забавне музике, Ђорђе, 22. Женско име, Илка, 24. Име глумца Алексића, 25. Име фолк певача Бешлића, 27. Палилац мина, 28. Лична заменица, 29. Птица слична ластавици, 31. Симбол олова, 33. Светско првенство (скр.), 34. Словеначки певач забавне музике, Ладол, 37. Лучна чеона кост, 43. Симбол ербијума, 44. Шири-ти ратне операције, 46. Молбени позив, 47. Дипломатско тело, 48. Подни материјал од пресоване пластике, 49. Столови, 50. Певачица са слике, 51. Морски гребен, 52. Накнада скелесији, 54. Град у Турској, 56. Европска унија (скр.), 58. Држављанин Украјине, 60. Главни јунак ТВ серије „Ало, ало“, Рене, 62. Житељ Помераније (Поморје) у Пољској, 63. Поглавари епархија, 65. Ивераста плоча, 67. Упориште опасног бедемима, тврђава, 71. Статични део електромотора, 74. Дужа долина, увала, 77. Птица тркачица, 79. Име кајакашице Нађ, 80. Стругара, 81. Бели зачин, 82. Ништавило у будизму, 83. Град у Белгији, 84. Име књижевника Жупанчића, 85. Илија одмила, 86. Име руске глумице Арепине, 87. Велики морски сисар, 88. Јужно воће (мн.).

УСПРАВНО: 1. Еластична подлога за цудо, 2. Аутодром код Берлина, 3. Француски књижевник и филозоф, Жан-Пол, 4. Лична заменица, 5. Ставка, пасус, 6. На том месту, 7. Стари назив за Ирску, 8. Тисово дрво, 9. Кратки стихови духовите или сатиричне садржине (грч.), 10. Алеутско острво, 13. Варошица у Босни, 14. Генератор једносмерне струје, 19. Француски возач „формуле 1“, 20. Мере електричног отпора, 21. Корист, добит (тур.), 23. Дрвце за чишћење зуба и ушију (тур.), 25. Славни шпански тенор, 26. Стара америчка летелица за фотографисање свемира, 30. Службеник у полицији, 31. Човек из Парафина, 32. Место у Босни, 35. Чувари камила, 36. Такса за вино, 37. Напад, навала, 38. Мушко име, Ристивоје, 39. Предавачки сто, 40. Справа, направа, 41. Резултати рада, 42. Име америчке певачице Киз, 44. Племићка титула у Енглеској, 45. Врста корова, ладолеж, 52. Средње усмерено образовање (скр.), 53. Гас за заваривање, 55. Део лица, 57. Знак питања, 59. Некадашње сеоске старешине, 60. Годишња принадлежност чланова владарске породице, 61. Амерички институт за архитектуру (скр.), 64. Име оперске певачице Тебалди, 66. Огањ, 68. Име фудбалског тренера Петковића, 69. Наш диригент, Оскар, 70. Врста пастрмке, 72. Показна заменица, 73. Наша старија глумица, Ита, 74. Мајчин брат, 75. Шпански сликар, Салвадор, 76. Експеримент, проба, 78. Наелектрисана честица (мн.), 79. Име глумице Жирардо.

Решење из прошлог броја (25): градилиште, лапово, арн, анемона, аг, далин, дојл, иранац, сае, о, не, аван, лет, трем, к, ав, вл, напа, рпа, ку, р, глиста, роб, пасколи, верн, ап, подвалити, пст, зар, привезати, ти, н, килолитар, лаик, об, гавијали, утка, вр, авијаријум, а, р, млекарница, иг, б, сало, м, јединица, ноа, каста, арапин, ордевр, рти, стана, стела, пи, никотин, тенисерка, карика.

СУДОКУ

ЛАКО

			6	3	8	4			
			6	9					
3	4	8				9		2	
	7	4					8	9	
8	1		7			6		3	
5	9					2	7		
9	7						1	5	4
					7	3			
		2	8	5	4				

ТЕЖЕ

6	1		9	2					4
					6	8	1	2	
		3				9	7		
					4				
7	2		1		6		5		
			2						
	6	8				5			
4	5	1	8						
3				6	5		2	8	

НАЈТЕЖЕ

1				3					
			7	2				1	
							7	2	4
5			1			6			
			2	6	9				
		8			7			9	
6	8	9							
	1			4	6				
				9					7

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ програм од 5. до 11. новембра

5. новембар

ЧЕТВРТАК

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Васкрсење р.
10.00 Кухињница р, 10.30 Путуюће приче р.
11.00 Отворена врата р, 11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињница,
12.35 Зоо хоби р.
13.00 Васкрсење,
14.00 Комунални сервис р,
15.00 Тарзан р, 15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести, 16.05 Твин Пикс р.
17.00 Мозаик, 18.00 Крунисана здања,
18.30 Мобил Е,
18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1,
19.30 Тарзан, 20.00 Стане ствари,
21.00 Неми сведок, 22.00 Хроника 2,
22.30 Отворена врата,
23.30 Криминал у Русији, 00.00 Вести,
00.05 Хит дана.

6. новембар

ПЕТАК

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Васкрсење р.
10.00 Отворена врата р, 10.30 Витафон-плаћен термин р, 11.00 Отворена врата р,
11.55 Хит дана, 12.00 Вести,
12.05 Кухињница, 12.35 АБС шоу р,
13.00 Серија, 14.00 Стане ствари р,
15.00 Тарзан р, 15.30 Криминал у Русији р,
16.00 Вести, 16.05 Твин Пикс р,
17.00 Хроника региона "Моја Шумадија"
18.00 Дестинације: Шумадија-Лепеница 3,
18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Трибина-Преломна тачка,
20.30 Регионални ЕУ сервис,
21.00 Серија, 22.00 Хроника 2,
22.30 Отворена врата, 23.30 Криминал у Русији, 00.00 Вести, 00.05 Хит дана.

7. новембар

СУБОТА

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Тарзан р.
09.35 Радознало огледало р.
10.00 Кухињница р, 11.00 Убити или не убити р, 11.55 Хит дана, 12.00 Вести,
12.05 Шумадијски праг р,
13.00 Ван оквира, 13.30 Крунисана здања р,
14.00 Викенд програм,
15.30 Кућница у цвећу
16.00 Вести, 16.05 Филм, 18.00 Трибина-Преломна тачка р, 18.30 Раскршћа р,
18.45 Хит дана, 19.00 Хроника 1,
19.30 Тарзан, 20.00 Лек из природе,
20.30 Крунисана здања р,
21.00 Концерт РТК, 21.45 Хит дана,
22.00 Хроника 2, 22.30 АБС шоу,
23.00 Филм, 00.00 Вести, 00.30 Хит дана,
наставка програма ТВ Крагујевац.

8. новембар

НЕДЕЉА

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Тарзан р.
09.35 Млада Европа р.
10.00 Кухињница р
11.00 Радознало огледало
11.55 Хит дана, 12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг,
13.00 Агро дневник, 13.30 Викенд календоскоп, 14:30 Путуюће приче,
15:00 Снимак утакмице,
16.00 Вести, 16.05 Филм,
18.00 Док. прог. Рабини у Палестини,
18.50 РТК Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Стаклено звоно, 20.30 Млада Европа,
21.00 Концерт РТК,
21.45 Хит дана, 22.00 Хроника 2,
22.30 Култура, 23.00 Филм,
00.00 Вести, 00.30 Хит дана

9. новембар

ПОНЕДЕЉАК

08:45 Најава програма, Хит дана,
09.00 Вести, 09.05 Серија р.
10.00 Кухињница р,
10.30 Дестинација Шумадија: Лепеница 3,
11.00 Отворена врата, 11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињница,
12.35 Стаклено звоно р.
13.00 Серија,
14.00 Снимак утакмице р, 15.00 Тарзан р,
15.30 Криминал у Русији р,
16.00 Вести, 16.05 Твин Пикс р,
17.00 Мозаик, 18.00 Плаћен термин-Витафон, 18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан
20:00 Спорт, 20:45 РТК Хит дана,
22.00 Хроника 2,
22.30 Отворена врата, 00.00 Вести,
00.05 Хит дана.

10. новембар

УТОРАК

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Серија р.
10.00 Кухињница р.
10.30 Плаћен термин-Витафон р.
11.00 Отворена врата р,
11.55 Хит дана, 12.00 Вести, 12.05 Кухињница,
12.35 Агро дневник р, 13.00 Серија,
14:00 Спорт р, 14:30 Друга страна р,
15.00 Тарзан р,
15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести,
16.05 Твин Пикс р, 17.00 Мозаик,
18.00 Приче са острва,
18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Патрола 92, 20.30 Суграђани,
21.00 Серија, 22.00 Хроника 2,
22.30 Отворена врата, 00.00 Вести,
00.05 Хит дана.

11. новембар

СРЕДА

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Серија р.
10.00 Кухињница р.
10.30 Приче са острва р.
11.00 Отворена врата р, 11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињница,
12.35 Култура р.
13.00 Серија,
14.00 Патрола 92 р, 14.30 Суграђани р,
15.00 Тарзан р,
15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести,
16.05 Серија р, 17.00 Мозаик,
18.00 Путуюће приче р,
18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Комунални сервис, 21.00 Серија р,
22.00 Хроника 2, 22.30 Серија р,
00.00 Вести, 00.05 Хит дана.

"Пинокио"

субота,
23:00
>>>>

www.rtk.co.rs

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

Вода је драгоцену,

трошите је рационално!

OPEKA

STOVARIŠTE GRADEVINSKOG MATERIJALA

KRAGUJEVAC, Gornjomiġanovaċka 123
tel: 034 457 024, 404 310, Fax: 034 404 313
www.opekadoo.com, opeka@ptt.rs

PO MERI SVAKOG KUPCA

POVOLJNA KUPOVINA
Popusti za gotovinsko plaćanje
Krediti banaka • Platne kartice
Čekovima građana na 3 do 6 rata
Sindikalna prodaja

Postoje jednostavna rešenja!

Credy banka AD Kragujevac ima razvijenu poslovnu mrežu u Srbiji, koja se stalno proširuje. U bilo kojoj od naših poslovnica u Srbiji dostupne su Vam sve naše usluge i proizvodi - štednja, platni promet, krediti, platne kartice, poslovanje sa hartijama od vrednosti.....

Credy mreža

KRAGUJEVAC

Kanjiža	Gornji Milanovac
Novi Sad	Čačak
Beograd	Lapovo
Smederevo	Batočina
Sopot	Knić
Šabac	Zaječar
Borča	Rekovac
Smederevska Palanka	Bajina Bašta
Mladenovac	Užice
Velika Plana	Kraljevo
Kladovo	Kruševac
Negotin	Vrnjačka Banja
Valjevo	Zlatibor
Arandelovac	Trstenik
Ljig	Niš
Svilajnac	Vranje
Bor	Bela Palanka
Lazarevac	Pirot
Topola	Aleksandrovac
Rača	Dimitrovgrad

CREDY BANKA
www.credybanka.com

www.prizma.co.rs • e-mail: prizma@prizma.co.rs

Брине о
Вашем
здрављу!

OMRON

ПЕНЗИОНЕРИ

ЈЕДИНСТВЕНА ПРИЛИКА!

Вашим потписом **одмах**
до апарата

12 1 ком.
18 2 ком.
24 3 ком.
рате

без учешћа и камате

Посетите наша продајна места
(са последњим пензионим чеком):

Крагујевац • (034) 330 200 • Кумановска 8

Београд • (011) 32 86 555 • угао Бранковог моста,
Поп Лукина 12

Нови Сад • (021) 66 10 718 • Шафарикова 9

Суботица • (024) 552 926 • Рудић 3

Ниш • (018) 255 770 • Светозара Марковића 1

0800 200 000 **бесплатан позив**

или попуните купон и са последњим
пензионим чеком (извештајем о приспећу
пензије) пошаљите на адресу:
ПРИЗМА, Кумановска 8, 34000 Крагујевац

ПОДАЦИ О КОРИСНИКУ ПЕНЗИЈЕ

име и презиме _____

Број ЛК _____ МУП _____

Адреса: _____

Место: _____

Телефон: _____

Модел апарата који купујете _____

Својеручни потпис _____

+300 динара
поштарина
(по поруцини)
укључена у кредит

Након пријема купона доставићемо

Вам **POST EXPRESS** -ОМ

робу и уговор на потпис

Упозорење цењеним купцима: наше производе
можете купити искључиво на начин наведен у
нашим рекламним порукама и у боље снабденим
апотекама, НИКАКО од наводних (лажних)
овлашћених Призмних дистрибутера на терену.

Дигитални апарати за мерење крвног притиска

OMRON M1 Plus
(на надлактицу) полуаутоматски

4800 дина
ценом са порезом

• меморија за 21 резултат мерења,
детекција неправилног пулса

OMRON M3i
(на надлактицу) аутоматски

6600 дина
ценом са порезом

• меморија за 42 резултата мерења,
детекција неправилног пулса

OMRON M6 Comfort
(на надлактицу) аутоматски

9000 дина
ценом са порезом

• меморија за 90 резултата мерења,
универзална манжетна за све
обиме руке (22-42 цм)

OMRON R3i Plus
(на чланку руке) аутоматски

6600 дина
ценом са порезом

• меморија за 60 резултата мерења,
прегледан дисплеј

OMRON R6
(на чланку руке) аутоматски

9000 дина
ценом са порезом

• меморија за 90 резултата мерења,
детекција неправилног пулса

OMRON R7
(на чланку руке) аутоматски

12000 дина
ценом са порезом

• графички приказ резултата,
сензор за одређивање правилног
положаја руке приликом мерења

OMRON BF400
дигитална вага

6300 дина
ценом са порезом

• систем за одређивање телесне
месе и количине масноће у телу

OMRON BF500
дигитална вага

12000 дина
ценом са порезом

• систем за одређивање телесне
месе, количине масноће, нивоа
висцералне масноће, процента
скелетних мишића и основног
метаболизма

OMRON FlexTemp
дигитални термометар

800 дина
ценом са порезом

• водоотпоран, са звучним
сигналом, прегледним дисплејем
и саветљивим мерним врхом

OMRON i-Temp Mini
дигитални термометар

1000 дина
ценом са порезом

• малих димензија, водоотпоран, са
звучним сигналом, прегледним
дисплејем и равним мерним врхом

OMRON i-Temp
дигитални термометар

1500 дина
ценом са порезом

• велики дисплеј, са звучним
сигналом, меморијом и равним
мерним врхом

OMRON GentleTemp
дигитални термометар

3600 дина
ценом са порезом

• удобно, тачно и брзо мерење
телесне температуре инфрацрвеном
методом за 1 секунду

Micro Sonic

ултразвучни инхалатор

7200 дина
ценом са порезом

НОВО

- веома компактан, тих, лаган и малих димензија
- једноставан за употребу и одржавање
- ради на мрежном напону 110-240V и на адаптер цигарет-упалача за ауто
- величина честице 1-5µm

OMRON C28

компресорски инхалатор

7200 дина
ценом са порезом

НОВО

- лак, компактан, нискошуман
- идеалан за третман болести горњег и доњег респираторног тракта
- једноставан за руковање, лако се одржава и стерилише

Able Spacer

комора за аеросолну терапију

1500 дина
ценом са порезом

НОВО

- олакшава узимање лека помоћу мерно дозног инхалатора ("пумпице")
- посебно погодан за бебе и малу децу
- веома лак за употребу и одржавање
- могућност додатног опремања са 3 маске различитих димензија: за бебе, децу и одрасле

Air Zone

индикатор максималног протока ваздуха

1500 дина
ценом са порезом

НОВО

- помаже праћење астме мерењем максималног протока ваздуха
- малих димензија, веома лак за употребу и одржавање
- систем са 3 колорне зоне и не-клизајућим зонским маркерима
- у комплекту са личним картоном евиденције резултата мерења
- испуњава НАЕП стандарде

ПОСЕБНА ПОНУДА!

Ваш нови апарат за одређивање
концентрације шећера у крви

Трака сама усовва
потребну количину крви

- биосензорска технологија
- малих димензија, лак за употребу
- у комплекту са 10 трака, 10 ланцета и аутоланцетом

Донесите или доставите Ваш
неупотребљив апарат за
одређивање концентрације
шећера у крви (било ког
произвођача) и ми ћемо га
заменили за нов апарат
GlucoSure Plus!
(уз куповину тест трака)

За 10 сакупљених кодова -
једна кутија од 50 трака
потпуно бесплатно!

Пре употребе: прочитајте упутство и консултујте лекара! • Сервис обезбеђен • Гарантни рок од 3 до 5 година!